

Universitätsbibliothek Wuppertal

Quatuor D. N. Jesu Christi Euangeliorum Versiones per antiquæ duæ, Gothica scil. et Anglo-Saxonica

Junius, Franciscus

Dordrecht, 1665

Initium sancti evangelii secundum Matthæum.

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-702](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-702)

INITIUM SANCTI
EVANGELII

secundum

MATTHÆUM.

C A P. I.

Fter Matheuf zepecednyrre. hep 1° on
cneopyrre-bóc hælender Lpuryter Dauðer
runa. Abpahamer runa:

2. Soðlice Abpaham zertpynðe Isaac.
Isaac zertpynðe Iacob. Iacob zertpynðe
Iudam 7 hif-gebnoðra:

3. Iudaz zertpynðe Phaper 7 Zapam.
of þam piſe þe pær zenemned Thamap:
Phaper zertpynðe Eppom. Eppom ze-
rtpynðe Apam.

4. Apam zertpynðe Amīnabab. Ami-
nabab zertpynðe Naaron. Naaron ze-
rtpynðe Salmon.

5. Salmon zertpynðe Booz of þam piſe Raab. Booz zertpynðe Obeth
of þam piſe Ruth. Obeth zertpynðe Ierre.

6. Ierre zertpynðe þone cýning Daud. Daud cýning zertpynðe Salo-
mon. of þam piſe þe pær Upiar piſ:

7. Salomon zertpynðe Roboam. Roboaz zertpynðe Abiam. Abia ze-
rtpynðe Ara.

8. Ara zertpynðe Ioraphath. Ioraphath zertpynðe Iopam. Iopaz ze-
rtpynðe Oziam.

9. Oziaz zertpynðe Ioatham. Ioatham zertpynðe Achaz. Achaz ze-
rtpynðe Ezechiam.

10. Ezechiaz zertpynðe Mannafen. Mannafes zertpynðe Amon. Amon
zertpynðe Ioriam.

A

11. Io-

INI

11. Ioriar ƷeƷƷrýnbe Iechoniam 7 hiƷ Ʒebroðru . on Babilonij ƷeleoƷeð-
nýŷŷe:

12. And æfter Babilonij ƷeleoƷeðnýŷŷe . Iechoniar ƷeƷƷrýnbe Salathiel .
Salathiel ƷeƷƷrýnbe Zopobabel .

13. Zopobabel ƷeƷƷrýnbe Abiub . Abiub ƷeƷƷrýnbe Eliachim . Eliachim
ƷeƷƷrýnbe Azop .

14. Azop ƷeƷƷrýnbe Saboc . Saboc ƷeƷƷrýnbe Achim . Achim ƷeƷƷrýnbe
Eliub .

15. Eliub ƷeƷƷrýnbe Eleazar . Eleazar ƷeƷƷrýnbe Nathan . Nathan Ʒe-
ƷƷrýnbe Iacob .

16. Iacob ƷeƷƷrýnbe Ioseph Marian Ʒer . of þære Ʒær acenned Ʒe hælenð
þe iŷ Ʒenemned LjriƷ:

17. Eornortlice ealle cneoƷeƷra Ʒŷam Abrahame oð Dauð Ʒýnð ƷeoƷeƷ-
týne cneoƷeƷra . 7 Ʒŷam Dauðe oð Babilonij ƷeleoƷeðnýŷŷe . ƷeoƷeƷtýne
cneoƷeƷra . 7 Ʒŷam Babilonij ƷeleoƷeðnýŷŷe oð LjriƷ . ƷeoƷeƷtýne cneoƷeƷra:

Dýŷ ƷoƷƷpel Ʒebýnað on mýð-ƷýntƷær mæŷŷe æƷæn:

18. Soðlice þuƷ Ʒær LjriƷteƷ cneoƷeƷ: Ða þær hælenðeƷ moðoƷ Maria
Ʒær IoseƷe beƷeððoð . æƷ hi to Ʒomne becomun . heo Ʒær Ʒemet on innoðe
hæbbenðe of þam halƷan ƷraƷte:

19. Soðlice IoseƷ hýne Ʒer . Ða he Ʒær ƷihtƷiƷ and nolde hi ƷeƷiðmæŷŷian .
he Ʒolde hi ðihlice ƷoƷlætan:

20. Him þa Ʒoðlice þær ðing þencendum . ÐrihtneƷ engel on ƷƷeƷnum
ætýƷbe and him to cƷæð . IoseƷ DauðeƷ Ʒunu . nelle þu onðƷæðan Marian þine
Ʒemæccean to onƷonne . þ on hýne acenned ýŷ . hýt ýŷ of þam halƷan ƷraƷte:

21. ƷiƷoblice heo cenð Ʒunu . and þu nemŷt hýŷ naman hælenð: He Ʒoð-
lice hýŷ ƷoƷc hal Ʒeðeð Ʒŷam hýra Ʒýnnum:

22. Soðlice eal þiƷ Ʒær ƷeƷoƷðen . þ ƷeƷýlled Ʒære þ Ʒŷam Ðrihtne Ʒe-
cƷeðen Ʒær þuƷ þone ƷiƷeƷan:

23. Soðlice Ʒeo Ʒæmne hæƷð on innoðe . 7 heo cenð Ʒunu . 7 hi nemnað
hiƷ naman . Emanuhel . þ ýŷ ƷeƷeht on uƷe ƷeƷeode . God mið uŷ:

24. Ða aƷaƷ IoseƷ of ƷƷeƷene . 7 ðýðe ƷƷa ÐrihtneƷ engel him bebeað . 7
he onƷeƷg hýŷ Ʒemæccean .

25. And he ne ƷƷeƷte hi . [of þæt] heo cenðe hýne ƷƷumcenneðan Ʒunu .
7 nembe hýŷ naman hælenð:

Ðýr fceal on tpeľftan dæg:.

1. Eopnorlice þa re Hælend acenned þær on Iubeircpe Bethleem . on þær cýninges dagum Herodes . þa comon þa tungol-pitegan fram east-dæle to Hierusalem .

2. 7 cpædon . Hwær ýr re Iubea cýning þe acenned ýr : . Soðlice pe geraspon hýr fteoppan on east-dæle . 7 pe comon uf him to ge-cadmedenne : .

3. Ða Herodes þ gelyfde . þa pearð he geberfed . 7 eal Hierosolim-papu mid him : .

4. 7 þa gegaderode Herodes ealle ealdras þæra racepda and folces pitegar . 7 axode hwær Emsc acenned þære : .

5. Ða sædon hi him . On Iubeircpe Bethlem : . pitoblice þur ýr appiten þurh þone pitegan .

6. And þu Bethleem Iubea-land . pitoblice ne east þu læst on Iuda ealdrum . of þe forð-gæð re here-toga re ðe recð min folc Israhel : .

7. Herodes þa clypode on runder-spæce ða tungel-pitegan . and berpan hi georne . hwanne re fteoppa him æteopde : .

8. And he aende hi to Bethleem . and þur cpæð . Farað and axiað geornlice be þam cilde . and þonne ge hýt gemetað . cýþað eft me . þ ic cume and me to him gebidde : .

9. Ða hi þ gebod gelyfdon . þa ferdon hi . and soðlice re fteoppa þe hi on east-dæle geraspon . him berpan ferde . oð he stod ofer þær þ cild þær : .

10. Soðlice þa ða tungel-pitegan þone fteoppan geraspon . hig fægenodon spýðe myclum gefean : .

11. And ganggende into þam huse . hi gemetton þæt cild mid Marian hýr meder . and hi aþenedon hi . and hi to him gebædon : . And hi untýndon hýra gold-hordas . and him lac brohton . þ þær gold 7 pecels 7 mýppe : .

12. 7 hi aþengon aadrpape on rpefnum . þ hi eft to Herode ne hwýrfdon . ac hi on oðerne weg on hýra rice ferdon : .

Ðýr godspæl fceal on cýlða mæsse dæg:.

13. þa hi þa ferdon . þa ætýrpe Drihtnes engel Iorepe on rpefnum . 7 þur cpæð . Aris 7 nis þ cild 7 hýr modor . 7 fleoh on Ægypta-land . 7 beo þær

þær oð þ̅ ic þe recge: Topenð y̅r þ̅ Herodes recð þ̅ cild to forspillenne:

14. He arar þa and nam þ̅ cild and his modor on niht and ferde on Ægyptum.

15. And þær þær oð Herodes forð-rið. þ̅ wære gefylled þ̅ þe fram Drihtne gecpeden wæs þurh þone witegan. Of Ægyptum ic minne sunu geclypode:

16. þa wæs Herodes sp̅yðe gebolgen. forþam þe he beawht wæs fram þam tungel-witegum. and he arende þa 7 offloh calle þa cild þe on Bethleem wæron and on callum h̅we gemærum. fram try-wintrum cilde and binnan þam. æfter þære tide þe he geahwode fram þam tungel-witegum:

17. Ða wæs gefylled þ̅ gecpeden wæs þurh Heremiam þone witegan.

18. Stefn wæs on hehnysse gehwred. wor 7 mycel wotornung. Rachel weof h̅we bearn 7 heo nolde beon gefwerned. forþam þe hi wæron:

Ðy̅r sceal on twelftan wæran:

19. Soðlice þa Herodes wæs forðfaren. witollice on sp̅efne Drihtnes engel atwyrde lofepe on Ægyptum

20. 7 þur cwæð. Aris 7 nis þ̅ cild and his modor and far on Israhelaland. nu synð forðfarenne ðe wæs cildes wile sohton:

21. He arar þa and onfeng þ̅ cild and his modor and com on Israhelaland:

22. Ða he gehwred þ̅ Archelaus wixode on Iudea þeode for ðane Herodem [his fader.] he ondræd h̅wder to faranne. 7 on sp̅efnum gemyngeð he ferde on Galileisce dælar:

23. And he com þa and earode on þære ceastre þe y̅r genemned Nazareth. þæt wære gefylled þ̅ gecpeden wæs þurh þone witegan. Forþam þe he Nazarenc byð genemned:

C A P. III.

Ðy̅r sceal on wodon-dæg on þære þryddan wican ær
myddan-wintre:

1. On þam dagum com Iohannes se fulluhtere. and bodode on þam weofene Iudeæ

2. And

2. And cwæð. Doð dædbote. soðlice genealæceð heofona rice.
3. Ðis ys se be þam þe gecweden ys þurh Esaiam þone witegan. Elýpien-ber stearn wæs on westene. gezeapriað Ðrihtnes weg. doð hys riðas rihte.
4. Se Iohannes witollice hæfde weaf of olfenda hærum and fellenne gýrnbel embe hys lenden. and hys mete wæs gearrtapan 7 wudu hunig.
5. Ða wære to him Hierosolim-waru and eal Iudea þeod 7 eal þæt rice wið geornban Iordanen.
6. 7 hi wæron gefulode on Iordanen fram him. 7 hi anbettan hysa synna.
7. Soðlice þa he gereh manega þæra runder-halgena 7 þæra gewiht-wi-rensra to his fulluhte cumenðe. he cwæð to him. La næddrena cyn. hwa gewritelode eow to fleonne fram ðam toweardan ysse.
8. Eornwotlice doð meðemne wæstm hæne dædbote.
9. And ne cweþað betwux eow. we habbað Abraham us to fæder. Soð-lice ic secge eow þæt God ys swa mihtig. þæt he mæg of þýrum stanum apeacean Abrahames bearn.
10. Callunga ys seo æx to þæra trýra wurtrumum aset. Eornwotlice ælc trýr þe godne wæstm ne bringð. bið forcorfen 7 on fýr aroffen.
11. Witodlice ic eow fullige on wætere to dædbote. Se þe æfter me to- wærd ys he ys strensra þonne ic. Ðæs gercý neom ic wýrðe to berenne. he eow fullað on halgum Garte and on fýre.
12. Ðæs fann ys on his handa 7 he afeormaþ his þýrn-cel-flepe. 7 he zegaderað his hwæte on his bearn. þa ceafu he forwærnð on unadwæ- cendlicum fýre.

Ðys sceal on wotnes-dæg ofer trælstan dæg.

13. þa com se wælend fram Galilea to Iordanen to Iohanne. þæt he hine fullode.
14. Iohannes þa soðlice forbeað him 7 cwæð. Ic sceal fram þe beon gefulod. 7 cymst þu to me.
15. Ða andswarede se wælend him 7 cwæð. Læt nu. þus unc gebæfenað ealle rihtwýrre gefýllan. þa forlet he hine.
16. Soðlice þa se wælend gefulod wæs. hwæðlice he astah of þam wætere. 7 him wurdon þær rihte heofenas ontýneðe. 7 he gereah Godes Gart niþer-stigende swa swa culfran 7 punigende ofer hýne.
17. And soðlice þa com stearn of heofenum and þus cwæð. Ðes is min se gecorena wudu on þam me gelicobe.

Dýr godspæl ſceal on halgan dæg:.

1. Þa wæs ſe Hælend gelæd fram garte on ſeften. ꝥ he wære fram beo-
fle corud:.

2. 7 þa ða he wære feopurtig daga 7 feopurtig nihta. þa ongan hine
ryððan hýngrian:.

3. And þa genealæhte ſe coruzigend 7 cwæð. Gýf þu Godes sunu gý-
cpeð ꝥ þar ſtanar to hlafe gepurðon:.

4. Ða andſwarode ſe Hælend. Hit iſ awriten. Ne leorað ſe man be hla-
fe anum. ac be ælcon worde þe of Godes muþe gæð:.

5. Þa gebrohte ſe deofol hine on þa halgan ceaptre. 7 arette hine ofer
þær templeſ heahneſſe.

6. And cwæð to him. Gýf þu Godes sunu eart. awend þe þonne nyþer:.
Soðlice hit iſ awriten þæt he hiſ englum bebead be ðe. ꝥ hiſ þe on hýra
handum bepon. þe-læſ þe ðin fot æt ſtane ætſporne:.

7. Ða cwæð ſe Hælend eft to him. Hit iſ awriten. Ne coruna ðu
Drihten þinne Gode:.

8. Eft ſe deofol hine genam. and lædde hine on ſpíðe heahne munt. 7
æteowde him ealle midðan-eapdes wicu. 7 hýra wuldor.

9. And cwæð to him. Calle þar ic ſýlle þe. gýf þu ſeallende to me ge-
eadmetyt:.

10. Ða cwæð ſe Hælend to him. Gang þu ſeocca onbæc. soðlice hit iſ
awriten. To Drihtne þinum Gode þu ðe ge-eadmetyt. and him anum
þeopart:.

11. Ða forlet ſe deofol hine. 7 englas genealæhton 7 him þenodon:.

Dýr ſceal on ſpíge-dæg ofer trelſta dæg:.

12. Soðlice þa ſe Hælend gehýrde ꝥ Iohannes belæped wæs. þa ſeþde he
to Galileam:.

13. And forlætenre wære ceaptre Nazareth. he com 7 eardode on Ga-
pharnaum. on þam ſæ-gemærum. on endum Zabulon and Neptalim:.

14. Þæt wære gefýlled ꝥ ðe gecpeben wæs þurh Eſaiam þone witegan.

[15. Zabulones eorðu 7 Neptalines eorþe. wæs weg ofer Iordane. þara
þeoba Galilea:.]

16. Deo-

M A T T H Æ I C A P. V.

7

16. Ðeoba-folc þe on þýrtum ræt . gereah mýcel leoht . 7 rittendum on gearbe deaþer rcabe . 17 leoht up-arþnungen .

17. Sýððan ongan ye hælenb bodian and cpeþan . Doð ðæbbote . foðlice heofona rice genealæcð .

Ðýr goþpel rceal on Anþræar mæsse bæz .

18. þa ye hælenb eode wið ða Galileiscean ræ . he gereh tpegen gebroðru . Simonem ye þær zenemned Petrus . 7 Anþream hiþ broþor . rendende hyra nett on þa ræ . foþlice hi wæron fircepar .

19. Anð he ræbe him . Lumað æfter me . 7 ic wo þ þýt beoð manna fircepar .

20. Anð hi þær rihte forleton hyra net . 7 him fylþon .

21. Anð þa he þanon eode . he gereh tpegen oðre gebroðru . iacobum Zebedei . 7 ioannem hiþ broþur . on rcýpe mid hyra fæder Zebedeo . remigende hyra net . 7 he clýpode hi .

22. Hi þa rona forleton hyra nett 7 hyra fæder . 7 him fylþon .

Ðýr rceal on frige-bæz on þære þryððan rucan ofer tpefstan bæz .

23. Anð þa beferde ye hælenb ealle Galileam . lærende on hyra geromnungum . and he þær bobende goþpell þær rice . and hælenbe ælce able 7 ælce untrunnyrre on þam folce .

24. 7 þa ferde hiþ hlýra into ealle Sýriam . 7 hi brohton him ealle ýpel hæbbenbe [mið] miſſenlicum ablum . 7 on tmtreþum gegripene . 7 þa ðe deofel-reocneſſa hæfðon . 7 monað-reoce . 7 laman . 7 he þa gehæbe .

25. Anð him fylþgon mýcele menýgu fram Galilea . 7 fram Decapoli . 7 fram Hieruſalem . 7 fram Iudea . 7 fram begeonðan Iorðanen .

C A P. V.

Ðýr goþpel gebýnað to ealra halgena mæſſan .

1. Soðlice þa ye hælenb gereh þa menýgu . he artaþ on þone munt . and þa he ræt . þa genealæhton hiþ leorning-cnihta to him .

2. Anð

16. Ðeð

- 2. And he ontýnde hý muð and lærde hi 7 cræð:.
- 3. Eaðige rýnd þa gartlican þearfan. forþam ðe hýra ýr heofoana rice:.
- 4. Eaðige rýnd þa ðe nu wepað. forþam þe hi beoð gefrefrebe:.
- 5. Eaðige rýnd þa liðan. forþam þe hi eorðan agun:.
- 6. Eaðige rýnd þa ðe for rihtwýrnesse hingriað and býrtað. forþam ðe hi beoð gefýllebe:.
- 7. Eaðige rýnd þa milc-heortan. forþam ðe hý milc-heortwýrre be-
gytað:.
- 8. Eaðige rýnd þa clæn-heortan. forþam ðe hi God gereoð:.
- 9. Eaðige rýnd þa gefriþuman. forþam ðe hi beoð Godeþ bearn genemnde:.
- 10. Eaðige rýnd þa ðe ehtwýrre þoliað for rihtwýrnesse. forþam ðe
hýra ýr heofoonan rice:.
- 11. Eaðige rýnd ge þonne hi wýriað eop 7 ehtað eop and recgað ælc
ýfel ongen eop leogende. for me:.
- 12. Gebliwriað 7 gefægniað. forþam þe eoper með ýr mýcel on heofo-
num. swa hi ehtun þa witegan þe beforan eop wæron:.
- 13. Ge rýnd eorþan wealt. gif þ wealt awyrð. on þam þe hit gefýlt
bið. hit ne mæg rýððan to nahte. buton þ hit ry ut-aworpen 7 ry fram
mannum fortreben:.
- 14. Ge rýnd middan-gearþeþ leoht. ne mæg seo ceartep beon behýb þe
byð uppan munt aret:.
- 15. . . . .

ΑΚ ΑΝΑ ΑΝΚΑΚ-
ΝΑ-ΣΤΑΦΙΝ. ΟΛΗ ΛΙΝΓΕΙΦ ΑΛΛΑΙΜ
ΦΑΙΜ ΙΝ ΦΑΜΜΑ ΚΑΖΝΑ:

16. ΣΥΛ ΛΙΝΗΤΟΛΙ ΛΙΝΗΛΦ ΙΖΥΛΚ
ΙΝ ΑΝΔΥΛΙΚΦΟΛ ΜΑΝΝΕ. ΕΙ ΓΛ-
ΣΑΙΘΑΙΝΑ ΙΖΥΛΚΑ ΓΩΔΑΥΑΝΚΣΤ-
ΥΛ. ΟΛΗ ΗΑΝΗΟΑΙΝΑ ΑΤΤΑΝ ΙΖ-
ΥΛΚΑΝΑ ΦΑΝΑ ΙΝ ΗΙΜΙΝΑΜ:

17. ΝΙ ΗΝΓΟΛΙΦ ΕΙ ΟΑΜ ΓΑΤΑΙ-
ΚΑΝ ΥΙΤΩΦ ΑΙΦΦΑΝ ΠΚΑΝΕ-
ΤΩΝΣ.

- 15. Ne hi ne ælað hýra
leoht-fæt 7 hit under cy-
fe settað ac ofer candel-
fæf. þ hýt onlyhte eallum
þam þe on ðam hure rýnd:.
- 16. Swa onlyhte eoper
leoht beforan mannum. þ hi
gereon eoppe godan weorc.
7 wuldrian eoperne fæþer
þe on heofoonum ýr:.

Ðýr godspæl sceal on þone
oðerne robnær-ðæg ofer
Pentecorten:.

- 17. Nelle ge penan þ ic
come to wýrpan þa æ oððe
þa

THNS. NI UAM RATRIKAN AK
NSFNLLGAN:

18. AMEN ANK UIFA IZVIS. PND
FLATEI NSLEIFIF HIMINS GAH
AIKFL. GRTA LINS LIFFLAN
LINS STRIKS NI NSLEIFIF AF
VITRAA. PNTE ALLA GALAIK-
FIF:

19. IF SLEI NN RATRIKIF LI-
NA ANLBSNE FIZR MINNISTE-
NR. GAH LAISGAI SYA MANS.
SAH MINNISTA HAITADA IN FIN-
DALNGARAGAI HIMINE. IF SLEI
TANGIF GAH LAISGAI SYA. SAH
MIKIAS HAITADA IN FINDALN-
GARAGAI HIMINE:

20. UIFA ANK IZVIS. FLATEI NI-
BLI MANARIZR VALIKFIF IZVA-
KALIZRS GARLIHTEINS. FLAN FI-
ZE BRKAKGE GAH FAKESLIE.
NIFAN UIMIF IN FINDALNGAR-
GAI HIMINE:

21. HANSIDEDNF FLATEI UIFAN
IST FLIM LIKIZAM. NI MANKFK-
GLIS. IF SLEI MANKFKEIF.
SKNLA VALIKFIF STANLI.

22. AFFLAN IK UIFA ISVIS. FLA-
TEI OAZNH MRA LGS BRXFK SEI-
NANMMA SYAKE. SKNLA VALIKFIF
STANLI. IF SLEI UIFIF BRXFK
SEINANMMA. KAKA. SKNLA VALIK-
FIF GALNMFALI. AFFLAN SLEI
UIFIF. AYALLA. SKNLA VALIKFIF
IN GALINNALN FENNINS:

B

23. GA-

þa ritegan. ne com ic na to-
purpan ac gefyllan:

18. Soþer on eornuht ic
recge eor. Ærþam þe gefite
heofon 7 eorþe. an. 1. oððe
an ppica ne gefit fram þæ-
re æ. ærþam ealle þing ge-
purþan:

19. Eornorlice ge ðe to-
purrð an of þyrum lærtum
bebodum. 7 þa men sra lærð.
ge bið lært genemned on heo-
fonan rice. soðlice ge þe hit
deð 7 lærð. ge bið mycel ge-
nemned on heofonan rice:

Ðyr godspel sceal on þone
feorðan sunnan-dæg
ofer Pentecosten:

20. Soðlice ic recge eor.
Buton eorer rihtspyrð ma-
re sý þonne þæra ppitera 7
rundor-halgena. ne ga ge on
heofonan rice:

21. Ge gehyrðon þ gecepe-
den pær on ealþum tidum.
Ne ofrleh þu. ge þe ofrlyhð.
ge byð some scýlbið:

22. Ic recge eor soðlice.
þæt ælc þe yrfað hir bneþer.
bið some scýlbið. Soðlice
ge þe fægð hyr bneþer. þu
apordena. he bið geþeahhte
scýlbið. Se þe fægð. þu
rtunta. ge byð scýlbið helle
fýper:

23. Eor-

23. ΓΛΩΒΛΙ ΝΗ ΒΛΙΚΛΙΣ ΛΙΒΚ
 ΦΕΙΝ ΔΗ ΗΝΝΣΛΑΣΤΑΔΛΙ. ΓΛΗ
 ΓΛΙΝΑΚ ΓΑΜΠΝΕΙΣ ΦΑΤΕΙ ΒΚΡ
 ΦΑΚ ΦΕΙΝΣ ΗΒΛΙΦ ΘΑ ΒΙ ΦΗΚ.

24. ΛΕΛΕΤ ΓΛΙΝΑΚ ΦΑ ΓΙΒΛ
 ΦΕΙΝΑ ΙΝ ΑΝΔΥΛΙΚΦΑ ΗΝΝ
 ΣΛΑΣΤΑΔΙΣ. ΓΛΗ ΓΑΓΓ ΕΛΗΚ
 ΦΙΣ ΓΑΣΙΒΓΧΝ ΒΚΡΦΚ ΦΕΙΝΑΜ
 ΜΑ. ΓΛΗ ΒΙ ΦΕ ΑΤΓΑΓΓΑΝΔΣ
 ΑΤΒΛΙΚ ΦΑ ΓΙΒΛ ΦΕΙΝΑ:

25. ΣΙΓΛΙΣ ΥΛΙΑΛΗΝΓΑΝΔΣ ΑΝ
 ΔΑΣΤΑΝΙΝ ΦΕΙΝΑΜΜΑ ΣΠΚΑΝ
 ΤΑ. ΝΝΔ ΦΑΤΕΙ ΙΣ ΙΝ ΥΙΓΑ ΜΙΦ
 ΙΜΜΑ. ΙΒΛΙ ΘΑΝ ΑΤΓΙΒΛΙ ΦΗΚ
 ΣΑ ΑΝΔΑΣΤΑΝΑ ΣΤΑΝΙΝ. ΓΛΗ
 ΣΑ ΣΤΑΝΑ ΦΗΚ ΑΤΓΙΒΛΙ ΑΝΔ
 ΒΛΗΤΑ. ΓΛΗ ΙΝ ΚΑΚΚΑΚΑ ΓΑ
 ΛΛΓΑΖΑ:

26. ΑΜΕΝ ΟΙΦΑ ΦΗΣ. ΝΙ ΝΣ
 ΓΑΓΓΙΣ ΓΛΙΝΦΚΑ. ΝΝΤΕ ΝΣΓΙΒΙΣ
 ΦΑΝΑ ΜΙΝΝΙΣΤΑΝ ΚΙΝΤΗ:

27. ΗΑΝΣΙΔΕΔΗΦ ΦΑΤΕΙ ΟΙΦΑΝ
 ΙΣΤ. ΝΙ ΗΧΚΙΝΧΣ.

28. ΑΦΦΑΝ ΙΚ ΟΙΦΑ ΙΖΥΙΣ. ΦΑ
 ΤΕΙ ΘΑΖΝΗ ΣΛΕΙ ΣΛΙΘΙΦ ΟΙΝΧΝ
 ΔΗ ΑΝΣΤΧΝ ΙΖΧΣ. ΓΗ ΓΛΗΧΚΙΝΧ
 ΔΑ ΙΖΛΙ ΙΝ ΗΛΙΚΤΙΝ ΣΕΙΝΑΜΜΑ:

29. ΙΦ ΓΛΩΒΛΙ ΑΝΓΑ ΦΕΙΝ ΦΛ
 ΝΑ ΤΛΗΣΥΑ ΜΑΚΖΓΑΙ ΦΗΚ. ΝΣ
 ΣΑΓΓ ΙΤΑ. ΓΛΗ ΥΛΙΚΠ ΛΕ ΦΗΣ.
 ΒΑΤΙΖΑ ΙΣΤ ΑΗΚ ΦΗΣ ΕΙ ΕΚΑ
 ΟΙΣΤΗΛΙ ΛΙΝΣ ΛΙΦΙΥΕ ΦΕΙΝΑΙΖΕ.
 ΓΛΗ ΝΙ ΑΛΛΑΤΑ ΛΕΙΚ ΦΕΙΝ ΓΑ
 ΔΚΙΝ

23. Eornostlice gif þu
 bringst þine lac to refoðe.
 7 þu þær gefencst þ ðin bro-
 þor hæfð ænig þing agen þe.

24. Læt þær þine lac be-
 foran þam altare. and gang
 ær 7 geryþruma rið þinne
 broðer. and þonne cum þu
 ryððan 7 bring þine lac:

Ðýr godspel sceal on roðner-
 bæz on þære þryððan pu-
 can ofer Pentecosten:

25. Beo þu onbugende þi-
 num riþerrinnan hraþe. þa
 hpile þe ðu eart on reze mid
 him. þe læz þe þin riðerrin-
 na þe sylle þam deman. and
 re dema þe sylle þam þene. 7
 þu ry on cpertern rend:

26. Soþer ic recge þe. Ne
 zært þu þanone ær þu agylde
 þone ytemertan feorðling:

27. Ge gehyrðon þ on eal-
 dum cpyðum gecpeðen pær.
 Ne unriht hæme ðu.

28. Soðlice ic recge eop.
 þ ælc þæra þe riþ geryhð 7
 hyne gepilnað. eallunga þ ge
 geryngað on hýr heortan:

29. Gif þin rýþre eage
 þe ærpicie. aholá hit ut
 and arýpp hit fram þe:
 Soðlice þe yr betere þ an
 þinra lima forpurþe. þonne
 eall þin lichama ry on helle
 azenb:

ΔΚΙΝΣΑΙ ΙΝ ΓΑΙΛΙΝΝΑΝ:
 30. ΓΛΗ ΓΛΒΛΙ ΤΛΗΣΥΧ ΨΕΙ-
 ΝΑ ΗΛΝΔΝΣ ΜΑΚΖΣΑΙ ΨΗΚ. ΛΕ-
 ΜΛΙΤ ΨΧ ΓΛΗ ΥΛΙΚΠ ΛΕ ΨΗΣ.
 ΒΛΤΙΖΧ ΙΣΤ ΑΝΚ ΨΗΣ ΕΙ ΕΚΛ-
 ΟΙΣΤΝΑΙ ΛΙΝΣ ΛΙΨΙΥΕ ΨΕΙΝΛΙΖΕ.
 ΓΛΗ ΝΙ ΑΛΛΑΤΑ ΛΕΙΚ ΨΕΙΝ ΓΛ-
 ΔΚΙΝΣΑΙ ΙΝ ΓΑΙΛΙΝΝΑΝ:

31. ΟΙΨΑΝ ΝΗΨΑΝ ΙΣΤ ΨΛΤΕΙ
 ΘΛΖΝΗ ΣΛΕΙ ΛΕΛΕΤΑΙ ΟΕΝ. ΓΙ-
 ΒΛΙ ΙΖΛΙ ΛΕΣΤΑΣΣΑΙΣ ΒΧΚΧΣ.
 32. ΙΨ ΙΚ ΟΙΨΑ ΙΖΥΙΣ. ΨΛΤΕΙ
 ΘΛΖΝΗ ΣΛΕΙ ΛΕΛΕΤΙΨ ΟΕΝ ΣΕΙ-
 ΝΑ. ΙΝΝΗ ΕΛΙΚΙΝΑ ΚΑΛΚΙΝΑΣ-
 ΣΑΝΣ. ΤΑΝΘΙΨ ΨΧ ΗΧΚΙΝΧΝ.
 ΓΛΗ ΣΑ ΙΖΕ ΛΕΣΑΤΙΔΑ ΛΙΝΓΛΙΨ.
 ΗΧΚΙΝΧΨ:

33. ΛΕΤΚΑ ΗΛΝΣΙΔΕΑΝΨ ΨΛ-
 ΤΕΙ ΟΙΨΑΝ ΙΣΤ ΨΛΙΜ ΛΙΚΙΖΑΜ.
 ΝΙΝ ΕΛΚΣΥΛΚΑΙΣ. ΙΨ ΝΣΓΙΒΑΙΣ
 ΕΛΝΙΝ ΛΙΨΑΝΣ ΨΕΙΝΑΝΣ.

34. ΛΨΨΑΝ ΙΚ ΟΙΨΑ ΙΖΥΙΣ. ΝΙ
 ΣΥΛΚΑΝ ΑΛΛΙΣ. ΝΙ ΒΙ ΗΙΜΙΝΑ.
 ΠΝΤΕ ΣΤΧΛΣ ΙΣΤ ΓΧΨΣ.

35. ΝΙΗ ΒΙ ΛΙΚΨΛΙ. ΠΝΤΕ ΕΧ-
 ΤΝΒΛΗΚΑ ΙΣΤ ΕΧΤΙΥΕ ΙΣ. ΝΙΗ ΒΙ
 ΙΛΙΚΗΣΑΝΛΥΜΑΙ. ΠΝΤΕ ΒΛΗΚΓΣ
 ΙΣΤ ΨΙΣ ΜΙΚΙΛΙΝΣ ΨΙΝΔΑΝΙΣ:

36. ΝΙΗ ΒΙ ΗΛΝΒΙΔΑ ΨΕΙΝΑΜ-
 ΜΑ ΣΥΛΚΑΙΣ. ΠΝΤΕ ΝΙ ΜΛΓΤ
 ΑΙΝ

arend:.

30. And gif þin sƿýðre
 hand þe arƿice. aceorƿ hi of
 7 arurp hi fram þe: . riƿob-
 lice þe ƿf betere þæt an þin-
 na lima forpurþe. þonne cal
 þin lichama fare to helle:.

Ðƿƿ ƿceal on roðner-ðæƿ on
 þære xvi. ƿucan ofer
 Pentecorfen:.

31. Soðlice hit ƿf gecre-
 den. Ðƿa hƿýlc ƿƿa hiƿ ƿf
 forlæt. he ƿylle hýne hƿƿa
 hiƿ-gebales boc:.

32. Ic fecge eop to roþum.
 þ ælc þe hiƿ ƿf forlæt. bu-
 ton forlegnyƿre þingum. he
 deð þ heo unriht hæmþ. 7
 ge unriht hæmþ þe forlæ-
 tene æfter him zenimð:.

33. Eft ge gehýrðon þ
 gecreden ƿæƿ on calðum cƿy-
 ðum. Ne forƿere þu. roð-
 lice Ðrihtne þu aƿyltst þi-
 ne aþaƿ:.

34. Ic fecge eop soðlice.
 þæt ge eallunga ne ƿƿerion.
 ne þurh heoron. forþam þe
 heo ƿf Godes þƿym-ƿetl.

35. Ne þurh corðan. for-
 þam þe heo ƿf hƿf rot-ƿca-
 mul. ne þurh Ðierƿuralem.
 forþam þe heo ƿf mæƿer
 cƿyngeƿ ceſter:.

36. Ne þu ne ƿƿere þurh
 þin heafod. forþam þe ðu
 ne

ΛΙΝ ΤΑΓΛ ΘΕΙΤ ΛΙΨΦΑΝ ΣΥΑΚΤ
ΓΑΤΑΝΓΑΝ.

37. SIG ΛΙΨΦΑΝ ΥΑΝΚΑ ΙΖΥΑΚ.
ΓΑ. ΓΑ. ΝΕ. ΝΕ. ΙΨ ΦΑΤΑ ΜΑ-
ΝΑΓΙΖΑ ΨΑΙΜ. ΝΣ ΨΑΜΜΑ ΝΒΙ-
ΛΙΝ ΙΣΤ:

38. ΗΛΗΣΙΔΕΑΝΨ ΦΑΤΕΙ ΟΙΨΑΝ
ΙΣΤ. ΑΝΓΑ ΝΝΑ ΑΝΓΙΝ. ΓΑΗ
ΤΗΝΨΗ ΝΝΑ ΤΗΝΨΑΝ.

39. ΙΨ ΙΚ ΟΙΨΑ ΙΖΥΙΣ. ΝΙ ΑΝΔ-
ΣΤΑΝΔΑΝ ΑΛΛΙΣ ΨΑΜΜΑ ΝΝ-
ΣΕΛΓΙΝ: ΑΚ ΓΑΒΛΙ ΘΑΣ ΨΗΚ
ΣΤΑΝΤΑΙ ΒΙ ΤΑΙΗΣΥΑΝ ΨΕΙΝΑ
ΚΙΝΝΗ. ΥΑΝΔΕΙ ΙΜΜΑ ΓΑΗ ΨΑ
ΑΝΨΑΚΑ.

40. ΓΑΗ ΨΑΜΜΑ ΥΙΛΓΑΝΔΙΝ
ΜΙΨ ΨΗΣ ΣΤΑΝΑ ΓΑΗ ΠΛΙΔΑ
ΨΕΙΝΑ ΝΙΜΑΝ. ΑΨΕΤ ΙΜΜΑ
ΓΑΗ ΥΑΣΤΓΑ:

41. ΓΑΗ ΓΑΒΛΙ ΘΑΣ ΨΗΚ ΑΝΑ-
ΝΑΨΓΑΙ ΚΑΣΤΑ ΑΙΝΑ. ΓΑΓ-
ΓΑΙΣ ΜΙΨ ΙΜΜΑ ΤΥΧΣ:

42. ΨΑΜΜΑ ΒΙΔΓΑΝΔΙΝ ΨΗΚ
ΓΙΒΛΙΣ. ΓΑΗ ΨΑΜΜΑ ΥΙΛΓΑΝ-
ΔΙΝ ΑΨ ΨΗΣ ΛΕΙΘΑΝ ΣΙΣ ΝΙ ΝΣ-
ΥΑΝΔΓΑΙΣ:

43. ΗΛΗΣΙΔΕΑΝΨ ΦΑΤΕΙ ΟΙΨΑΝ
ΙΣΤ. ΞΙΚΧΣ ΝΕΘΗΝΔΓΑΝ ΨΕΙΝΑ-
ΝΑ. ΓΑΗ ΗΙΛΙΣ ΗΙΑΝΔ ΨΕΙΝΑΝΑ.

44. ΑΨΦΑΝ ΙΚ ΟΙΨΑ ΙΖΥΙΣ. ΞΙΚ-
ΧΧΨ ΗΙΓΑΝΔΣ ΙΖΥΑΚΑΝΣ. ΨΙΨ-
ΓΑΙΨ ΦΑΝΣ ΥΚΙΚΑΝΔΑΝΣ ΙΖΥΙΣ.
ΥΛΙΛΑΤΑΝΓΑΙΨ ΦΑΙΜ ΗΑΤΓΑΝ-
ΔΑΜ

ne miht ænne locc gebon hrit-
ne oððe blacne:.

37. Soðlice ry eopen rpræc.
hýt yr. hýt yr. hýt nýr.
hýt nýr. soðlice zýr þar
mære býð. þ býð of yrele:.

38. Ge gehýrðon þ gecre-
den pær. Eage for eage. 7
toð for toð:.

39. Soþlice ic secge eop.
Ne pinne ge ongen þa ðe eop
ýfel doð. ac zif hra þe plea
on þin rpyðne penge. ge-
zeappa him þ oðer:.

40. 7 þam ðe pýlle on do-
me rið þe flitan 7 niman
þine tunecan. læt him to
þinne pæfelz:.

41. 7 þra hra rpa þe zenýt
þurenð rpara to zanne. za
mid him oðre tra þurenð:.

42. Sýle þam ðe þe biððe.
and þam þe pýlle æt þe boþ-
gian ne pýrn þu him:.

Ðýr sceal on roðnes-dæg on
þære rýrteoðan pucan ofer
Pentecosten. 7 on fruge-dæg
innan þære cýr-pucan:.

43. Ge gehýrðon þ gecre-
den pær. Luþa þinne nextan.
and hata þinne feond:.

44. Soþlice ic secge eop.
Luþað eopre rýnd. and doþ
pel þam þe eop ýfel doð. and
gebiddaþ for eopre ehterpær
and

ÐAM IZVIS. GAH BIDAÐLIÐ BI
 ÐANS NSÐKIPT ANÐANS IZVIS.

45. EI VALIKÐLIÐ SINGNS AT-
 TINS IZVALIS ÐIS IN HIMINAM.
 NINTE SNNQN SEINA NKKAN-
 NEIÐ ANA NBILANS GAH IÐ-
 ÐANS. GAH KIGNEIÐ ANA IÐ-
 KLIHTANS GAH ANA INVINÐANS:

46. GAÐAI ANK FKIGÐÐ ÐANS
 FKIGÐÐANS IZVIS AINANS. OÐ
 MIZÐRN ÐABAIÐ. NIN GAH ÐAI
 ÐINÐ ÐATA SAMÐ TANGANÐ.

47. GAH GAÐAI IÐLEIÐ ÐANS
 FKIGÐÐANS IZVALANS ÐATLINEI.
 OE MANAGIZÐ TANGIÐ. NIN GAH
 MÐTAKÐS ÐATA SAMÐ TAN-
 GANÐ.

48. SIGLIÐ NN GNS FNLLATÐ-
 ÐAI. SVA SVE ATTA IZVAL SA
 IN HIMINAM FNLLATÐSIS IST:

C A P. VI.

1. ATSAIOIÐ AKMAIQN IZVA-
 KA NI TANGAN IN ANÐVALIKÐGA
 MANNE ÐN SAIOAN IM. LIÐÐAN
 LAN NI ÐABAIÐ FKAM ATTN
 IZVALAMMA ÐAMMA IN HIMI-
 NAM:

2. ÐAN NN TANGAIS AKMAIQN.
 NI ÐANIKNGAIS FNKA ÐNS. SVA
 SVE ÐAI LIHTANS TANGANÐ IN
 IÐUNMÐIM GAH IN IÐKINSIM.
 EI ÐANHCANÐAN FKAM MAN-
 NAM: AMEN UIÐA IZVIS. ANÐNE-
 MIN MIZÐRN SEINA:

B 3

3. iþ

and talemum eop.

45. Ðæt ge rin eoppe fæ-
 ðer bearn. þe on heofonum
 yr. ge ðe ðeð þ hiȝ runne
 up-arppungð oþer þa godan
 and oþer þa yfelan. and he
 læt rnan oþer þa rihtþiran
 and oþer þa unrihtþiran:

46. Inȝ ge soðlice þa lu-
 ftað þe eop lufiað. hȝylce
 mede habbað ge. hu ne soð
 manfulle ȝra:

47. And ȝif ge þ an soð.
 þ ge eoppe geþroðna ȝylcu-
 miað. hȝæt so ge mare. hu
 ne soð hæþene ȝra:

48. Eopnurtlice beoð ful-
 fremede. ȝra eoper heofon-
 lica fæðer iȝ fulfremed:

C A P. VI.

1. Bezýmað þ ge ne don
 eoppe rihtþirnesse beforan
 mannum. þ ge ȝyn geþeþede
 fram him. elles næbbe ge
 mede mid eoprum fæðer þe
 on heofenum yr:

2. Eopnurtlice þonne ðu þine
 ælmeȝran ȝylle. ne blape man
 býman beforan ðe. ȝra licete-
 þaȝ soð on ȝeromnungum ȝ
 on ȝycum. þæt hȝ ȝin ge-
 arþrode fram mannum. Soð
 ic recge eop. hiȝ onfentgon hȝ-
 ra mede: 3. Soð-

3. ἰψ ψηκ τλνσανδαν ακμλι-
 ρη. νι νιτι ηλειδνημει φεινα
 ΘΑ ΤΛΝΓΙΨ ΤΛΗΣΥΧ ΦΕΙΝΑ.

4. ΕΙ ΣΙΓΛΙ ΣΥ ΑΚΜΛΗΑΙΚΤΙΨΑ
 ΦΕΙΝΑ ἰν ἑνλῆσνγα. γλῆ ἄττα
 φεινς σλει σλιθιψ ἰν ἑνλῆσν-
 γλ ησγιβιψ φης ἰν βλικῆτειν:

5. γλῆ φλν βιδγλιψ. νι σι-
 γλιψ συλ σϑε φλι λιπτανς. νη-
 τε εκιγρηδ ἰν γλυνμψιμ γλῆ
 γλῆστλμ πλπγρ στλνδαν-
 δανς βιδγλν. ει γλνμγλινδλν
 μλννλμ. ἄμην υιψλ ἰζνις. φλ-
 τει ηλβλνδ μιζδρν σεινλ:

6. ἰψ ψη φλν βιδγλις γλγτ
 ἰν ηεφγρην φεινα. γλῆ γλλῆ-
 κλνδς ηλνκδλι φεινλι. βιδει
 δη ἄττιν φεινλμμλ φλμμλ
 ἰν ἑνλῆσνγα. γλῆ ἄττα φεινς
 σλει σλιθιψ ἰν ἑνλῆσνγα. ησ-
 γιβιψ φης ἰν βλικῆτειν:

7. βιδγλνδλνς ηψφλν νι ηι-
 ληνλνκδγλιψ. συλ σϑε φλι
 φινδρ ψηγκειψ ἰμ λνκ ει ἰν ηι-
 ληνλνκδλιν σεινλι ἄνδλῆλνς-
 γλινδλν.

8. νι γλλεικρψ νη φλμ. γλιτ
 λνκ ἄττα ἰζνλκ φιζει γης
 φλνκβηψ ηλνκφιζει γης βιδ-
 γλιψ ἰνλ:

9. συλ νη βιδγλιψ γης: ἄττα
 ηνςλκ φη ἰν ηιμινλμ: γειηνλι
 νλμρ φειν:

10. υιμλι φινδινλςςης φεινς:
 γλκφλι γιλγα φεινς. σϑε ἰν
 ηι-

3. Soðlice þonne þu þine
 ælmeþran do. nýte þin rýn-
 tre hræt do þin rýþne.

4. Ðæt þin ælmeþre rý on
 ðiglum. and þin fæder hit
 azylt þe. se þe zeryhð on
 ðihlum:

5. 7 þonne ze eop zebid-
 don. ne beo ze rýþke licete-
 þar. þa lufiað þ̅ hitz zebiddon
 hi rtanbenðe on zeronnun-
 zum 7 on rtræta hýrnum. þ̅
 men hitz zereon: Soð ic recze
 eop. hi onfengon hýra mede:

6. Ðu soðlice þonne þu ðe
 zebidde. zang into þinum
 beo-clýfan. and þinne ðura
 belocenre. bide þinne fæder
 on ðihlum. and þin fæder
 þe zeryhð on ðiglum he hýt
 azylt þe:

7. Soðlice þonne ze eop ze-
 biddon. nellen ze rýþecan
 þela rpa rpa hæþene. hitz
 penað þ̅ hitz rýn zehýnebe on
 hýra menzrealdan rýræce:

8. Nellen ze eopnoztlice
 him ze-efenlæcan. soðlice
 eoper fæder pat hræt eop
 þearf: 7 ærþam þe ze hine
 biddað:

9. Eopnoztlice zebiddað
 eop þur: Fæder ure þu þe
 eart on heofenum. Ði þin
 nama zehalzod:

10. To-become þin rice:
 7 erurðe þin willa on eorþan.
 rpa

HIMINΛ GΛH ANA ΛIKΦΛI:

11. ΗΛΛΙΕ ΠΝΣΑΚΑΝΑ ΦΑΝΑ

SINTEINAN ΓΙΕ ΠΝΣ ΗΙΜΜΑΔΑΓΛ:

12. GΛH AΦEΛET ΠΝΣ ΦAITEI SKH-

ΛANS SIGAIMA. SYA SYE GΛH

VEIS AΦELETAM ΦAIM SKHΛAM

ΠΝΣAKAIM:

13. GΛH NI BKITTALIS ΠΝΣ IN

EKΛICTHBNCAI: AK ΛANSEI ΠΝΣ

AΦ ΦAMMA HBIΛIN: ΠNTE ΦEINΛ

IST ΦINΔ ANΓAKAI. GΛH MAHTS.

GΛH VNAΦNS: IN AIYINS. AMEN:

14. ΠNTE ΓAβAI AΦELETIF MAH-

NAM MISSAΔEΔINS IZE. AΦE-

TIF GΛH IZVIS ATTA IZYAK SA

NEAK HIMINAM.

15. IF ΓAβAI NI AΦELETIF MAH-

NAM MISSAΔEΔINS IZE. NIΦAN

ATTA IZYAK AΦELETIF MISSA-

ΔEΔINS IZYAKXS:

16. AΦΦAN BI ΦE EACTAIF. NI

VAIKΦAIF SYA SYE ΦAI ΛINTANS

ΓANKAI. EKAYANKACANA ANK

ANAVAIKΦGA SEINΛ. EI ΓASMI-

ΘANΔAN MANNAM EACTAN-

ΔANS: AMEN OIΦA IZVIS. ΦATEI

ANANEMHN MIZAXN SEINΛ:

17. IF ΦH EACTANΔS SALLBQ

HANBIF ΦEIN. GΛH ANAGA ΦEIN

NA ΦYΛH.

18. EI NI ΓASMIΘANIZAN MAN-

NAM EACTANΔS. AK ATTIN ΦEIN

NAMMA ΦAMMA IN ENΛHNCΓA.

GΛH ATTA ΦEINS SΛEI SAIΘIF

IN

þra þra on heorenum:.

11. Uþne dæghpamlican

hlaþ ȝyle uþ to dæg:.

12. And forþȝyf uþ ure

ȝyltar. þra þra þe forþȝifað

urum ȝyltenðum:.

13. And ne ȝelæbbe þu uþ

on cortnunge. ac alyf uþ of

ȝele: Doðlice:.

14. Þitoblice ȝif ȝe forþȝi-

fað mannum þyra ȝynna. þon-

ne forþȝyfð eoper þe heore-

lica fæder eop eoppe ȝyltar:.

15. Giþ ȝe roðlice ne for-

ȝyfað mannum. ne eoperþ

fæder ne forþȝyfð eop eoppe

ȝynna:.

Ðyþ ȝebýrað to caput ieu-

ni on roðner-dæg:.

16. Doðlice þonne ȝe fæ-

ten. nellen ȝe þeran ȝpýlce

leafe-licetepar. hiȝ fornumað

þyra anȝyna. þ hiȝ æteopun

mannum færtende: Doðlice

ic recȝe eop. þ hiȝ onþen-

gon þyra mede:.

17. Ðu roðlice þonne þu

færte. ȝmyra þin hearod. ȝ

þpeah þine anȝyne.

18. Ðæt þu ne ȝȝeþeren

þram mannum færtende. ac

þinum fæder þe ȝf on dȝ-

lum. ȝ þin fæder þe ȝeȝyhd

on

IN ENLHSENGA NSGIBIƿ ƿNS:

19. NI HNZAƿGAIƿ IZUIS HNZA
ANA LIKƿAI. ƿAKEI MALLA GAH
NIDYLA EKAYAKDEIƿ. GAH ƿA-
KEI ƿINBXS NEFKABANA GAH
HLIFANA.

20. Iƿ HNZAƿGAIƿ IZUIS HNZA
IN HIMINA. ƿAKEI NIH MALLA NIH
NIDYLA EKAYAKDEIƿ. GAH ƿAKEI
ƿINBXS NI NEFKABANA NIH STI-
LANA:

21. ƿAKEI ANK IST HNZA IZ-
YAK. ƿAKNH IST GAH HAKTƿ
IZYAK:

22. ANKARN LEIKIS IST ANƿ.
GABMI NN ANƿ ƿEIN ANEALLƿ
IST. ALLATA LEIK ƿEIN ANHA-
DEIN YLIKƿIƿ.

23. Iƿ GABMI ANƿ ƿEIN NN-
SEL IST. ALLATA LEIK ƿEIN
KIUIZEIN YLIKƿIƿ. GABMI NN
ANHAƿ ƿATA IN ƿNS KIUIZ
IST. ƿATA KIUIZ OAN EIAN:

24. NIMANNA MAF TYAIM
EKANƿAM SKALKINƿN. NINTE
GABMI EIGAIƿ ANANA. GAH
ANƿAKANA EKIGƿ. LIƿƿAN
ANAMMA NEHANSEIƿ. Iƿ AN-
ƿAKAMMA EKAKANN. NI MA-
GNIƿ GƿƿA SKALKINƿN GAH
MAMMƿNIN:

25. ANƿƿE UIƿA IZUIS. NI
MANK-

on byglum hit agylt þe:

19. Nellen ge gold-horðian eorþan gold-horðan on eorþan. þær om and moðþe hýt fornimð. and þær þeorþan hit delþað 7 forþtelað:

20. Gold-horðiað eorþoðlice gold-horðan on heorþenan. þær naþor om ne moðþe hit ne fornymð. 7 þær þeorþan hit ne delþað ne ne forþtelað:

21. Ritodlice þær þin gold-horðan is. þær is þin heorþe:

22. Diner lichaman leohtfæt is þin eage. gýr þin eage bið anfealb. eall þin lichama bið beorht:

23. Gýr þin eage goðlice bið manfull. eall þin lichama byð þýrtenfull: Eorþoðlice gýr þ leoht þe on ðe is gýnt þýrtenu. hu mycle beoð þa þýrtenu:

Dýr sceal on þone gýxteoðan runnan-ðæg ofer Pentecosten:

24. Ne mæg nan man tram hlaforðum þeorian. oþþe he goðlice ænne hatað 7 oþerne luþað. oððe he bið anum gehýrnsum 7 oþrum ungehýrnsum: Ne magon ge Gode þeorian 7 populs-pelan:

25. Forþam ic secge eorþ. þ ge

ΜΑΡΚΗΝΑΙΦ ΣΑΙΥΑΛΛΑΙ ΙΖΥΑΚΑΙ
 ΘΑ ΜΑΤΘΑΙΦ ΓΛΗ ΘΑ ΔΚΙΓ-
 ΚΑΙΦ. ΝΗ ΛΕΙΚΑ ΙΖΥΑΚΑΜΜΑ
 ΘΕ ΥΑΣΓΑΙΦ. ΝΗΝ ΣΑΙΥΑΛΛΑ
 ΜΑΙΣ ΙΣΤ ΕΧΔΕΙΝΑΙ. ΓΛΗ ΛΕΙΚ
 ΥΑΣΤΟΞΜ:

26. ΙΝΣΛΙΟΙΦ ΔΝ ΕΝΓΛΑΜ Η-
 ΜΙΝΙΣ. ΦΕΙ ΝΙ ΣΛΙΑΝΔ. ΝΗ
 ΣΝΕΙΑΝΔ. ΝΗ ΛΙΣΑΝΔ ΙΝ ΒΑΝ-
 ΣΤΙΝΣ. ΓΛΗ ΑΤΤΑ ΙΖΥΑΚ ΣΑ
 ΝΕΑΚ ΗΜΙΝΑΜ ΕΧΔΕΙΦ ΙΝΣ: ΝΗΝ
 ΟΝΣ ΜΑΙΣΥΕ ΑΦΚΙΖΑΝΣ ΣΙΟΝΦ
 ΨΑΙΜΑ:

27. ΙΨ ΘΑΣ ΙΖΥΑΚΑ ΜΑΝΚ-
 ΝΑΝΔΣ ΜΑΓ ΑΝΑΛΗΚΑΝ ΑΝΑ
 ΥΛΗΣΤΜ ΣΕΙΝΑΝ ΑΛΛΕΙΝΑ ΛΙ-
 ΝΑ:

28. ΓΛΗ ΒΙ ΥΑΣΤΟΞΣ ΘΑ ΣΑΝΚ-
 ΓΑΙΦ. ΓΑΚΗΝΝΑΙΦ ΒΛΑΜΑΝΣ
 ΗΛΙΦΟΞΣ ΘΑΙΥΑ ΥΛΗΣΓΑΝΔ.
 ΝΗ ΑΚΒΑΙΔΓΑΝΔ. ΝΗ ΣΠΙΝ-
 ΝΑΝΔ.

29. ΟΙΨΗΗ ΦΑΝ ΙΖΥΙΣ. ΦΑΤΕΙ
 ΝΗ ΣΑΝΛΑΝΜΟΝ ΙΝ ΑΛΛΑΜΜΑ
 ΥΝΛΨΗ ΣΕΙΝΑΜΜΑ ΓΥΛΣΙΔΑ
 ΣΙΚ ΣΥΕ ΛΙΝΣ ΦΙΖΕ:

30. ΓΑΒΛΙ ΦΑΝΔΕ ΦΑΤΑ ΗΛ-
 ΥΙ ΗΛΙΦΟΞΣ ΗΜΜΑΔΑΓΑ ΥΙ-
 ΣΑΝΔΑ. ΓΛΗ ΓΙΣΤΚΑΔΑΓΙΣ ΙΝ
 ΑΝΗΝ ΓΑΛΑΓΙΦ. ΓΩΦ ΣΥΑ ΥΑΣ-
 ΟΙΦ. ΘΑΙΥΑ ΜΑΙΣ ΙΖΥΙΣ ΛΕΙΤΙΛ-
 ΓΑΛΛΑΝΕΓΑΝΔΑΝΣ:

31. ΝΙ ΜΑΡΚΗΝΑΙΦ ΝΗ ΟΙΨΑΝ-
 ΔΑΝΣ. ΘΑ ΜΑΤΘΑΜ. ΛΙΨΦΑΝ
 ΘΑ ΔΚΙΓΚΑΜ. ΛΙΨΦΑΝ ΘΑ
 ΥΑΣΓΑΙΜΑ.

þ ge ne rýn ýmbhýðize eoppe
 raple hpæt ge eton. ne eop-
 rum lichaman mid hram ge
 rýn ýmbrcrýðde: hu nýr reo
 rapl relpe þonne mete. 7 eoper
 lichama betera þonne þ þearf:

26. Behealbað heofoþan fu-
 zlar. þorþam þe hi ne rapað.
 ne hið ne riþað. ne hið ne ga-
 driað on berne. 7 eoper heo-
 foþlica fæder hið fet: hu ne
 rýnt ge relþan þonne hið:

27. Hwýlc eoper mæg roð-
 lice geþencean. þ he ge-eacniðe
 ane elne to hýr anlicneýre:

28. 7 to hpi rýnt ge ýmb-
 hýðize be þearfe: Berceapriað
 æcýreþ liliþan hu hið þeaxað.
 ne rýncað hið. ne hið ne
 rýnnað.

29. Ic recge eop roðlice þ
 riþdon Salomon on eallum
 hýr pulþne næf oferþrygen
 rpa rpa an of þýron:

30. Soðlice gif æcereþ
 peob. þ þe to dæg iþ 7 bið to
 morþen on ofen arend. God
 rpa rcrýt. eala ge gehæber
 geleafan. þam mýcle ma he
 rcrýt eop:

31. Nellen ge eopnrylice
 beon ýmbhýðize þur cpeþen-
 de. Hpæt ete pe. oððe hpæt
 ðrýnce pe. oþþe mid hram
 beo pe oferþrogeþe:

32. **ΑΛΛ ΑΝΚ ΦΑΤΑ ΨΙΝΔΞΣ** 32. Soðlice ealle þar þing
ΣΧΚΓΑΝΔ. ΥΛΙΤ ΝΗΨΑΝ ΑΤ- þeoba receað. ritodlice eo-
ΤΑ ΙΖΥΑΚ ΣΑ ΝΕΑΚ ΗΙΜΙΝΑΜ þer fæder pat þ þe ealra
ΦΑΤΕΙ ΦΑΝΚΒΗΦ þyrra þinga beþurron:

33. Eornuſtlice receað æreſt Godes rice 7 hyr rihtſynſſe. 7 ealle þar
 þing eop beoð þær to-ge-eacnode:

34. Ne beo ge na hogiende ýmb þa morſenlican neode. ſoðlice ſe mor-
 ſenlica bæg carað ýmb hýne ſýlfne: Æghwýlc bæg hæfð ſenoh on hyr
 azenum ýmb-hoſan:

C A P. V I I.

Ðýr ſceal on þone feorðan ſunnan-bæg ofer Pentecorten:

1. Nellen ge ðeman. þ þe ne ſyn forðemebe:
2. ritodlice þam ilcan ðome þe ge ðemað. eop bið geðemeð. and on þam
 ilcan gemete þe ge metað. eop bið gemeten:
3. To hri geſýhſt þu þ mot on þiner broður eagan. 7 þu ne geſýhſt
 þone beam on þinum azenum eagan:
4. Oþþe humeta cwyſt þu to þinum breðer. Broðor þara þ ic ut-ado þ
 mot of þinum eagan. þonne ſe beam bið on þinum azenum eagan:
5. La þu liccetepe. ado æreſt ut þone beam of þinum azenum eagan. 7
 behara þonne þ þu ut-ado þ mot of þiner broður eagan:
6. Nellen ge ſýllan þ halige hundum. ne ge ne purpen eoppe meſegrotu
 toforan eoprum ſpýnon. þe-læſ hig mid hýra fotum hig forþredon. and
 hig þonne onſean geþende eop toſliton:

Ðýr goþſpel ſceal to Gang-bagon:

7. Bibbað and eop bið geſeald. receað and ge hýt ſindað. cnuciað and
 eop bið ontýned:
8. ritodlice ælc þara þe bit he onfehð. 7 ſe þe ſecð he hit ſint. and
 þam cnucienðum bið ontýned:
9. Hwýlc man iſ of eop. gif hyr ſunu hýne bit hlafer. ſýlſt þu him
 ſtan.
10. Oððe gif he bit ſiſcer. ſýlſt þu him næþpan:
11. Eornuſtlice nu ge þe ýfele ſýnt cunnun gode ſýlena eoprum beap-
 num

num rýllan. mýcle ma eoper fæber þe on heofenum is rýleð 7ob þam þe hýne biðbað:

12. **GAH** NA İZVIS MANS. SYA GAH GNS TANGAİF İM. **ÞATA** ANK İST VITRIF GAH PKANFETEİS:

13. İNNGAGGAIÞ **ÞAIKH** AGGVN **ÐANK**. İNTE BKAIÐ **ÐANK** GAH KNMS VİGS SA BKİGGANÐA İN EKLANSTAI. GAH MANAGAI SIND **ÞAI** İNGALLEİÞANÐANS **ÞAIKH** **ÞATA**.

14. **ÐAN** AGGVN **ÞATA** **ÐANK** GAH **ÞKAIHANS** VİGS SA BKİGGANÐA İN LİBAINAI. GAH **FAV** AI SIND **ÞAI** BİGITANÐANS **ÞANÐA**:

15. **ATS**AIÖİÞ SYEÞAN **FANKA** LİNGNANKANFETNM. **ÞAIMİZEİ** UIMANÐ **AT** İZVIS İN VASTGXM **LAMBİ**. İÞ İNNAPKX SIND VNALFXS **VILVANÐANS**:

16. **Bİ** AKKANAM İZE NEKNNAİÞ İNS: İBAI LİSANDAL **AF** **ÞANKNNM** VEINABASGA. **AIÞ** **ÞAN** **AF** VİGLAEİNGM **SMAK** **KANS**:

17. SYA **ALL** BARGME GÐALIZE **AKKANAL** GÐAL **GA**TANGİÞ. İÞ SA **NBİLL** BARGMS **AKKANAL** **NBİLL** **GA**TANGİÞ:

18. **NI** MARG BARGMS **ÞINÞEİGS** **AKKANAL** **NBİLL** **GA**TANGAN. **NIH** BARGMS **NBİLS** **AKKANAL** **ÞIN**.

12. Eornurlice ealle þa þing ðe ge rýllen þ men eop ðon. ðoð ge him þ rýlfe. þ is godlice æ 7 pitegena beboð:

13. Gangað inn þurh þ neapre geat. forþon þe þ geat is rryðe rýð. 7 se pez is rryðe num þe to forþpilleðnesse zelæt. 7 rryðe manega rýnð þe þurh þone pez farað:

14. Eala hu neapa and hu angrum is þ geat 7 se pez þe to lre zelæbt. 7 rryðe feapa rýnð þe þone pez finden:

Dýr godrpell geþýrað on þæpe nyzoþan pucan ofer Pentecosten:

15. þarriað eop fram lea- rum pitegum. þa cumað to eop on rceapa gezýpelum. ac hig beoð innane nearfende pulfar.

16. Fram hýra þærtmun ge hi undergytað. Eryrt ðu gaðernað man rin-berian of þornnum. oððe ric-ærpla of þýrncinum:

17. Ðra ælc 7ob trýp býrð 7obe þærtmar. and ælc yfel trýp býrð yfele þærtmar:

18. Ne mæg þ 7obe treop beorpan yfele þærtmar. ne þ yfele treop 7obe þærtmar:

ψΙΝΨΕΙΓΛ ΓΑΤΑΝΘΑΝ:

19. ΑΛΛ ΒΛΓΜΕ ΝΙ ΤΑΝΘΑΝ-
ΔΑΝΕ ΑΚΚΑΝ ΓΧΑ. ΝΣΜΑΙΤΑ-
ΔΑ ΓΛΗ ΙΝ ΕΧΝ ΑΤΛΑΓΓΑΔΑ:

20. ΦΛΑΝΝΗ ΒΙ ΑΚΚΑΝΑΜ ΙΖΕ
ΝΕΚΝΝΑΙΨ ΙΝΣ:

21. ΝΙ ΘΑΖΝΗ ΣΛΕΙ ΟΙΨΙΨ ΜΙΣ.
ΕΑΝ. ΕΑΝ. ΙΝΝΓΑΛΕΙΨΙΨ ΙΝ
ΨΙΝΔΑΝΓΑΚΑΔΑ ΗΜΙΝΕ. ΑΚ
ΣΑ ΤΑΝΘΑΝΔΑ ΣΙΛΘΑΝ ΑΤΤΙΝΣ
ΜΕΙΝΙΣ ΨΙΣ ΙΝ ΗΜΙΝΑΜ:

22. ΜΑΝΑΓΛΙ ΟΙΨΑΝΔ ΜΙΣ ΙΝ
ΘΑΙΝΑΜΜΑ ΔΑΓΛ. ΕΑΝ. ΕΑΝ.
ΝΙΠ ΨΕΙΝΑΜΜΑ ΝΑΜΙΝ ΠΚΑΠ-
ΕΤΙΔΕΔΑΝΜ. ΓΛΗ ΨΕΙΝΑΜΜΑ
ΝΑΜΙΝ ΠΝΗΗΛΨΧΝΣ ΝΣΥΑΝΚ-
ΠΠΜ. ΓΛΗ ΨΕΙΝΑΜΜΑ ΝΑΜΙΝ
ΜΑΗΤΙΝΣ ΜΙΚΙΛΧΣ ΓΑΤΑΥΙΔΕ-
ΔΑΝΜ.

23. ΓΛΗ ΦΑΝ ΑΝΔΗΛΙΤΑ ΙΜ.
ΨΑΤΕΙ ΝΙΘΑΝΗΗΝ ΚΗΝΨΑ ΙΖ-
ΨΙΣ. ΑΕΛΕΙΨΙΨ ΕΛΙΚΚΑ ΜΙΣ ΟΝΣ
ΥΑΝΚΚΑΝΔΑΝΣ ΠΝΣΙΒΓΑΝΑ:

24. ΘΑΖΝΗ ΝΠ ΣΛΕΙ ΗΑΝΣΕΙΨ
ΥΑΝΚΑΔΑ ΜΕΙΝΑ ΓΛΗ ΤΑΝΘΙΨ
ΨΧ. ΓΑΛΕΙΚΧ ΙΝΑ ΥΑΙΚΑ ΕΡΧ-
ΔΑΜΜΑ ΣΛΕΙ ΓΑΤΙΜΚΙΔΑ ΚΑΖΝ
ΣΕΙΝ ΑΝΑ ΣΤΑΙΝΑ.

25. ΓΛΗ ΑΤΙΔΑΓΑ ΔΑΛΛΑΨ ΚΙΓΝ.
ΓΛΗ ΟΕΜΠΝ ΛΟΧΣ. ΓΛΗ ΥΛΙ-
ΥΧΗΝ ΥΙΝΔΧΣ. ΓΛΗ ΒΙΣΤΗΓΥΠΝ
ΒΙ ΨΑΜΜΑ ΚΑΖΝΑ ΓΑΙΝΑΜΜΑ.
ΓΛΗ ΝΙ ΓΑΔΑΚΑΝΣ. ΠΝΤΕ ΓΛ-
ΣΗΛΙΨ ΥΑΣ ΑΝΑ ΣΤΑΙΝΑ:

26. ΓΛΗ ΘΑΖΝΗ ΣΛΕΙ ΗΑΝΣΕΙΨ
ΥΑΝΚΑΔΑ ΜΕΙΝΑ ΓΛΗ ΝΙ ΤΑΝ-
ΘΙΨ

19. Ælc tpeop þe ne byrð
Ʒodne pærtm. Ʒy hýt for-
corþen 7 on Ʒýr aþorþen:

20. Ʒitodlice be hýra pært-
mum Ʒe hiƷ oncnapað:

21. Ne Ʒæð ælc þæra on
heorona Ʒice þe cƷyð to me.
Drihten. Drihten. ac Ʒe ðe
Ʒýrcð mineƷ Ʒæðer Ʒillan þe
on heorenum iƷ. Ʒe Ʒæð on
heorona Ʒice:

22. Manege cƷeþað on þam
ðæƷe to me. Drihten. Driht-
ten. hu ne ƷiteƷode þe on
þinum naman. and on þinum
naman þe ut-aþurpon deoflu.
7 on þinum naman þe porþ-
ton mýcle mýhta:

23. Þonne cƷeðe ic to hým.
þ ic eop næƷre ne cuþe. Ʒe-
Ʒitað þram me Ʒe þe porþ-
ton unþýhtþýneƷƷe:

24. Eorþurlice ælc þæra
þe ðaƷ mine porþ Ʒehýrð 7
þa Ʒýrcð. bið Ʒelic þam Ʒi-
raþ þere Ʒe hiƷ huƷ oƷer Ʒtan
ƷetimbƷode.

25. Þa com þær þen. and
miccle floð. and þær bleopun
þinðar. 7 aþurpon on þ huƷ. 7
hýt na ne Ʒeoll. roðlice hýt
þæƷ oƷer Ʒtan ƷetimbƷod:

26. 7 ælc þæra þe Ʒehýrð
þaƷ mine porþ 7 þa ne Ʒýrcð.
Ʒe

Συμώνα

ϞΨ ΨϞ. ΓΛΛΕΙΚϞΔΑ ΜΑΝΝ
ΔΥΛΛΑΜΜΑ. ΣΛΕΙ ΓΑΤΙΜΚΙΔΑ
ΚΑΖΝ ΣΕΙΝ ΑΝΑ ΜΑΛΜΙΝ.

27. ϞΛΗ ΑΤΙΔΑϞΑ ΔΑΛΛΨ
ΚΙΓΝ. ϞΛΗ ΟΕΜΠΝ ΛΟϞΣ. ϞΛΗ
ΥΛΙΥϞΝ ΥΙΝΔϞΣ. ϞΛΗ ΒΙΣΤΗ-
ΓΥΠΝ ΒΙϞΛΙΝΑΜΜΑ ΚΑΖΝΑ. ϞΛΗ
ΓΛΔΚΑΝΣ. ϞΛΗ ΥΛΣ ΔΚΑΝΣ
ΙΣ ΜΙΚΙΛΣ:

28. ϞΛΗ ΥΑΚΨ ΨΑΝ ΠΣΤΑΝΗ
ΙΛΙΣΝΣ ΨϞ ΥΑΝΚΔΑ. ΒΙΛΒΚΙ-
ΔΕΔΠΝ ΜΑΝΛΓΕΙΝΣ ΑΝΑ ΛΛΙ-
ΣΕΙΝΛΙ ΙΣ.

29. ΥΛΣ ΑΝΚ ΛΛΙΣΓΑΝΔΣ ΙΝΣ
ΣΥΕ ΥΛΛΔΠΗΝΙ ΗΛΒΑΝΔΣ. ϞΛΗ
ΝΙ ΣΥΛ ΣΥΕ ΒϞΚΑΚϞΣ:

ye bið gelic þam ðýrigan men
þe zetimbode hyr hur ofer
rand-ceofel.

27. þa winde hýt. and þær
comun flob. 7 bleopun winðar.
7 ahruron on þ huf. 7 þ huf
feoll. 7 hir hryre þær mycel.

Ðýr sceal on þone þryððan
runnan-ðæg ofer Eriphan:

28. Ða þær geporden þa þe
hælend þar word ze-endode.
þa pundode þ folc hir lape:

29. Soðlice he lærde rýl-
ce he anpeald hæfde. and na
rpa rpa hýra bocerar 7 run-
ðor-halgan:.

C A P. V I I I.

C A P. V I I I.

1. ΔΑΛΛΨ ΨΑΝ ΑΤΤΑΓΓΑΝ-
ΔΙΝ ΙΜΜΑ ΑΕ ΕΛΙΚΓΠΝΓΑ.
ΛΛΙΣΤΙΔΕΔΠΝ ΑΕΑΚ ΙΜΜΑ
ΙΠΝϞϞΝΣ ΜΑΝΛΓϞΣ.

2. ϞΛΗ ΣΛΙ. ΜΑΝΝΑ ΨΚΠΤΣ-
ΕΙΛΛ ΗΛΒΑΝΔΣ ΔΠΚΙΝΝΑΝΔΣ
ΙΝΥΛΙΤ ΙΝΑ. ΟΙΨΑΝΔΣ. ΕΑΝ.
ϞΛΒΛΙ ΥΙΛΕΙΣ. ΜΑΓΤ ΜΙΚ ΓΑ-
ΗΚΑΙΝΓΑΝ.

3. ϞΛΗ ΠΕΚΑΚϞΑΝΔΣ ΗΑΝΔΠ
ΑΤΤΑΙΤϞΚ ΙΜΜΑ. ΟΙΨΑΝΔΣ.
ΥΙΛΓΑΠ. ΥΑΚΨ ΗΚΑΙΝΣ. ϞΛΗ
ΣΠΝΣ ΗΚΑΙΝ ΥΑΚΨ ΨΑΤΑ
ΨΚΠΤΣΕΙΛΛ ΙΣ.

4. ϞΛΗ ΟΑΨ ΙΜΜΑ ΙΛΙΣΝΣ.
ΣΛΙΘ ΘΙ ΜΑΝ ΝΙ ΟΙΨΑΙΣ. ΑΚ
ΓΑΓΓ

1. Soðlice þa þe hælend of
þam munte nýþer-astah. þa
rýligdon hým mycle mæmo:.

2. þa genealæhte an hreo-
pla to him 7 hine to him ze-
eaðmedde 7 þur cræþ. Drih-
ten. gýf þu rýlt. þu myht me
zeclænrian:.

3. Ða astrehte þe hælend
hyr hand and hperode hýne 7
þur cræþ. Ic rýlle. beo ze-
clænrod. 7 hyr hreoþla þær
hþælice zeclænrod:.

4. Ða cræð þe hælend to
hým. rapna þe þ þu hýt næ-
ne-

ΓΑΓΓ ΦΗΚ ΣΙΛΒΑΝ ΑΤΑΝΓΕΙ
ΓΝΩΓΙΝ. ΟΛΗ ΑΤΒΑΙΚ ΓΙΒΑ
ΦΥΕΙ ΑΝΑΒΑΝΨ ΜΩΣΕΣ ΔΗ
ΥΕΙΤΥΡΑΙΦΛΙ ΙΜ:

5. ΛΕΛΚ ΝΗΦΑΝ ΨΑΤΑ ΙΝΝ-
ΑΤΓΑΓΓΑΝΔΙΝ ΙΜΜΑ ΙΝ ΚΛ-
ΕΛΚΝΑΝΜ. ΔΗΑΤΙΔΑΟΑ ΙΜΜΑ
ΗΗΝΔΛΕΛΨΣ ΒΙΔΟΑΝΔΣ ΙΝΑ.

6. ΟΛΗ ΟΙΨΑΝΔΣ. ΕΑΝ. ΨΗ-
ΜΑΓΝΣ ΜΕΙΝΣ ΛΙΓΙΨ ΙΝ ΓΑΚΔΑ
ΠΣΛΙΨΑ. ΗΑΚΑΝΒΑ ΒΛΛΥΙΨΣ.

7. ΟΛΗ ΟΛΨ ΔΗ ΙΜΜΑ ΙΛΙΣΝΣ.
ΙΚ ΟΙΜΑΝΔΣ ΓΛΗΛΙΔΟΑ ΙΝΑ.

8. ΟΛΗ ΑΝΔΗΛΕΟΑΝΔΣ ΣΑ
ΗΗΝΔΛΕΛΨΣ ΟΛΨ. ΕΑΝ. ΝΙ ΙΜ
ΥΛΙΚΨΣ ΕΙ ΝΕ ΗΚΥΤ ΜΕΙΝ
ΙΝΝΓΑΓΓΑΙΣ. ΑΚ ΨΑΤΑΙΝΕΙ ΟΙΨ
ΥΑΝΚΔΑ. ΟΛΗ ΓΛΗΛΙΔΝΙΨ ΣΑ
ΨΗΝΜΑΓΝΣ ΜΕΙΝΣ.

9. ΟΛΗ ΑΝΚ ΙΚ ΜΑΝΝΑ ΙΜ
ΗΛΒΑΝΔΣ ΝΕ ΥΛΛΑΝΕΝΟΑ ΜΕΙ-
ΝΑΜΜΑ ΓΑΔΚΑΝΗΤΙΝΣ. ΟΛΗ
ΟΙΨΑ ΔΗ ΨΑΜΜΑ. ΓΑΓΓ. ΟΛΗ
ΓΑΓΓΙΨ. ΟΛΗ ΑΝΨΑΚΑΜΜΑ.
ΟΙΜ. ΟΛΗ ΟΙΜΙΨ. ΟΛΗ ΔΗ ΣΚΑΛ-
ΚΑ ΜΕΙΝΑΜΜΑ. ΤΑΥΕΙ ΨΑΤΑ.
ΟΛΗ ΤΑΝΟΙΨ.

10. ΓΛΗΛΗΣΟΑΝΔΣ ΨΑΝ ΙΛΙ-
ΣΝΣ ΣΙΔΑΛΛΕΙΚΙΔΑ. ΟΛΗ ΟΛΨ
ΔΗ ΨΑΙΜ ΛΕΑΚΛΑΙΣΤΟΑΝΔΑΜ.
ΑΜΕΝ ΟΙΨΑ ΙΖΥΙΣ. ΝΙ ΙΝ ΙΣΚΑΕ-
ΛΑ ΣΥΛΛΑΝΔΑ ΓΑΛΛΑΝΒΕΙΝ ΒΙ-
ΓΑΤ:

11. ΑΨΦΑΝ ΟΙΨΑ ΙΖΥΙΣ. ΨΑ-
ΤΕΙ ΜΑΝΑΓΛΙ ΕΚΑΜ ΝΚΚΝΝΣΑ
ΟΛΗ ΣΑΙΤΟΑ ΟΙΜΑΝΔ ΟΛΗ ΑΝΑ-
ΚΗΜΒ-

nezum men ne recge. ac ganz.
æteope þe þam facerþe and
bring hym þa lac þe Moyses
bebeab. on hyra gecyðnesse:.

5. Soðlice þa se hælenð in-
eode on Laphannaum. þa ge-
nealæhte hym an hundreþer
ealþor hyne biððende

6. 7 þur cpeðende. Driht-
ten. min cnapa lið on minum
huse. lama 7 mid yfele ge-
þreab:.

7. Ða cpeð se hælenð to
hym. Ic cume 7 hyne gehæle:.

8. Ða andþarode se hun-
dreþer ealþor and þur cpeþ.
Drihten. ne eom ic ryre þe þ
þu inzange under mine þe-
ne. ac cpeð þin an porþ. 7 min
cnapa bið gehæled:.

9. Soðlice ic eom man un-
der anpealde geƿett 7 ic hæb-
be þeznar under me. and ic
cpeþe to þyrum. Gang. 7 he
zæð. 7 ic cpeþe to oþrum.
Lum. 7 he cymð. 7 ic cpeðe
to minum þeope. ryre þif. 7
he ryreð:.

10. riðoblice þa se hælenð
þif gehyrde þa punðrode he.
7 cpeð to þam þe hym fylg-
don. Soð ic recge eop. ne ge-
mette ic ƿpa mycelne gelea-
fan on Iyrabel:.

11. To þorum ic recge eop.
þ manize cumað fram ear-
ðæle and ƿerð-ðæle. 7 puniað
mid

ΚΗΜΒΓΑΝΔ ΜΙΦ ΑΒΚΛΗΑΜΑ
 ΓΛΗ ΙΣΑΚΑ ΓΛΗ ΙΑΚΩΒΑ ΙΝ
 ΦΙΝΔΑΝΓΑΚΑΓΑΙ ΗΜΙΝΕ.

mid Abrahamæ 7 Israhace and
 Iacobe on heofena rice.

12. ΙΨ ΦΛΙ ΣΗΝΟΗΣ ΦΙΝΔΑΝ-
 ΓΑΚΑΓΩΣ ΝΣΥΛΙΚΠΑΝΔΑ ΙΝ ΚΙ-
 ΟΙΣ ΦΑΤΑ ΗΙΝΔΗΜΙΣΤΩ. ΓΛΙΝΑΚ
 ΥΛΙΚΦΙΦ ΓΚΕΤΣ ΓΛΗ ΚΚΗΝΣΤΣ
 ΤΗΝΨΙΥΕ:

12. soðlice þiseþ riceþ
 bearn beoð aþorþone on þa
 ytemertan þýrtro. þær bið
 þop and toþa ðriþbitung:.

13. ΓΛΗ ΟΑΨ ΙΛΙΣΗΣ ΦΑΜΜΑ
 ΗΗΝΔΑΡΕΑΔΑ. ΓΑΓΓ. ΓΛΗ ΣΥΛ
 ΣΥΕ ΓΑΛΛΗΒΙΔΕΣ ΥΛΙΚΦΛΙ ΦΗΣ.
 ΓΛΗ ΓΛΗΛΙΝΩΔΑ ΣΑ ΦΙΝΜΑ-
 ΓΗΣ ΙΣ ΙΝ ΓΛΙΝΜΙ ΘΕΙΛΛΙ:

13. 7 þe ðælend crafþ to
 þam hundreder ealdre. Γα. 7
 ðerun ðe þe sra sra þu zelýr-
 berst: 7 þe cnapa þær gehæled
 on þære ylcan tide:.

Ðýr gebýrað on frige-dæg
 on þære tra 7 trentuþohan
 pucan ofer Pentecosten:.

14. ΓΛΗ ΟΙΜΑΝΔΣ ΙΛΙΣΗΣ ΙΝ
 ΓΑΚΑΔΑ ΠΑΙΤΚΑΝΣ. ΓΛΗ ΓΑΣΛΘ
 ΣΥΛΙΚΩΝ ΙΣ ΛΙΓΑΝΔΕΙΝ ΙΝ
 ΗΕΙΤΩΜ.

14. þa þe ðælend com on
 Petres huse. þa ðereah he hy
 srefne licgende 7 hriþigende.

15. ΓΛΗ ΑΤΤΑΙΤΩΚ ΗΑΝΔΑΝ
 ΙΖΩΣ. ΓΛΗ ΑΕΛΛΙΛΩΤ ΙΓΑ ΣΩ
 ΗΕΙΤΩ. ΓΛΗ ΝΚΚΑΙΣ ΓΛΗ ΑΝΔ-
 ΒΑΗΤΙΔΑ ΙΜΜΑ:

15. 7 he æthran hýpe hand.
 and þe sefer hig forlet. Ða
 aþar heo 7 þenode him:.

16. ΑΤΑΝΔΑΝΑΗΤΩΑ ΦΑΝ
 ΥΛΙΚΦΑΝΑΜΜΑ. ΑΤΒΕΚΗΝ ΔΗ
 ΙΜΜΑ ΔΛΙΜΩΝΑΚΩΑΝΣ ΜΑΝΑ-
 ΓΑΝΣ. ΓΛΗ ΝΣΥΛΙΚΦ ΦΑΝΣ ΑΗ-
 ΜΑΝΣ ΥΛΗΚΑΔΑ. ΓΛΗ ΑΛΛΑΝΣ
 ΦΑΝΣ ΝΒΙΛΗΑΒΑΝΔΑΝΣ ΓΛΗΛΙ-
 ΛΙΔΑ.

16. soðlice þa hýt æfen
 þær. hig brohton him mane-
 ge beofol-þeode. and he ut-
 aþrafþe þa unclænan ðartar
 mid hýr þorþe. 7 he ealle ge-
 hælþe þa ýfel-hæbbenþan.

17. ΕΙ ΝΣΕΗΛΛΩΔΕΔΙ ΦΑΤΑ
 ΓΑΜΕΛΙΔΩ ΦΛΙΚΗ ΕΣΛΙΑΝ
 ΠΚΛΗΕΤΟΙ ΟΙΦΑΝΔΑΝ. ΣΑ ΝΗ-
 ΜΑΗΤΙΝΣ ΝΝΣΑΚΩΣ ΝΣΝΑΜ ΓΛΗ
 ΣΑΗΗΤΙΝΣ ΝΣΒΑΚ:

17. þæt þære gefýlled þ þe
 ðecreden is þurh Eþraim þone
 ritegan ður cpeðende. Ðe
 onfeng ure untrumýsra 7 he
 bæp ure adla:.

18. ΓΑ-

18. Ðα

18. ΓΑΣΛΙΘΑΝΔΣ ΦΑΝ ΙΛΙΣΝΣ
ΜΑΝΑΓΑΝΣ ΗΠΗΜΑΝΣ ΒΙ ΣΙΚ.
ΗΛΙΗΛΙΤ ΓΑΛΕΙΦΑΝ ΣΙΠΧΝΟΓΑΝΣ
ΗΙΝΔΛΑΚ ΜΑΚΕΙΝ:

18. Ða ȝereah ȝe hælenð
mýcle menigeo ýmbutan hý-
ne. þa het he hig fapan ofer
þone muþan:.

Ðýȝ ȝceal on roðney-ðæȝ on
þære feorðan pucan ofer
trelfetan ðæȝ:.

19. ΟΛΗ ΔΝΑΤΓΑΓΓΑΝΔΣ ΛΙΝΣ
ΒΧΚΛΚΕΙΣ. ΟΛΨ ΔΝ ΙΜΜΑ. ΛΛΙ-
ΣΑΚΙ. ΛΛΙΣΤΟΓΑ ΦΗΚ ΦΙΣΘΑΔΗ
ΦΛΔΕΙ ΓΑΓΓΙΣ.

19. Ða ȝenealæhte him an
bocere ȝ cræð. Lapeop. ic
fýlize þe ȝpa hræðer ȝpa þu
færst:.

20. ΟΛΗ ΟΛΨ ΔΝ ΙΜΜΑ ΙΛΙ-
ΣΝΣ. ΕΛΠΗΧΝΣ ΓΚΧΒΧΣ ΛΙΓΗΝ.
ΟΛΗ ΕΠΗΛΧΣ ΗΙΜΙΝΙΣ ΣΙΤΑΑΝΣ.
ΙΨ ΣΗΝΝΣ ΜΑΝΣ ΝΙ ΗΛΒΛΙΨ
ΘΑΚ ΗΛΠΒΙΨ ΣΕΙΝΑΝΑ ΗΝΛΙΨ-
ΟΛΙ:

20. Ða cræþ ȝe hælenð to
him. Foxaȝ habbað holu. ȝ
heofoðan fuȝlaȝ neȝt. roð-
lice manneȝ ȝunu næfþ hræȝ
he hýȝ heafod ahýlde:.

21. ΛΝΦΑΚ ΝΗΨΑΝ ΣΙΠΧΝΟΕ
ΙΣ ΟΛΨ ΔΝ ΙΜΜΑ. ΕΛΝ. ΗΣ-
ΛΛΠΒΕΙ ΜΙΣ ΕΚΗΜΙΣΤ ΓΑΛΕΙ-
ΦΑΝ ΟΛΗ ΓΑΕΙΛΗΑΝ ΑΤΤΑΝ
ΜΕΙΝΑΝΑ.

21. Ða cræþ to hým ofer
of hýȝ leorning-cnyhtum.
Drihten. alyȝe me æneȝt to
fapenne ȝ bebyrigean minne
fæðer:.

22. ΙΨ ΙΛΙΣΝΣ ΟΛΨ ΔΝ ΙΜ-
ΜΑ. ΛΛΙΣΤΕΙ ΛΕΑΚ ΜΙΣ. ΟΛΗ
ΛΕΤ ΦΑΝΣ ΔΛΠΦΑΝΣ ΕΙΛΗΑΝ
ΣΕΙΝΑΝΣ ΔΛΠΦΑΝΣ:

22. þa cræþ ȝe hælenð to
him. Fýliz me. ȝ læt ðeade
bebyrigean hýȝa ðeaban:.

Ðýȝ ȝceal on þone feorþan
ȝunnan-ðæȝ ofer trelf-
etan ðæȝ:.

23. ΟΛΗ ΙΝΝΑΤΓΑΓΓΑΝΔΙΝ ΙΜ-
ΜΑ ΙΝ ΣΚΙΠ. ΛΕΑΚΙΔΔΟΕΑΝΝ
ΙΜΜΑ ΣΙΠΧΝΟΧΣ ΙΣ.

23. And he aȝtah on ȝcýp.
ȝ hýȝ leorning-cnyhtaȝ him
fýlizðon:.

24. ΟΛΗ ΣΑΙ. ΥΕΡΣ ΜΙΚΙΛΣ
ΥΑΚΨ ΙΝ ΜΑΚΕΙΝ. ΣΥΑ ΣΥΕ
ΨΑΤΑ ΣΚΙΠ ΓΑΗΠΛΙΨ ΥΑΚΨΑΝ
ΕΚΑΜ ΥΕΡΙΜ. ΙΨ ΙΣ ΣΑΙ ΣΛΕΠ.

24. Ða pearþ micel ȝcý-
pung ȝeopðen on þære ȝæ.
ȝpa þ þ ȝcýp pearþ oferȝoten
mið ýpum. riðoðlice he ȝlep:.

25. ΟΛΗ

25. ȝ

25. ǪΛΗ ΔΗΛΤΡΑΓΓΑΝΔΑΝΣ
ΣΠΙΧΝΟΞΣ ΙΣ ΝΚΚΛΙΣΙΔΕΔΗΝ
ΙΝΑ. ΟΨΑΝΔΑΝΣ. ΕΑΝ. ΝΛΣΕΙ
ΝΝΣΙΣ. ΕΚΛΙΣΤΝΑΜ:

26. ǪΛΗ ΟΛΨ ΔΗ ΙΜ ΙΛΙΣΝΣ.
ΟΛ ΕΛΗΚΗΤΕΨ ΛΕΙΤΙΛΓΑΛΛΗΝΒ-
ΓΑΝΔΑΝΣ. ΨΑΝΗΗ ΝΚΚΕΙΣΑΝΔΣ
ΓΑΣΞΚ ΒΙΝΔΑΜ ǪΛΗ ΜΑΚΕΙΝ.
ǪΛΗ ΥΛΚΨ ΒΙΣ ΜΙΚΙΛ:

27. ΙΨ ΨΛΙ ΜΑΝΣ ΣΙΔΑΛΛΕΙΚΙ-
ΔΕΔΗΝ. ΟΨΑΝΔΑΝΣ. ΟΙΛΕΙΚΣ
ΙΣΤ ΣΛΕΙ. ǪΛΗ ΒΙΝΔΟΞΣ ǪΛΗ
ΜΑΚΕΙ ΝΕΗΛΗΝΣΓΑΝΔ ΙΜΜΑ:

28. ǪΛΗ ΟΙΜΑΝΔΑΙΝ ΙΜΜΑ ΗΙΝ-
ΔΑΚ ΜΑΚΕΙΝ ΙΝ ΓΑΝΓΑ ΓΛΙΚ-
ΓΛΙΣΛΙΝΕ. ΓΑΜΧΤΙΔΕΔΗΝ ΙΜΜΑ
ΤΥΛΙ ΔΛΙΜΧΝΑΚΟΞΣ ΝΣ ΗΛΛΙ-
ΥΛΣΝΧΜ ΚΙΝΝΑΝΔΑΝΣ. ΣΛΕΙΔ-
ǪΛΙ ΕΙΛΗ. ΣΥΛ ΣΥΕ ΝΙ ΜΛΗΤΑ
ΜΑΝΝΑ ΝΣΛΕΙΨΑΝ ΨΛΙΚΗ ΨΛ-
ΝΑ ΒΙΓ ǪΛΙΝΑΝΑ.

29. ǪΛΗ ΣΛΙ ΗΚΧΠΙΔΕΔΗΝ ΟΨ-
ΑΝΔΑΝΣ. ΟΛ ΝΝΣ ǪΛΗ ΦΝΣ
ΙΛΙΣΗ ΣΗΝΑΗ ΓΧΨΣ. ΟΛΜΤ ΗΕΚ
ΕΛΗΚ ΜΕΛ ΒΑΛΥΓΑΝ ΝΝΣΙΣ:

30. ΥΛΣ ΝΗΨΑΝ ΕΛΙΚΚΑ ΙΜ
ΗΛΙΚΔΑ ΣΥΕΙΝΕ ΜΑΝΑΓΛΙΖΕ
ΗΛΔΑΝΑ:

31. ΙΨ ΨΧ ΣΚΧΗΣΛΑ ΒΕΔΗΝ
ΙΝΑ. ΟΨΑΝΔΑΝΣ. ǪΛΒΛΙ ΝΣ-
ΥΛΙΚΠΙΣ ΝΝΣ. ΝΣΛΑΝΒΕΙ ΝΝΣ ΓΑ-
ΛΕΙΨΑΝ ΙΝ ΨΧ ΗΛΙΚΔΑ ΣΥΕΙΝΕ:

32. ǪΛΗ ΟΛΨ ΔΗ ΙΜ. ΓΑΓΓΙΨ.
ΙΨ ΕΙΣ ΝΣΓΑΓΓΑΝΔΑΝΣ ΓΑΛΙ-
ΨΗΝ ΙΝ ΗΛΙΚΔΑ ΣΥΕΙΝΕ. ǪΛΗ
ΣΛΙ.

25. 7 hiȝ ȝenealæhton 7
apehton hýne. þur cpeþende.
Drihten. hæle uȝ. pe moton
forpurþan:

26. Ða cræþ he to him.
To hri ȝýnt ȝe forhte ȝe
lýtles ȝeleafan. þa anar he
7 bebead þam winde 7 þære
ræ. and þær pearþ ȝerorþen
micel ȝmýltnyȝ:

27. Ȝerýȝlice þa men pun-
brodon 7 ður crædon. Hwæt
iȝ þer. þ̅ winðar and ræ hým
hýȝȝumiað:

28. Þa ȝe hælent com ofer
þone muþan on Ȝerarenýcra
rice. þa urnon hým toȝea-
ner tpeȝen þe hærodon deo-
fol-ȝeocnyȝe. of býȝgenum
utȝanȝende. Ða wæron ȝri-
ðe reþe. ȝpa þ̅ nan man ne
mýhte ȝapan ðurh ðone weg:

29. And hi hȝýmðon and
crædon. La hælent Ȝober
ȝunu. hwæt iȝ þe 7 uȝ ȝema-
ne. come þu hiðer ær tide
uȝ to þreazenne:

30. Ðær wæs ȝoðlice un-
ȝeor an ȝrina heorð mancȝra
manna læȝrienðe:

31. Ða deofla ȝoðlice hý-
ne bædon. Ður cpeþende. Ȝiȝ
þu uȝ ut-aðȝeȝt. aȝende uȝ
on ðar ȝrina heorðe:

32. Ða cræþ he to hým.
Farað. 7 hiȝ ða utȝanȝen-
ðe ȝerþon on ða ȝrin. 7 þær
rihte

ΣΑΙ. ΚΗΝ ΓΛΥΑΝΚΗΤΕΔΗΝ ΣΙΣ
ΑΛΛΑ ΣΧ ΗΛΙΚΑΑ ΑΝΔΑΚΙΝΣΧΝ
ΙΝ ΜΑΚΕΙΝ. ΟΛΗ ΓΛΑΛΗΦΝΧ
ΔΕΔΗΝ ΙΝ ΥΛΤΗΑΜ.

33. ΪΨ ΦΛΙ ΗΛΛΑΑΝΔΑΝΣ ΓΛ-
ΦΛΑΠΗΗΝ. ΟΛΗ ΓΛΛΕΙΦΑΝΔΑΝΣ
ΓΑΤΑΙΗΗΝ ΙΝ ΒΛΗΚΓ ΑΛΛ ΒΙ
ΦΑΝΣ ΔΑΙΜΟΝΑΚΟΑΝΣ.

34. ΟΛΗ ΣΑΙ. ΑΛΛΑ ΣΧ ΒΛΗΚΓΣ
ΝΣΙΔΑΟΑ ΥΙΦΚΑ ΙΛΙΣΗ. ΟΛΗ ΓΛ-
ΣΑΙΘΑΝΔΑΝΣ ΙΝΑ. ΒΕΔΗΝ ΕΙ
ΝΣΛΙΨΙ ΗΙΝΔΑΚ ΜΑΚΚΧΣ ΙΖΕ:

rihte ferðe eall þeo heorð
mýclum onþæfe nipel on ða
ræ. 7 hiȝ purðon beade on
þam rætere:.

33. Ða hýrðar ritoblice
flugon 7 comun on ða cear-
tre. 7 cyððon ealle ðar þing.
7 be þam þe ða deoful-geoc-
nyrra hæfðon:.

34. Ða eode eall þeo cear-
ter-papu togeaney þam hæ-
lenðe. and þa ða hiȝ hýne
ȝeapun. Ða bæðon hiȝ hýne
þ he ferðe fram hýra ȝe-
mærum:.

C A P. I X.

1. ΟΛΗ ΑΤΣΤΕΙΓΑΝΔΣ ΙΝ ΣΚΙΠ.
ΝΕΑΚΛΑΨ. ΟΛΗ ΟΛΜ ΙΝ ΣΕΙΝΛΙ
ΒΛΗΚΓ.

2. ΦΑΝ ΝΣΑΤΒΕΚΗΝ ΔΗ ΙΜΜΑ
ΝΣΛΙΦΑΝ ΑΝΑ ΛΙΓΚΑ ΛΙΓΑΝ-
ΔΑΝ. ΟΛΗ ΓΑΣΛΙΘΑΝΔΣ ΙΛΙ-
ΣΗΣ ΓΑΛΛΗΒΕΙΝ ΙΖΕ. ΟΛΨ ΔΗ
ΦΑΜΜΑ ΝΣΛΙΨΙΝ. ΦΚΛΕΣΤΕΙ ΦΗΚ
ΒΛΚΝΙΛΧ ΑΕΛΕΤΑΝΔΑ ΨΗΣ ΕΚΛ-
ΥΛΗΚΗΤΕΙΣ ΦΕΙΝΧΣ.

3. ΦΑΚΗΗ ΣΗΜΛΙ ΦΙΖΕ ΒΧΚΑΚ-
ΟΕ ΟΕΨΗΝ ΙΝ ΣΙΣ ΣΙΛΒΑΜ. ΣΑ
ΥΛΟΑΜΕΚΕΨ.

4. ΟΛΗ ΥΙΤΑΝΔΣ ΙΛΙΣΗΣ ΦΧΣ
ΜΙΤΧΝΙΝΣ ΙΖΕ. ΟΛΨ. ΔΗ ΘΕ
ΟΗΣ ΜΙΤΧΨ ΝΒΙΛΑ ΙΝ ΗΛΙΚΤΑΜ
ΙΖΥΛ-

C A P. I X.

Ðýr ȝoðypel rceal on rynnān-
ðæȝ on ðære trentuȝoþan
pucan ofer Pentecorþen:.

1. Ða artað he on rcyr. 7
ofer-ȝeȝlobe. 7 com on hýr
cearþre.

2. Ða brohton hiȝ hým
æne laman on bebðe licȝen-
ðe. þa ȝeȝeah þe hælenð hý-
ra ȝeleafan. 7 cræð to þam
laman. La bearn ȝelyfe. þe
beoð þine rýnna forȝifene:.

3. Ða cræðon rume þa bo-
cepar him betrynan. Ðer
rprycð býrmon-rpræce.

4. Ða þe hælenð ȝeȝeah
hýra ȝefanc. Ða cræð he.
To hri þence ȝe yfel on eor-
pum

İZYAKAIM.

5. ΘΑΨΑΚ ΙΣΤ ΚΛΗΤΙΣ ΛΕΓΕΤΙΖΑ ΟΨΑΝ. ΑΦΕΤΑΝΔΑ ΦΗΣ ΕΚΛΥΑΝΚΗΤΕΙΣ. ΦΑΝ ΟΨΑΝ. ΗΚΚΕΙΣ ΓΑΗ ΓΑΓΓ.

6. ΑΨΑΝ ΕΙ ΥΙΤΕΙΨ ΦΑΤΕΙ ΥΛΛΑΝΕΝΙ ΗΛΒΛΙΨ ΣΑ ΣΗΝΗΣ ΜΑΝΣ ΑΝΑ ΛΙΚΨΑΙ ΑΦΕΙΤΑΝ ΕΚΛΥΑΝΚΗΤΙΝΣ. ΦΑΝΗΗ ΟΨΑΝ ΔΗ ΦΑΜΜΑ ΗΣΛΙΨΙΝ. ΗΚΚΕΙΣΑΝΔΣ ΝΙΜ ΦΑΝΑ ΛΙΚΨ ΦΕΙΝΑΝΑ ΓΑΗ ΓΑΓΓ ΙΝ ΓΑΚΑ ΦΕΙΝΑΝΑ.

7. ΓΑΗ ΗΚΚΕΙΣΑΝΔΣ ΓΑΛΛΙΨ ΙΝ ΓΑΚΑ ΣΕΙΝΑΝΑ:

8. ΓΑΣΛΙΘΑΝΔΕΙΝΣ ΦΑΝ ΜΑΝΛΕΙΝΣ. ΧΗΤΕΔΗΝ ΣΙΔΑΛΛΕΙΚΓΑΝΔΑΝΣ. ΓΑΗ ΜΙΚΙΛΙΔΕΔΗΝ ΓΑΨ ΦΑΝΑ ΓΙΒΑΝΔΑΝ ΥΛΛΑΝΕΝΙ ΣΥΛΛΕΙΚΑΤΑ ΜΑΝΝΑΜ:

9. ΓΑΗ ΦΑΙΚΗΛΕΙΨΑΝΔΣ ΙΛΙΣΗΣ ΓΑΙΝΨΚΑ. ΓΑΣΛΘ ΜΑΝΝΑΝ ΣΙΤΑΝΔΑΝ ΑΤ ΜΑΤΑΙ. ΜΑΨΨΑΙΗ ΗΛΙΤΑΝΑΝΑ. ΓΑΗ ΟΨΑΝ ΔΗ ΙΜΜΑ. ΛΑΙΣΤΕΙ ΑΦΑΚ ΜΙΣ. ΓΑΗ ΗΣΣΤΑΝΔΑΝΔΣ ΙΔΑΓΑ ΑΦΑΚ ΙΜΜΑ:

10. ΓΑΗ ΥΑΚΨ ΒΙ ΨΕ ΙΣ ΑΝΑΚΗΜΒΙΔΑ ΙΝ ΓΑΚΑΔΑ. ΓΑΗ ΣΑΙ ΜΑΝΑΓΑΙ ΜΑΤΑΚΑΚΑΣ ΓΑΗ ΕΚΛΥΑΝΚΗΤΑΙ ΟΨΑΝΔΑΝΣ ΜΙΨΑΝΑΚΗΜΒΙΔΕΔΗΝ ΙΛΙΣΗΑ ΓΑΗ ΣΙΠΧΑΜ ΙΣ.

11. ΓΑΗ ΓΑΗΜΓΑΝΔΑΝΣ ΕΛΚΕΙΣΑΙΕΙΣ. ΟΨΗΝ ΔΗ ΦΑΙΜ ΣΙΠΧΑΝ.

rum heortum.

5. Hwæt is eafelicre to crefanne. þe beoþ forgyfene ðine gýnna. oððe to crefanne. Arij and ga.

6. þæt ge soþlice witon þ mannes sunu hæfð anweald on eorþan gýnna to forgyfenne. þa cwæð he to þam laman. Arij. nym þin bedd and gang on þin huf.

7. 7 he arar and ferde to hýr hufe.

8. Soþlice þa ða reo mænigeo þis gerason. þa onðreðon hig hym. and wuldorodon God þe realde wýlcene anweald mannum.

Ðýr godwepel sceal on ð. Matheuf mæsse æfen:

9. þa se hælend þanon ferde he geseah ænne man sitende æt tollsceamule. þæs nama wæs Matheuf. and he cwæð to him. Fylig me. and he arar 7 fyligde him.

10. 7 hýt wæs geseorden þa he sæt innan hufe. ða comun manega mansfulle and gýnfulle and sæton mid þam hælende and mid hýr leorning-cnyhtum.

11. Ða ða sunbor-halgan þ gerason. þa cwædon hig to hýr

ΠΡΟΨΑΛΜΟΥ ΙΣ. ΔΗ ΘΕ ΜΙΨ ΜΑ-
ΤΘΑΙΟΥ ΟΥ ΕΚΛΥΑΝΚΗΤΑΙ ΜΙ-
ΜΑΤΟΨ ΣΑ ΛΑΙΣΑΚΕΙΣ ΙΖΥΑΚ:

12. ΙΨ ΙΛΙΣΝΣ ΓΛΗΛΑΙΝΣΓΑΝΔΣ
ΟΥΨ ΔΗ ΙΜ. ΝΙ ΨΑΝΚΒΗΝ ΗΛΙ-
ΛΑΙ ΛΕΚΕΙΣ. ΑΚ ΨΑΙ ΠΝΗΛΙΛΙ
ΗΛΒΑΝΔΑΝΣ:

13. ΑΨΨΑΝ ΓΑΓΓΑΙΨ. ΓΑΝΙΜΙΨ
ΘΑ ΣΙΓΑΙ. ΑΚΜΑΗΑΚΤΙΨΑ ΒΙΛ-
ΓΑΝ. ΟΥΗ ΝΙ ΗΠΝΣΑ. ΝΙΨΨΑΝ
ΟΥΑΜ ΑΛΨΩΝ ΝΣΥΑΝΚΗΤΑΝΣ. ΑΚ
ΕΚΛΥΑΝΚΗΤΑΝΣ:

14. ΨΑΝΗ ΑΤΙΔΑΓΕΔΗΝ ΣΙ-
ΠΡΟΨΑΛΜΟΥ ΙΩΑΝΝΕΣ. ΟΥΨΑΝΔΑΝΣ.
ΔΗ ΘΕ ΒΕΙΣ ΟΥΗ ΕΛΚΕΙΣΑΙΕΙΣ
ΕΛΣΤΑΙΜ ΕΙΛΗ. ΙΨ ΨΑΙ ΣΙΠΡΟΨΑΛ-
ΜΟΥ ΝΙ ΕΛΣΤΑΝΔ:

15. ΟΥΗ ΟΥΨ ΔΗ ΙΜ ΙΛΙΣΝΣ.
ΙΒΑΙ ΜΑΓΝΗΝ ΣΠΝΟΝΣ ΒΚΗΨΕΛ-
ΔΙΣ ΟΥΛΙΝΩΝ ΠΝΔ ΨΑΤΑ ΘΕΙΛΩΣ
ΨΕΙ ΜΙΨ ΙΜ ΙΣΤ ΒΚΗΨΕΛΨΣ. ΙΨ
ΑΤΓΑΓΓΑΝΔ ΔΑΓΩΣ ΨΑΜ ΑΕ-
ΝΙΜΑΔΑ ΑΕ ΙΜ ΣΑ ΒΚΗΨΕΛΨΣ.
ΟΥΗ ΨΑΝ ΕΛΣΤΑΝΔ:

16. ΑΨΨΑΝ ΝΙΘΑΛΗΝ ΑΛΓΟΨ
ΔΗΠΛΑΤΑ ΕΑΝΑΝΨΑ ΚΗΙΣ ΑΝΑ
ΣΝΑΓΑΝ ΕΛΙΚΝΩΑΝΑ. ΠΝΤΕ ΑΕ-
ΝΙΜΙΨ ΕΠΛΑΩΝ ΑΕ ΨΑΜΜΑ ΣΝΑ-
ΓΙΝ. ΟΥΗ ΒΑΙΚΣΙΖΑ ΓΑΤΑΝΚΑ
ΒΑΙΚΨΙΨ:

17. ΝΙΨΨΑΝ ΓΙΝΤΑΝΔ ΒΕΙΝ ΝΙΠ-
ΟΥΑΤΑ ΙΝ ΒΑΛΓΙΝΣ ΕΛΙΚΝΩΑΝΣ.
ΑΨ-

hys leorning-cnyhtum. hri
yt eoper lareop mid manful-
lum 7 gynfullum:

12. 7 se hælend cwæð þis
gehýrenðe. Nýr halum læceþ
nan þearf. ac feocum:

13. Gað soþlice 7 leorn-
zeaf hræt is. Ic wylle mild-
heortnesse næs onfærdnes-
se. soðlice ne com ic riht-
wise to gecigeanne. ac ða
gynfullan:

Dýs sceal on frige-dæg on
ðære oþre Carter-pucan:

14. þa genealæhton Iohan-
nes leorning-cnihtas to him
7 þis cwædon. hri færte se
and þa fundor-halgan gelom-
lice. soþlice þine leorning-
cnyhtas ne færtaþ:

15. And se hælend cwæð to
him. Ewe ge sceolun ðær
brýðguman cnyhtas sepan þa
hwile þe se brýðguma mid
hým býð. soðlice þa dagaþ
cumað þ se brýðguma byþ
afyrred fram hým. 7 þonne
on þam dagum hig færtaþ:

16. Ne deð riðlice nan
man nipes clæþes scýp on ealð
weaf. he tobrucþ hys stede
on þam weafe. 7 se rihte biþ
ðe wýrfa:

17. Ne hig ne doð nipe
win on ealðe býtta. 7is hi
doð.

ΛΙΦΦΛΗ ΔΙΣΤΗΚΗΝΑΝΔ ΒΛΛ-
ΓΕΙΣ. ΒΙΦΕΗ ΦΛΗ ΓΛΗ ΥΕΙΝ ΝΣ-
ΓΗΤΗΙΦ. ΓΛΗ ΒΛΛΓΕΙΣ ΕΚΛΙΣΤ-
ΝΑΝΔ. ΑΚ ΓΗΤΑΝΔ ΥΕΙΝ ΓΗΓ-
ΓΛΤΑ ΙΝ ΒΛΛΓΗΝΣ ΝΗΓΛΑΝΣ. ΓΛΗ
ΒΛΓΡΦΗΜ ΓΛΒΛΗΓΛΔΛ:

18. ΜΙΦ ΦΛΝΕΙ ΙΣ ΚΡΑΙΔΑ ΦΛ-
ΤΑ ΔΗ ΙΜ. ΦΛΚΗΗ ΚΕΙΚΣ ΛΙΝΣ
ΟΙΜΑΝΔΣ ΙΝΥΛΙΤ ΙΝΑ. ΟΙΦΑΝΔΣ.
ΦΛΤΕΙ ΔΛΗΗΤΑΚ ΜΕΙΝΑ ΝΗ ΓΛ-
ΣΥΛΛΤ. ΑΚΕΙ ΟΙΜΑΝΔΣ ΑΤΛΛΓΕΙ
ΗΛΑΝΗ ΦΕΙΝΑ ΑΝΑ ΙΓΛ. ΓΛΗ
ΛΙΒΛΙΦ:

19. ΓΛΗ ΗΚΚΕΙΣΑΝΔΣ ΙΛΙΣΗΣ
ΙΔΔΓΛ ΛΕΛΚ ΙΜΜΑ ΓΛΗ ΣΙΠΩΝ-
ΓΩΣ ΙΣ:

20. ΓΛΗ ΣΛΙ ΟΙΝΩ ΒΛΩΦΛΚΗΝ-
ΝΑΝΔΕΙ. ΙΒ. ΥΙΝΤΚΗΝΣ ΔΗΛΤ-
ΓΛΓΓΑΝΔΕΙ ΛΕΤΑΚΩ ΑΤΤΛΙ-
ΤΩΚ ΣΚΛΗΤΑ ΥΛΣΤΩΩΣ ΙΣ.

21. ΟΛΦΗΗ ΑΗΚ ΙΝ ΣΙΚ. ΓΛΒΛΙ
ΦΛΤΛΙΝΕΙ ΑΤΤΕΚΛ ΥΛΣΤΩΑΝ ΙΣ
ΓΛΝΙΣΑ:

22. ΙΦ ΙΛΙΣΗΣ ΓΛΥΑΝΔΩΑΝΔΣ
ΣΙΚ ΓΛΗ ΓΛΣΛΙΘΑΝΔΣ ΦΩ. ΟΛΦ.
ΦΚΛΕΣΤΕΙ ΦΗΚ ΔΛΗΗΤΑΚ. ΓΛ-
ΛΛΗΒΕΙΝΣ ΦΕΙΝΑ ΓΛΝΑΣΙΔΑ
ΦΗΚ. ΓΛΗ ΓΛΝΑΣ ΣΩ ΟΙΝΩ ΕΚΛΜ
ΦΙΖΛΙ ΘΕΙΛΛΙ ΓΛΙΝΛΙ:

23. ΓΛΗ ΟΙΜΑΝΔΣ ΙΛΙΣΗΣ ΙΝ
ΓΛΚΔΔ ΦΙΣ ΚΕΙΚΙΣ. ΓΛΗ ΓΛΣΛΙ-
ΘΑΝΔΣ ΣΥΙΛΓΩΑΝΣ ΓΛΗ ΗΛΗΚΗ-
ΩΑΝΣ ΗΛΗΚΗΩΑΝΔΑΝΣ. ΓΛΗ ΜΛ-
ΝΛΓΕΙΝ ΑΗΗΓΩΑΝΔΕΙΝ.

δοð. þa býtta beoþ tobpro-
cene 7 þ þin agoten. and þa
býtta forpurðað. ac hið
doð nipe þin on nipe býtta.
and ægþer býþ gehealden:.

Ðýr ſceal on ſunnan-dæg on
þære riſ and trentuðoþan
pucan ofer Pentecoſten:.

18. þa he þaſ þing to him
ſppæc. þa genealæhte an cal-
dop 7 ge-eaðmedde hýne to
him. þur cpeðende. Drihten.
min dohtor iſ deað. ac cum
7 ſete þine hand uppan hið.
and heo lýfaþ:.

19. 7 ſe hælenð aſaþ and
ſýliðbe him. 7 hýr leorning-
cnyhtaſ:.

20. 7 þa an riſ þe þolude
bloð-ſýne tpeſf geap genea-
læhte riðæftan. 7 æthran
hýr neaſer ſnæð.

21. heo cpeþ ſoðlice on
hýne mode. Foran ic beo hal.
zyf ic hýr neaſer æthrine:.

22. 7 ſe hælenð bepende
hýne 7 hið geſeah 7 cpeð.
Gelýf dohtor. þin geleafa þe
gehælde. 7 þ þiſ pæſ gehæl-
led on ðære tide:.

23. 7 ða ſe hælenð com
into þaſ ealdreſ healle. and
geſeah hriſtlepaſ 7 hlýðende
menigeo.

24. υαψ αν ιμ. λελειψιψ. οη-
τε νι γαρυαλτ σξ μαρι. ακ
σλεπιψ. γαη βιηλαχηνν ινα:

25. ψαηηη ψαη ησαριβανα
υακψ σξ μαηαγει. ατγα-
γανδσ ιηη ηαβαιδα ηανδη
ιζξσ. γαη ηκκαισ σξ μαρι:

26. γαη ησιδδγα μεκιψα σξ
αηδ αλλα γαιηα ακψα:

27. γαη θαβραηηαι ηαισηα
γαηηκξ. αλισταεαηηη λεακ
ιημα τυλι βλινδανσ. ηκξη-
γανδανσ γαη υιψαηδανσ. ακ-
μαη ηκκαισ σηηηηη δαυειδαισ.

28. υιμαηδαιη ψαη ιηη γακδα
αηατιδδσεαηηη ιημα ψλι
βλινδανσ. γαη υαψ ιηη ιηαισησ.
γαλληηβγαησ ψαηηη μαηγαηη
ψαηα ταηγαηη: υεψηηη αν ιη-
μα. γαι εαη.

29. ψαηηηη ατταηηακ αηγαη
ιζε. υιψαηδσ. βι γαλληηβειηαι
ιγγαακαι υαηκψαι ιγγαησ.

30. γαη ησληκηηαεαηηη ιηη
αηγαηηα. γαη ιηαγιδα ιησ ιη-
σησ. υιψαηδσ. σαιθαησ ει μαη-
ηα ηι υηη.

31. ιψ εισ ησγαηγαηδανσ ησ-
μεκιδεαηηη ιηη ιηη αλλαη ακ-
ψαι γαιηαι:

32. ψαηηηη βιψε ηησιδδγε-
αηηη

24. he cræð. Gæð heonun.
nyr ðis mæden deað soðlice.
ac heo flæpþ. and hi tælbun
hýne:.

25. 7 ða he ða menigeo
ut-araþ. he eode in 7 nam
hýre hand. 7 þ mæden araþ:.

26. And ðer hlifa rppanþ
ofer eall þæt land:.

Ðyr rceal on roðney-ðæþ on
þære xiiii. rucan ofer
Pentecosten:.

27. Ða se hælenð þanon
ferðe. ða fyligðon him tpe-
gen blinde. hrymende 7 cpe-
þende. La Dauber runu ge-
miltþa unc:.

28. Soþlice ða he ham com.
þa blindai genealæhton to
him. and se hælenð cræþ to
him. Gelyfe gyt þ ic inc mæg
gehælan. hiþ crædon to him.
ritoblice Drihten:.

29. Ða æthran he hýra
eazena. cpeþende. Ðy inc æf-
ter eorrum geleafan.

30. 7 hýra eazan þærūn
ontýneðe. and se hælenð be-
beað him. cpeþende. þarriað
þ ge hýz nanum men ne rec-
geon:.

31. Hiþ soþlice utgan-
ðe geþiðmæþubun hýne ofer
eall þ land:.

32. Ða hi þærūn soþlice ut-
aga-

ANN EIS. SAI. ATBERNN IMMΛ
MANNAN BANANA ALIMONAKI.

agan. hi brohtun him dumb-
ne man se pær deofol-geoc.

33. GΛH BI ΦE NSAKIBANS
YAKΦ NNHNΛΦX. KXΔIAA SA
ANMBA. GΛH SIMA ALLEIKIDETHN
MANAGEINS. UΦANΔANS. NI IN
AYAN SKONNΦ YAS IN ISK AELLAN.

33. 7 ut-abryfenum sam
deofle. se dumba grræc. 7
þa menigeo pundredon. cpe-
þende. Neþre ætýrþe gpylc
on Iyrnhela folce.:

34. IΦ EAKESIMEIS UEPHN. IN
EΛHK ABΛΦAΓA NNHNΛΦXN
NSAKREIBIΦ NNHNΛΦXNS.

34. Soðlice þa yunþor-hal-
zan cþædun. On deofla ealdre
he ðryfð ut deoflu.:

35. GΛH BITANH IΛISNS BANKTS
ALLXS GΛH HΛIMXS ΛAISGANAS
IN ΓΛUHMΦIN IZE. GΛH MEK-
GANAS AYAGTEΛGXN ΦINΔAN-
ΓAKAGXS. GΛH HΛILGANAS AL-
LXS SΛNHTINS GΛH ALLΛ NN-
HΛILGA:

35. And se hælenð embroþ
ealle burða and ceaftra. læ-
rende on hyra geromnungum.
and bodýnde riceg godspell.
and hælenðe ælce adle 7 ælce
untrumnyffe.:

36. ΓASΛIOANAS ΦAN ΦXS MA-
NAGEINS. INFEINXΔA IN IZE.
NNTTE YESNN AFAANIΔAI GΛH
EKΛYANKPANAI SYE ΛAMBΛ NI
HΛBANΔXNA HAKAEIS:

36. He gemiltgube soðlice
þære menigeo. þa he hi ge-
reah. forþan þe hig pærþun
geþrehte 7 licgende gpa gpa
gceap þe hyrde nabbað.:

37. ΦANNH UΛΦ AN SIPXNGAM
SEINAIM. ASANS KΛIHTIS MANA-
GA. IΦ YANKSTYGAN S EΛYAI.

37. Ða he sæde hyr leor-
ning-cnihtun. Ritoblice micel
mip ýr. and feapa gýrhtýna.:

38. BIDAΦ NN EAN ASANAS.
EI NSSANAGAI YANKSTYGAN
IN ASAN SEINA:

38. Bibbað þær mipet hla-
forð. þ he rende gýrhtan
to hyr mip.:

C A P. X.

C A P. X.

1. GΛH ATHΛITANAS ΦANS
TYΛΛI SI . . . . .

1. And to somne gecigý-
þum hyr trefe leorning-cniht-
un. he fealde him unclænra garta anpeald. þ hig abryfþun hi ut. 7 hædun
ælce adle and ælce untrumnyffe.:

2. ÐIY GYNT SOÐLICE ÞAPA TPELF APOPTOLA NAMAN. SE KOJMA ÝR SIMON
ÞE ÝR GENEMNEB PETPY. AND ANÞPEAF HYR BROÞOP. IACOBUR ZEBEDEI. AND
Iohan-

2. Ðis gýnt soðlice þæpa trefe Apoptola naman. se kojma ýr Simon
þe ýr genemneb Petpy. and Anþpeaf hyr broþop. Iacobur Zebedei. and

Iohan-

Iohannes hƿr bƿoþer.

3. Philippus and Bartholomeus. Thomas and Matheus Publicanus. and Iacobus Alpheus. and Tabdeus.

4. Simon Chananeus. and Iudas Scarioth þe hƿne belæpþe.

5. Ðas tƿelf se hælenþ sende. him beþeobende and cƿeþende. Ne fære ge on þeoba weg. and ne ga ge innan Samarijana ceastræ.

6. Ac gað ma to þam sceapum þe forpurdun Israela hƿrædene.

7. Se hælenþ cƿæþ to hƿr leorning-cnyhtun. Lrað 7 bodiað cƿeþende. þ heofena rice genealæceþ.

8. Hælaþ untrume. aƿecceað deade. clænriað hƿeople. driƿað ut deoflu. ge onfengun to-gýfe. sƿillað to-gýfe.

9. Næbbe ge gold. ne reolþer. ne feoh on eorrum biðgýrdlum.

10. Ne cobð on wege. ne tƿa tunecan. ne gercy. ne gýrde. soþlice se ƿýrhta ƿr ƿýrþe hƿr metýr.

11. On sƿa hƿylce buh oððe ceastræ sƿa ge ingað. ahriaþ hƿa sƿ ƿýrþe on þære. 7 ƿuniað þær of ge utgan.

12. Þonne ge ingan soþlice on þ hƿr. gretað hƿt. cƿeþende. Sƿ sƿb þrum hure.

13. And gif þ hƿr ritodlice ƿýrþe biþ. eoper sƿb cýmeþ of hƿt. gif hit soþlice ƿýrþe ne biþ. eoper sƿb biþ to eop gecyrred.

14. 7 sƿa hƿa sƿa eop ne unbenfehþ. ne eoppe sƿræca ne gehýrþ. þonne ge utgan of þam hure oððe of þære ceastræ. arceacað þ durt of eorrum fotum.

15. Soðlice ic eop secge. Acumenlice biðð Soboma-lande and Gomorra on domeþ bæg. þonne þære ceastræ.

Ðƿr godspæl sceal to manegra Martýra mæsse-bæg.

---

16. Nu ic eop sende sƿa sceap gemang ƿulfaþ. beoð eornuþlice gleape sƿa næddran. and bilpite sƿa culfran.

17. ƿarriað eop soðlice fram mannum. hið sƿillað eop soðlice on gemotum. and sƿingað eop on hƿra geromnungum.

18. And ge beoð zelæbbe to demum and to cýnngum for me. to hƿra dome and þeodun.

19. Þonne belæpað hið and sƿillað eop. ne þence ge hu oððe hƿæt ge sƿrecun. eop biðð gereald soðlice on þære tide hƿæt ge sƿrecun.

20. Ne sƿnd ge na þe þær sƿrecað. ac eoper fæber gart þe sƿrýcð on eop.

21. Soð-

21. Soðlice broður sylð hys broður to deaðe. and fæder hys sunu. and bearn arifað ongen magar. and to deaðe hi forðoð.

22. And ge beoð on hatunge eallum mannum for minum naman. soðlice ge ðe þurhpunað oð ende. ge byð hal:.

23.

23. þonne hi eop ehtað on þyrre byrg. fleoð on oðre. ⁊ þonne hi on hæne eop ehtað. fleoþ on þa þryððan. soðlice ic eop recge. Ne beþarað ge Ispahela þurga. ærþam þe mannes sunu cume:.

Byrig mino
þa 9

Byrg. id.

ΦΙΖΛΙ ΒΛΗΚΓ. ΦΛΗΗΛΙΨ
ΙΝ ΑΝΨΑΚΑ. ΑΜΕΝ ΑΝΚ ΟΨΑ
ΙΖΥΙΣ ΕΙ ΝΙ ΝΣΤΙΝΗΙΨ ΒΛΗΚΕΣ
ΙΣΚΑΕΛΙΣ. ΠΝΤΕ ΟΙΜΙΨ ΣΑ ΣΗΝΗΣ
ΜΑΝΣ:

24. ΝΙΣΤ ΣΙΠΩΝΕΙΣ ΝΕΑΚ ΑΛΙ-
ΣΑΚΩΑ. ΝΙΗ ΣΚΑΛΚΣ ΝΕΑΚ ΕΛ-
ΝΙΝ ΣΕΙΝΑΜΜΑ:

24. Nyr ge leorning-cniht ofer hys lareop. ne þeop ofer hys hlaford:.

25. ΓΑΝΛΗ ΣΙΠΩΝΙ ΕΙ ΥΛΙΚΨΛΙ
ΣΥΕ ΑΛΙΣΑΚΕΙΣ ΙΣ. ΓΑΗ ΣΚΑΛΚΣ
ΣΥΕ ΕΑΝ ΙΣ: ΓΑΒΛΙ ΓΑΚΩ ΛΥΛΛ-
ΔΑΝΔ ΒΛΙΛΙΛΖΑΒΗΛ ΗΛΙΗΛΙ-
ΤΗΝ. ΠΝΔ ΘΑΝ ΕΙΛΗ ΜΑΙΣ ΨΑΝΣ
ΙΝΝΑΚΗΝΔΑΝΣ ΙΣ:

25. Genoh byð soðlice þam leorning-cnihte þæt he sy sylce hys lareop. and þeop sylce hys hlaford: Gif hi þær hweðer fæder Belzebub clypobun. micle rriþur hig eop clypiað:.

26. ΝΙΝΝ ΝΗ ΧΓΕΙΨ ΙΖΥΙΣ ΙΝΣ.
ΝΙΥΛΙΗΤ ΑΝΚ ΙΣΤ ΓΑΗΗΛΙΨ ΨΑ-
ΤΕΙ ΝΙ ΑΝΔΗΗΛΩΓΙΔΑΝ. ΓΑΗ
ΕΝΛΓΙΝ ΨΑΤΕΙ ΝΙ ΝΕΚΗΝΝΑΛΙ-
ΔΑΝ:

26. Eornurlice ne onðræbe ge hig.

Ðyr godspel gebýrað to anes confessorer mæsse-ðæg:.

Nyr soðlice nan þing ðyhle þ ne purðe gerputelod. ne nan ðihle þing þ ne purðe geopenod:.

27. ΨΑΤΕΙ ΟΨΑ ΙΖΥΙΣ ΙΝ ΚΙΟΙ-
ΖΑ. ΟΨΑΙΨ ΙΝ ΑΙΝΗΑΔΑ. ΓΑΗ
ΨΑΤΕΙ ΙΝ ΑΝΣΧ ΓΑΗΑΝΣΕΙΨ.
ΜΕΚΩΙΨ ΑΝΑ ΗΚΩΤΑΜ:

27. Ðæt ic eop recge on þyrtrum. recgaþ hyt on leoh- te. ⁊ þ ge on eape gehýraþ. bodiað uppan hrofum:.

28. ΓΑΗ ΝΙ ΧΓΕΙΨ ΙΖΥΙΣ ΨΑΝΣ
ΝΣΟΙΜΑΝΔΑΝΣ ΛΕΙΚΑ ΨΑΤΑΙ-
ΝΕΙ. ΙΨ ΣΑΙΥΑΛΛΙ ΝΙ ΜΑΓΑΝ-
ΔΑΝΣ

28. And ne onðræbe ge þa ðe eoperne lichaman oferleað. ne magun hig soðlice þa þarle of-

E

of-

ΔΑΝΣ ΝΣΧΙΜΑΝ. ΙΨ ΧΓΕΙΨ ΜΛΙΣ
ΨΑΝΑ ΜΑΓΑΝΔΑΝ ΓΑΗ ΣΑΙΥΛ-
ΛΛΙ ΓΑΗ ΛΕΙΚΑ ΕΚΑΙΣΤΓΑΝ ΙΝ
ΓΛΙΛΙΝΝΑΝ:

29. ΝΙΝ ΤΥΛΙ ΣΠΑΚΥΑΝΣ ΑΣΣΑΚ-
ΓΑΝ ΒΗΓΓΑΝΔΑ. ΓΑΗ ΛΙΝΣ ΙΖΕ
ΝΙ ΓΑΔΚΙΝΣΙΨ ΑΝΑ ΛΙΚΨΑ. ΙΝΝΗ
ΑΤΤΙΝΣ ΙΖΥΛΚΙΣ ΥΙΛΓΑΝ.

30. ΑΨΨΑΝ ΙΖΥΛΚΑ ΓΑΗ ΤΑ-
ΓΛΑ ΗΛΗΒΙΔΙΣ ΑΛΛΑ ΓΑΚΑΨΑ-
ΝΑ ΣΙΝΔ:

31. ΝΙΝΝΝΗ ΧΓΕΙΨ. ΜΑΝΑΓΛΙΝ
ΣΠΑΚΥΑΜ ΒΑΤΙΖΑΝΣ ΣΙΓΗΨ ΓΗΣ:

32. ΣΛΘΛΖΝΗ ΝΗ ΣΛΕΙ ΑΝΔ-
ΗΛΙΤΙΨ ΜΙΣ ΙΝ ΑΝΔΥΛΙΚΨΓΑ
ΜΑΝΝΕ. ΑΝΔΗΛΙΤΑ ΓΑΗ ΙΚ ΙΜ-
ΜΑ ΙΝ ΑΝΔΥΛΙΚΨΓΑ ΑΤΤΙΝΣ
ΜΕΙΝΙΣ ΣΛΕΙ ΙΝ ΗΙΜΙΝΑΜ ΙΣΤ.

33. ΙΨ ΨΙΣΘΑΝΧΗ ΣΛΕΙ ΑΕΛΙΚΙΨ
ΜΙΚ ΙΝ ΑΝΔΥΛΙΚΨΓΑ ΜΑΝΝΕ.
ΑΕΛΙΚΑ ΓΑΗ ΙΚ ΙΝΑ ΙΝ ΑΝΔ-
ΥΛΙΚΨΓΑ ΑΤΤΙΝΣ ΜΕΙΝΙΣ ΨΙΣ
ΣΛΕΙ ΙΝ ΗΙΜΙΝΑΜ ΙΣΤ:

34. ΝΙΗ ΑΗΓΛΙΨ ΨΑΤΕΙ ΥΕΜ-
ΓΑΝ ΑΛΓΓΑΝ ΓΑΥΛΙΚΨΙ ΑΝΑ
ΛΙΚΨΑ. ΝΙ ΥΑΜ ΑΛΓΓΑΝ ΓΑ-
ΥΛΙΚΨΙ. ΑΚ ΗΛΙΚΗ:

35. ΥΑΜ ΑΝΚ ΣΚΑΙΔΑΝ ΜΑΝΝΑΝ
ΥΙΨΚΑ ΑΤΤΑΝ ΙΣ. ΓΑΗ ΔΑΝΗ-
ΤΑΚ ΥΙΨΚΑ ΛΙΨΕΙΝ ΙΖΞΣ. ΓΑΗ
ΒΚΗΨ ΥΙΨΚΑ ΣΥΛΙΗΚΧΝ ΙΖΞΣ.

36. ΓΑΗ ΕΙΓΑΝΔΣ ΜΑΝΣ ΙΝΝΑ-
ΚΗΝΔΛΙ ΙΣ:

ofylean. ac onbræbað ma þo-
ne þe mæg ræple 7 lichaman
forþon on helle.:

29. Du ne becipað hi tpe-
zen rpearran to peninze. 7
an of þam ne beþylð on eorþ-
þan. butan eorþun fæder.:

30. 7 soðlice ealle eorþer
heafder loccaþ rýnt getealde.:

31. Ne onbræbe ge. ge rýnt
relþan þonne mane ga rpearran.:

32. Ælcne eorþurlice þe
me cýð beforan mannum. ic
cýðe hýne beforan minum
fæder þe on heofenum yr.:

33. Se þe me riðræcð be-
foran mannum. 7 ic riðræce
hýne beforan minum fæder
þe on heofenum yr.:

34. Ne pene ge þæt ic come
rybbe on eorþan to renðanne.
ne com ic rybbe to renðanne.
ac rþurð.:

35. Ic com soðlice mann
arynðrian ongen hýr fæder.
7 dohton ongen hýne moder.
7 rnorpe ongen hýne rpegre.

36. And mannes fýnð hýr
gehuran.:

Ðýr godrpel gebýrað to aneý
Martyres mæsse-ðæg.:

37. Se hælenð cræð to hýr
leor-

37. ΣΛΕΙ ΕΚΙΓΧΨ ΑΤΤΑΝ ΛΙΨ-
ΨΑΝ

ψΛη λιψειν ηελακ μικ. ΝΙΣΤ
ΜΕΙΝΑ ΥΛΙΚΨ. ΓΛΗ ΣΛΕΙ ΕΚΙ-
ΓΡΨ ΣΗΝΗ ΛΙΨΨΛΗ ΔΛΗΗΤΑΚ
ηελακ μικ. ΝΙΣΤ ΜΕΙΝΑ ΥΛΙΚΨ.

leorning-cnihtum. Se þe lu-
fað fæder oððe moder ma
þonne me. nyr he me pyrþe.
7 se þe lufað sunu oððe doht-
ter pyrþur þonne me. nyr
he me pyrþe.

38. ΓΛΗ ΣΛΕΙ ΝΙ ΝΙΜΙΨ ΓΛΛ-
ΓΛΗ ΣΕΙΝΑΝΑ ΓΛΗ ΛΛΙΣΤΓΛΙ
Λελακ μις. ΝΙΣΤ ΜΕΙΝΑ ΥΛΙΚΨ:

38. And se þe ne nimþ hýr
cþylminge 7 fýlignð me. nyr
he me pyrþe:

39. ΣΛΕΙ ΒΙΓΙΤΙΨ ΣΛΙΥΛΛΑ ΣΕΙ-
ΝΑ. ΕΚΛΙΣΤΕΙΨ ΙΖΛΙ. ΓΛΗ ΣΛΕΙ
ΕΚΛΙΣΤΕΙΨ ΣΛΙΥΛΛΑΙ ΣΕΙΝΑΙ
ΙΝ ΜΕΙΝΑ. ΒΙΓΙΤΙΨ ΨΞ:

39. Se þe gemet hýr þaple.
se forþpilð hi. 7 se þe for-
þpilð hýr þaple for me. he
gemet hi:

40. ΣΑ ΑΝΔΝΙΜΑΝΔΣ ΙΖΥΙΣ. ΜΙΚ
ΑΝΔΝΙΜΙΨ. ΓΛΗ ΣΑ ΜΙΚ ΑΝΔΝΙ-
ΜΑΝΔΣ. ΑΝΔΝΙΜΙΨ ΨΛΝΑ ΣΑΝΔ-
ΓΑΝΔΑΝ ΜΙΚ:

40. Se þe eop underfehð.
he underfehð me. and se þe
me underfehð. he under-
fehð þone þe me renbe:

41. ΣΑ ΑΝΔΝΙΜΑΝΔΣ ΠΚΛΗΨΕ-
ΤΗ ΙΝ ΝΑΜΙΝ ΠΚΛΗΨΕΤΑΝΣ.
ΜΙΖΔΧΝ ΠΚΛΗΨΕΤΙΣ ΝΙΜΙΨ. ΓΛΗ
ΣΑ ΑΝΔΝΙΜΑΝΔΣ ΓΑΚΛΗΤΑΝΑ
ΙΝ ΝΑΜΙΝ ΓΑΚΛΗΤΙΣ. ΜΙΖΔΧΝ
ΓΑΚΛΗΤΙΣ ΝΙΜΙΨ.

41. Se þe underfehð pite-
gan on pitegan naman. he on-
fehð pitegan mebe. and se
þe underfehð nihtþirne on
nihtþirer naman. he onfehð
nihtþirer mebe:

42. ΓΛΗ ΣΛΕΙ ΓΛΑΚΑΓΚΕΙΨ ΛΙ-
ΝΑΝΑ ΨΙΖΕ ΜΙΝΝΙΣΤΑΝΕ ΣΤΙΚΛΑ
ΚΛΛΑΙΣ ΥΑΤΙΝΣ. ΨΑΤΑΙΝΕΙ ΙΝ
ΝΑΜΙΝ ΣΙΠΧΝΕΙΣ. ΑΜΕΝ ΟΙΨΑ
ΙΖΥΙΣ ΕΙ ΝΙ ΕΚΛΙΣΤΕΙΨ ΜΙΖΔΧΝ
ΣΕΙΝΑΙ:

42. 7 þra hþylc þra fýlð
anne þrinc cealber þæterer
anun þurr alytýþra manna. on
leorning-cnihter naman. þof
ic recge eop. ne amýrþ he
hýr mebe:

C A P. XI.

C A P. XI.

1. ΓΛΗ ΥΑΚΨ ΒΙΨΕ ΝΣΗΝΑΛΙ-
ΔΑ ΙΛΙΣΗΣ ΑΝΑΒΙΝΔΑΝΔΣ ΨΛΙΜ
ΤΥΛΛΙΕ ΣΙΠΧΝΓΑΜ ΣΕΙΝΑΙΜ. ΝΣ-
ΗΧΕ ΣΙΚ ΓΛΙΝΨΚΞ ΔΗ ΛΛΙΣΓΑΝ
ΓΛΗ ΜΕΚΓΑΝ ΑΝΔ ΒΑΝΚΓΣ ΙΖΕ:

1. 7 hýt þær geporden þa
se hælenð þir ge-endude. hýr
þpelf leorning-cnihtum be-
beodenbe. hef on þanun þæt
he læpde and bodude on hýra
burgun:

E 2

2. iþ

Ðýr

2. iϥ iϥhANNES ΓΛH ANSGANΔS
IN KAKKAKAI YANKSTYΛ XRI-
STAN S. IN SANΔGANΔS BI SIPON-
GAM SEINAIM. UΛΨ AN IMMA.

3. ΦN IS SA UIMANΔA. ΨAN
ANΨAKIZNH BEIDAIMA:

4. ΓΛH ANΔHΛEGANΔS IΛISNS
UΛΨ AN IM. ΓAΓΓANΔANS ΓA-
TEIH IΨ IϥhANNES ΨATEI ΓΛHAN-
SEIΨ ΓΛH ΓASΛIOIΨ.

5. BΛINDAI NSSΛIOANA. ΓΛH
HΛATAI ΓAΓΓANA. ΨKHTSEIA-
ΛAI HKΛINGAI YAIKΨANA. ΓΛH
BΛANAI ΓΛH ANSGANA. ΓΛH
ΔANΨAI NKKEISANA. ΓΛH NN-
LEDAI YAILAMEKGANΔA.

6. ΓΛH ANΔAΓS IST OΛZNH
SΛEI NI ΓAMAKZGΔA IN MIS:

7. AT ΨAIM ΨANA EKΓAΓ-
ΓANΔAM. ANΓANN IΛISNS UIΨAN
ΨAIM MANAΓEIM BI IϥhANNEN.
OΛ NSIΔAGEANΨ ANA ANΨIDA
SΛIOAN. KANS EKAM YINDA
YAIΓIDATA.

8. AKEI OΛ NSIΔAGEANΨ SΛI-
OAN. MANNAN HNASUGAIM
YASTGEM ΓAYASIDANA. SΛI
ΨΛEI HNASUGAIM YASIDA SIND.
IN ΓAKAIM ΨINDANE SIND:

9. AKEI OΛ NSIΔAGEANΨ SΛI-
OAN. PKANFETH. ΓAI UIΨA IZ-
VIS. ΓΛH MANAΓIZA PKANFE-
TAN:

Dyr gehyrad on þære ærpan
pucan ær myōða-pyntpa:

2. Ða Iohanne on bendum
gehyrde Ewreter peorc. þa
sende he to him tpezen hyr
leornung-cnihta.

3. And cwæþ. Eart þu þe
to cumenne eart. oððe þe
oþreƿ sceolon abidan:

4. Se Hælend andƿƿarude 7
cwæþ to him. Gað 7 cýþað
Iohanne þa þing þe ge gehyr-
don 7 gerapun.

5. Blinde gereof. healte
gað. hreofe synt aclaenrude.
deafe gehyrad. deade aruƿaþ.
þearfan bobiaþ.

6. And eadig yƿ se þe ne
pƿycað on me:

7. Ða hi ut-eobun soðlice
þa ongan se Hælend recgan
be Iohanne. 7 cwæð to þære
menigeo. Hƿi eode ge ut on
perden gereon. pinde aƿezed
hreob.

8. Oððe hƿi eode ge ut
gereon. mann hneƿcum gýr-
lum gerepƿðne. nu þa þe synt
hneƿcum gýrlum gerepƿðne.
synt on cuninga huƿun:

9. Ac hƿæt eode ge ut pi-
tegan gereon. ic eop recge.
eac maran þonne pitegan:

10. SA IST ANK BI FLANEI GAL
 MELIF IST. SAI IK IN SANDGA
 LAGILN MEINNA FLAKA FNS.
 SLEI GALANVEIF YIG FEINANA
 FLAKA FNS:

10. Des yr soðlice be þam
 arpten yr. Nu ic sende min-
 ne engel beforan þine angyne.
 ge zezearpað þinne þez befo-
 ran þe:

11. AMEN UIFLA IZVIS. NI NK-
 KALIS IN BANRIM UINONQ MALZA
 IZHANNE FLAMMA DALHPGANDIN.
 IF SA MINNIZA IN FINA ANGLAK-
 GALI HIMINE MALZA IMMAL IST:

11. Soðlice ic eop secge.
 Ne arar betryx pyra beari-
 num mapa Iohanne Fulphte-
 pe. soðlice ge þe læssa yr. yr
 on heofena rice him mapa:

12. EKAMNH FLAN FLIM DALGAM
 IZHANNIS FIS DALHPGANDINS
 ONNA HITL. FINA ANGLAKI HIMI-
 NE ANAMAHTEGALA. GAL ANA-
 MAHTEGANDANS EKAVILVAN FQ:

12. Soðlice fram Iohannef
 dagum Fulphtepes oð þif.
 heofena rice þolað neað. and
 ftrece nimað þæt:

13. ALLMI ANK PKANFETEIS
 GAL VITQF ONNA IZHANNE FLN-
 KLUVEFNN.

13. Soðlice calle pitegan
 7 æ pitegubun of Iohannef.

14. GAL GALBI VILADEIF
 MIFNIMAN. SA IST HELIJS SLEI
 SKNLA UIMAN:

14. 7 zyr ge pyllað ze-
 lyran. he yr helias þe to cu-
 menne yr:

15. SLEI HALBI ANSUNA HANS-
 GANDUNA GLHANSGLI:

15. Se þe eapan hæbbe to
 gehypanne. gehyre:

16. . . . . FLATA KNNI.
 GALLEIK IST BANRIM SITAN-
 DAM IN GALKONSAI. GAL VQ-
 GANDAM ANFLAKAN V . . . .

16. Soðlice hram telle ic
 þar cneopyrre gelice. heo yr
 gelic ritendum enapan on fo-
 retize. þa hrymað to hyra
 efenzelicum.

17. GAL UIFLANDAM. SVGLA-
 DEANM IZVIS. GAL NI PLINSI-
 DEANF: HNEFM IZVIS. GAL NI
 ULINXDEANF:

17. 7 cpeað. þe fungun
 eop. and ge ne fpicubun. þe
 criðbun. and ge ne peopun:

18. UAM KALHTIS IZHANNES
 NIH MATGANDS NIH AKIKANDS.
 GAL UIFLAND. ONHNLFXN HA-
 BLIF:

18. Soðlice Iohannef com
 ne etende ne þrincende. and
 hi cpeabun. Ne hæfð deofel-
 feocnyrre:

19. UAM SA SNNNS MANS MAT-
 GANDS

19. Mannef funu com eten-
 de

10. Des

*Ms. Hoc non
 gra. 7 que
 nio me copli-
 caly in fen in
 gelogian.*

GAHNAS GAH AKIKLANAS. GAH
UIΦANA. SAI MANNA ΛEITGA
GAH ΛEΔ . . . . . MXTAKGE
EKIGXNAS GAH EKΛYANHTAI
ZE. GAH NSYANHTAI ΓΛAXMI-
ΔA YAKΦ HANANTEI EKAM BAK-
NAM SEINAIM:

de and brincende. and hi cre-
það. Ðer yf ettul-man and
þin brincende. manfulra and
rynfulra fpeonð. and þyðom
yf Ʒerihtrifub fram heora
bearnum:.

Ðyr Ʒoðspel Ʒebyrð on fri-
Ʒe-dæg on þære þrytteoðan
pucan ofeþ Pentecosten:.

20. ΦΑΝΗ ΔΗΓΑΝΝ ΙΔΥΕΙΤ-
ΓΑΝ ΒΛΗΚΓΙΜ ΙΝ ΦΛΙΜΕΙ ΥΛΗΚ-
ΦΗΝ ΨXS ΜΑΝΛΙΣΤΩNS ΜΛΗ-
ΤΕΙS ΙS. ΦΛΤΕΙ ΝΙΗ ΙΔΚΕΙΓΧΔΕ-
ΔΗΝ:

20. Ða onƷan he hyrpan
þa burƷa on þam þærjun Ʒe-
ðone manega hyr mæƷenu.
forþam þe hi ne byðun ðæb-
bote:.

21. . . . .
ΑΝΩNS ΙΝ ΙΖΥΙS. . . . . ΙΝ
SAKKAN GAH ΛΖΓΧΜ ΙΔΚΕΙΓΧ-
ΔΕΔΕΙΝΑ:

21. þa þe Loiozaim. þa þe
Bethraida. forþam Ʒyf on
Tyro Ʒ byðone þærjun Ʒeðone
þa mæƷnu þe Ʒeðone rynt on
eor. Ʒerfyrn hiƷ byðun ðæb-
bote on hæpan and on axan.

22. ΣΥΕ ΦΑΗ ΟΙΦΑ ΙΖΥΙS. ΦΛΤΕΙ
ΤΥΚΙΜ ΓΑΗ ΣΕΙΔΩΝΙΜ ΣΗΤΙΖΧ
ΥΛΙΚΨΙΦ ΙΝ ΔΛΓΑ ΣΤΑΝΩS ΦΑΗ
ΦΝS:

22. Ðeah ic fecƷe inc. Tyro
and byðone byð forƷyfenbli-
cup on ðomeƷ dæg. þonne eop:.

23. ΓΑΗ ΨΗ ΚΛΕΑΚΝΑΝΗΜ. ΨΗ
ΝΝΑ ΗΙΜΙΝ ΝSΗΛΗΗΙΔΑ . . . . .
. . . . . ΓΛΛΕΙΦΙS. ΦΛΤΕΙ ΕΙ ΙΝ
SΑΝΔΑΝΜΓΑΝ . . . . .
ΜΛΗΤΕΙS ΨXS ΥΛΗΚΨΑΝΩNS ΙΝ
ΙΖΥΙS. ΛΙΨΦΑΗ ΕΙS ΥΕSΕΙΝΑ ΝΝΑ
ΗΙΝΑ ΔΛΓ:

23. And þu Lapharnaum .
eƷyrt þu byrt þu up-ahafen
oð heofon. ac þu niþer-Ʒærht
oð helle. forþam Ʒyf on so-
doma-lande þærnon Ʒeðone þa
mæƷenu þe Ʒeðone rynt on
þe. riðodlice hi punedun oð
þyrtne dæg:.

24. ΣΥΕ ΦΑΗ ΟΙΦΑ ΙΖΥΙS. ΦΛ-
ΤΕΙ ΛΙΚΨΑΙ SΑΝΔΑΝΜΓΕ SΗ-
ΤΙΖΧ ΥΛΙΚΨΙΦ ΙΝ ΔΛΓΑ ΣΤΑΝ-
ΩS ΦΑΗ ΦΝS:

24. Ðeah hræþere ic fecƷe
eop. þ̅ Soðom-papalande byð
forƷyfenlicre on ðomeƷ dæg.
þonne þe:.

25. ΙΝΝΗ

Ðyr

Ðýr ſceal on þodney-dæg on
þære rýxtan pucan ofær
Pentecorten:

25. **INNĪ ĠAINAMMA MĒLLA** 25. Ðe hælenð cræþ and-
ANDHÆĠANDS . . . . . ſparigende. Ic andette þe.
Drihten heofener 7 eorþan. þu þe behýðberst þar þing fram þinum 7 glea-
pum. 7 onþrige þa lýtlingum.

26. Ðra Fæder. forþam hýt wæs ſra gecweme beforan þe:.

27. Calle þing me ſynt geſealde fram minum Fæder. and nan man ne
can þone Sunu. butan Fæder. ne nan man ne can þone Fæder. butan Sunu.
and þam þe ſe Sunu wýle onþreon:.

28. Lumað to me ealle þe ſrincað and geſýmbebe ſynt. and ic eow ge-
bliſſige.

29. Nimað min geoc ofær eow. and leorniað æt me. forþam ic eom bi-
leſite and eadmod on heortan. and ge gemetað ſeſte eowrum ſaplum.

30. Soðlice min geoc ýr wýnrum. and min býrþen ýr leoht:.

C A P. XII.

Ðýr ſceal on frýge-dæg on þære eahtoðan pucan ofær Pentecorten:

1. Ðe hælenð for on ſeſte-dæg ofær æceſar. ſoðlice hýr leorning-cniht-
taſ hingrebe. and hýz ongunnun pluccian þa eap and etan:.

2. Soðlice ða þa ſunden-halgan ꝥ geſapun. hi crædun to him. Nu þine
leorning-cnihttaſ doð þæt him alyfſyð nýr ſeſte-dægum to donne:.

3. 7 he cræð to him. Ne wæbbe ge hwæt Dauid dybe þa hýne hingrybe.
and ða þe mid hým wærun.

4. Hu he ineobe on Godeſ hýr. and æt þa ofſpring-hlaſar. þe wærun him
alyfebe to etanne. ne þam þe mid him wærun. butun þam ſacerðum anum.

5. Oððe ne wæbbe ge on þære æ. þæt þa ſacerðar on ſeſte-dægum on
þam temple geſemmað þone ſeſte-dæg. 7 ſynt butan leahtre:.

6. Ic ſege ſoðlice eow. þæt þeſ ýr mæppa þonne ꝥ tempel:.

7. Gýf ge ſoðlice wýrtun hwæt ýr. Ic wýlle mild-heortnýſſe and na on-
ræðonýſſe. ne zenýþrude ge æfre unſcýlðige.

8. Soðlice manneſ ſunu ýr eac ſeſte-dægſer hlaforð:.

9. þa

9. þa se hælenð þanun for. he com into hýra gefomnungæ:.
10. þa wæs þær an man se hæfde forþcruncyne hand. 7 hig ahrubon hýne. þur cpeþende. Is hýt alýfed to hælanne on þeſte-ðagum. ꝥ hi wrehtun hýne:.
11. He fæbe him foðlice. hwýlc man ýr of eop þe hæbbe an fceap. 7 gýf þæt afýlð þeſte-ðagum on wýtt. hu ne nímð he þæt 7 hefð hýt upp:.
12. wítoblice micle ma mann ýr fceape betera. wítoblice hýt ýr alýfed on þeſte-ðagum wél to ðonne:.
13. Ða cwæð he to þam men. Afene þine hand. and he hi afenebe. and heo wæs hal geforþben fpa seo oþer:.

Ðýr fceal on wóðner-ðæg on þære xiiii. wucan ofer Pentecosten:.

---

14. þa funden-halgan eodun þa ut foðlice. and wurhton gefeahht on gearn hýne. hu hi hýne forþpilbon:.
15. Se hælenð foðlice þæt wíte 7 ferbe þanon. 7 hým fýligþon mýcel mænigeo. 7 he hæbbe hig ealle.
16. And bebead him ꝥ hig hýt nanum men ne fæbon.
17. þæt wære gefýlled ꝥ þe gecweden wæs þurh Eſaiam þone witegan. þur cpeðende.
18. Hwær is min cnapa þone ic gefear. min gecwena on þam wél-gelicode minre faple. ic afette minne gart ofer hýne. 7 ðom he bobað þeodum.
19. Ne flit he. ne he ne hwýmð. ne nan man ne gehýrð hig ftemne on ftrætum.
20. Tocwýfed hweob he ne forþwýtt. 7 fmeocende flex he ne adwæfced. wæþam þe he awurpe ðom to fíge.
21. 7 on hýr naman þeoba gehýhtað:.

Ðýr fceal on þone þwýððan funnan-ðæg innan Lenct:.

---

22. Ða wæs him broht an ðeofol-fceoc man se wæs blind 7 dumb. and he hýne hæbbe. fpa ꝥ he fppæc 7 gefeah:.
23. And þa mænigeo ealle fundwobun and cwædon. Cweþe we is þer Ðauides funu:.
24. Soðlice þa þa funden-halgan þur gehýrþon. þa cwædon hig. Ne adwifð þer ðeoflu ut. butan þurh Belzebul ðeofla ealdre:.

25. Se hælend soðlice wite hyra geþancas and cwæð to hym. Ælc rice þe bið twýræde on him sylfum. bið toþorpen. and ælc ceaster oððe huf þe bið þiþerþeard ongen hys sylf. hys ne stent.

26. And gýf se deoful abryfð ut þone deoful. hig beoð toðælede. hu mæg þonne hys rice stanban.

27. And gýf ic þurh Belzebug abryfe ut deofla. þurh hwæne abryfað eoppe bearn. soþham hig sylfe beoð eoppe deman.

28. Gif ic soðlice on Godes gaste aruppe deoflu. witodlice on eop becymþ Godes rice.

29. Oððe hu mæg man ingan on stpanger huf. and hys fæta hýne beþearfgean. buton he gebinde ærest þone stpangan. and þonne hys huf beþearfge.

Dýr sceal on roðnes-dæg on þære twelftan pucan ofen Pentecosten.

---

30. Se þe nýf mid me. he is ongen me. and se þe ne gaderað mid me. he toþýppð.

31. Soþham ic secge eop. Ælc synn 7 byrmon-sppæc byð forgyfen mannum. soðlice þæs halgan Gastes byrmon-sppæc ne byð forgyfen.

32. And swa hwylc swa cwæð soþ on gean mannes sunu. him byð forgyfen. se þe soðlice cwæð on gean haligne Gast. ne byð hys hym forgyfen. ne on þerre populde ne on þære toþeardan.

33. Oððe wýrceað god treop 7 hys wæstm godne. oððe wýrceað yfel treop 7 hys wæstm yfelne. witodlice be þam wæstmme byð þæt treop oncnapen.

34. La ge næþrena cynnryn. hu magon ge god sprecan þonne ge synnt yfele. soþlice of þære heortan pillan se muð spycð.

35. God mann soðlice of godum gold-horðe bryngð god soþ. 7 yfel mann of yfelum gold-horðe bryngð yfel soþ.

36. Soðlice ic secge eop. þæt ælc idel soþ þe menn sprecað. hig agyl- dað gefcead be þam on domes dæge.

37. Soðlice of þinum soþdum þu byrt gerýhtwiroð. 7 of þinum soþdum þu byrt genýþerod.

Dýr sceal on roðnes-dæg on þære forþman Lencten-pucan.

---

38. þa andspawodun hym rume þa boceras and þa rundor-halgan þur cweþende.

þende. Lapeop. þe willað sume tacen of þe gereon:

39. He andrþapode hým 7 cpæð. Yfel cneopyr and forhtgen recð tacn. and hýpe ne bið nan tacen gereald. buton Ionar tacen þær witegan:

40. Witodlice swa swa Ionar wæs on þær hþæles innoþe þpy ðagar 7 þneo nyht. swa byð mannes sunu on eorþan heortan þpy ðagar 7 þneo nyht:

41. Ninueteifce wepar awiþað on dome mid þýrre cneopyrre. and hig genýþenað hig. forþam þe hig bydon bæbbote on Ionar bodunge. and þer is mara þonne Ionar:

42. Suð-ðæles Lpen awirt on dome mid þýrre cneopyrre. 7 heo genýþenað hig. forþam þe heo com fram landes gemærum to gehýpene Salomones wifdom. and þer is mara þonne Salomon:

43. Soðlice þonne se unclæna gart utwæpð fram menn. he gæð geonb drige stowa. recende werte and he ne gemet:

44. Þonne cpýð he. Ic gecýrpe on min huf þanon ic uteobe. and cumenbe he gemet hýt æmtig. geclænrod mid beþemum. 7 gefræturob:

45. Donne gæð he 7 him to-genimð reofen ofþe gartas wýrran þonne he. and ingangenbe hig earðigeað þær. and þonne wurþað þær mannes ýtemertan wýrran þonne þa ærran. and swa byð þýrre wýrrertan cneoperre:

46. Ða he þas þing þa gýt swæc to þam mænezum. þa stod his modor and his gebroðra þær ute recende swæcon to hým:

47. Soðlice þa cpæð sum to hým. witodlice þin modur 7 þine gebroðra standað her ute þe recende:

48. And he andrþapode hým recgendum 7 cpæð. hwýlc is min modur. 7 hwýlce wýnt mine gebroðra.

49. 7 he aþenude his hand on hýr leornung-cnihtas 7 cpæð. Her is min moder 7 mine gebroðru:

50. Witodlice swa hwýlc swa wýrcð mine Fæder willan þe on heofenum is. he is min broður 7 min swurter 7 moder:

C A P. XIII.

1. On þam bæge þam hælenbe utganzendum of huse. he wæt wið þa swæ.
2. And micle mænigeo wæron gefamnode to hým. swa þ he eode on swýp 7 þær wæt. 7 eall seo mænigeo stod on þam wapode.

3. And he swæc to him swela on his wýllum. cweþenbe. Soðlice uteobe se wætere hýr wæbe to wæpene.

4. 7 þa þa he seop. sume hig seollun wið weg. 7 swugelas comun 7 æton þa:

5. Soð-

5. Soðlice sume feollun on rænihte þær hýt næfde micle eorþan. and hræðlice uprppunzon. forþam þe hiȝ næfðon þære eorþan dýpan.

6. Soðlice uprppunzenpe runnan hiȝ adrupodon 7 forrcruncon. forþam þe hiȝ næfðon pýrtrum:

7. Soðlice sume feollun on þornar. and þa þornar peokon and forðpýr-mobun þa:

8. Sume soðlice feollun on gode eorþan. and fealdon pærtm. sum hunt-fealbne. sum fixtig-fealbne. sum þrutig-fealbne:

9. Se þe hæbbe eapan to gehýpenne. gehýpe:

10. And þa genealæhton hiȝ leorning-cnihtar 7 cwædon to him. For hwiȝ rppýcrt þu to him mid biȝrpellum:

11. Ða andspapode he him. Forþam þe eop iȝ gereald to pitanne heorena riceȝ gepýnu. 7 him niȝ na gereald:

12. Soðlice þam þe hæfð. him bið gereald. 7 he hæfð. soðlice se þe næfð. 7 þæt þe he hæfð. him bið ætþroden:

13. Forþam ic rppæc to him mid biȝrpellum. forþam þe locigende hiȝ ne gereoð. 7 gehýpende hiȝ ne gehýpað. ne ne onȝitað.

14. þæt on him rý gefýlled Eraar pitegunȝ. Of gehýpnerre ge gehýpað. 7 ge ne onȝitað. 7 locigende ge gereoð. 7 ge ne gereoð.

15. Soðlice þiȝer folceȝ heorte iȝ ahýpð. 7 hiȝ hefeðlice mid eapum gehýpdon. and hýpa eagan beclýfðon. þelæȝ hiȝ æfpe mid eapum gereon. and mid eapum gehýpon. and mid heortan onȝiton. and rýn gecýrpebe. and ic hiȝ gehæle:

16. Soðlice eadige rýnt eoppe eagan forþam þe hiȝ gereoð. and eoppe eapan forþam þe hiȝ gehýpað.

17. Soðlice on eornurt ic eop recge. þ̅ manega pitegan and rihtpýre gepilnodun þa þing to gereonne þe ge gereoð and hiȝ ne gerapun. 7 gehýpan þa þing þe ge gehýpað and hiȝ ne gehýpdon:

18. Gehýpe ge soðlice þær rapendan biȝrpell.

19. Ælc þæra þe Godes word gehýpð and ne onȝýt. þonne cýmð deofol 7 beneafað þ̅ on hiȝ heortan arapen iȝ. þæt iȝ se þe wið þone weg arapen iȝ:

20. Soðlice þ̅ þe ofen þone rtan arapen iȝ. þæt iȝ se þe þæt Godes word gehýpð. 7 hræðlice þæt mid bliȝfe onfehð.

21. Soðlice hit næfð þone pýrtrum on him. ac iȝ hwiðpendlic. gepordenpe gebrepednerre and ehtnerre for þam wordbe. hræðlice hi beoð geuntreoprobe:

22. Soðlice þ̅ þe arapen iȝ on þornum. þæt iȝ se þe þæt word gehýpð.

7 þonne geornfullnes þirre peorulde. 7 leaſung þirra populd-pelena forþþyr-
miað þæt poſb. 7 hit iſ butan þærtime geporðen:

23. Soðlice þ þe arapen þær on þ gobe land. þæt iſ ſe þe þ poſb gehyrð
and ongyt and þone þærtn þjuzð. and þonne deð ſum hund-ſealdne. ſum
fixtig-ſealdne. ſum þrittig-ſealdne:

24. He ſehte him þa oþer biſgipel 7 þur cræð. Heoſona rice iſ gepor-
ðen þam men gelic þe reop god ſæð on hiſ æcepe.

25. Soðlice þa ða men ſlepon. þa com hiſ ſeonda ſum. and oþerſeop hit
mið coccele on miððan þam hærte. 7 ſeþe þanon:

26. Soðlice þa reo pýrt peox 7 þone þærtn bnohte. þa æteorþe ſe
coccel hine:

27. Þa eodon þær hlaforðer þeopar and crædon. Hlaforð. hu ne reop þu
god ſæð on þinum æcepe. hþanon hæfde he coccel.

28. Þa cræð he. þæt ðyde unhold-man: Þa crædon þa þeopar. þylt þu ſe
gað 7 gabernað hiſ.

29. Þa cræð he. Ne ſe. þelær ge þone hærte apýrtþalon. þonne ge þone
coccel gabernað.

30. Lætað ægþer ſeaxan oð ſip-timan. and on þam ſip-timan ic ſecge
þam ſipeſum. Gabernað æreſt þone coccel 7 binðað ſceaf-mælum to for-
bærnne. 7 gabernað þone hærte into minum berne:

31. He ſehte him þa gýt oðer biſgipel. þur cpeþende. Heoſena rice iſ
geporðen gelic ſenepeſ corne þæt reop ſe man on hiſ æcepe.

32. Þæt iſ ealpa ſæða læſt. ſoðlice þonne hýt pýxð. hýt iſ ealpa pýn-
ta mæſt. and hit pýnð tpeop. ſpa þ heoſonan ſugelaf cumað and earþiað
on hýr bogum:

33. He ſpæc to him oðer biſgipell and þur cræð. Heoſona rice iſ ge-
lic þam beoſman. þone þæt riſ onſeng and behyðde on þrim gemetum me-
lepeſ. oð he þær eall ahaſen:

34. Calle þar þing ſe hælen ſpæc mið biſgipellum to þam pepeðum. 7
nan þing ne ſpæc he butan biſgipellum.

35. Þæt þære gefýlled þær riſegan cribe. Ic atýne minne muð mið biſ-
gipellum. ic bodige ðigelneſſe ſpam miððan-earþer geſeteðneſſe:

36. He ſoþlet þa ða menegeo and com to hiſ inne. and þa genealæhton
to him hiſ leornung-cnihtaſ and crædon. Apece ur þæt biſgipell þær hærteſ
and þær cocceleſ:

37. Ða andſpawode he him. Se þe reop þæt gode ſæð ſe iſ manneſ ſunu.

38. Soðlice ſe æcep iſ þeſ miððan-geapð. þæt gode ſæð þæt ſynt þær
heo-

heofonlican riceƿ bearƿ. ƿe coccel ƿýnt ƿoðlice þa manfullan bearƿ.

39. Se unholba-man ƿe þe þone coccel ƿeop þæt iƿ ðeoƿul. ƿoðlice þæt ƿiƿ iƿ ƿoƿulbe endung. þa ƿiƿeƿar ƿýnt englar: ucll.

40. Eoƿnuƿlice ƿƿa ƿƿa ƿe coccel bið ƿegaderuð and mið ƿýne ƿoƿbær-
neð. ƿƿa bið on ƿoƿulbe endunge.

41. Manneƿ ƿunu ƿent hýr englar. and hi ƿaderiað of hýr ƿice ealle ƿe-
ðƿeƿeðneƿre 7 þa þe unƿihtƿiƿneƿre ƿýnceað.

42. 7 aƿenðað hiƿ on ƿýneƿ ofen. þær bið ƿop 7 toþa ƿƿiƿtbitung:.

43. Þonne ƿcnað þa ƿihtƿiƿan ƿƿa ƿƿa ƿunne on hýra Fæðeƿ ƿice: . Ge-
hýne ƿe þe eapen to ƿehýpanne hæƿð:.

Ðýr ƿoðƿel ƿceal to S. Agnan mæƿran:.

44. Heoƿona ƿice iƿ ƿelic ƿehýðbum ƿoð-hoƿe on þam æceƿe. þone be-
hýt ƿe man þe hine ƿint. 7 ƿop hiƿ bliƿre ƿæð 7 ƿýlð eall þæt he ah. 7 ƿe-
biƿð þone æceƿe:.

45. Eƿt iƿ heoƿona ƿice ƿelic þam manƿeƿe þe ƿohte þ ƿobe meƿeƿƿot.

46. þa he ƿunbe þ an ðeoƿƿýrþe meƿeƿƿot. þa eode he 7 ƿealde eall þæt
he ahte. 7 bohte þ meƿeƿƿot:.

47. Eƿt iƿ heoƿona ƿice ƿelic aƿenðum nette on þa ƿæ. 7 of ælcum ƿiƿc-
cýnne ƿaderuðeðum.

48. þa hi þa þ nett up-atuƿon and ƿæton be þam ƿƿeande. þa ƿecupon
hiƿ þa ƿoðan on hýra ƿatu. þa ƿƿelan hiƿ aƿurpon ut:.

49. Ðƿa bið on þýrre ƿoƿulbe endunge. þa englar ƿanað and aƿýnðƿiað
þa ƿƿelan of þæra ƿoðra miðlene.

50. And aƿurpað hiƿ on þær ƿýneƿ ofen. þær bið ƿop and toþa ƿƿiƿt-
bitung:.

51. On ƿýte ƿe ealle þar þing. þa cƿædon hiƿ. ƿiðoðlice ƿe hit on ƿýtað.

52. þa ƿæde he him. Foƿþam ƿr ælc ƿelæƿeð boceƿe on heoƿonan ƿice
ƿelic þam hiƿeðeƿ ealde þe ƿoƿið-bƿingð of hýr ƿoð-hoƿe niƿe þing
and ealde:.

53. And hit ƿær ƿeƿoƿen þa ƿe hælenð ƿe-endeðe þar biƿƿel. þa ƿeƿeðe
he þaone.

54. And þa he com to hiƿ eapne. he læƿeð hiƿ on hýra ƿeƿamnungum.
ƿƿa þæt hiƿ ƿunðeðon and cƿædon. Ðƿanon ƿr þýrum þeƿ ƿiƿðom and
þiƿ mæƿen.

55. ƿitoblice þer ƿr ƿmifer ƿunu. hu ne hatte hƿr mobor. Maria. and hƿr bƿoðru. Iacob and Ioseph and Simon and Iudaſ.

56. And hu ne ƿrnt calle hƿr ƿƿurtra mid ƿr. hƿanon ƿrnt hƿrum calle þar þing.

57. And hiƿ ƿænon ƿe-untƿrƿode on him. Da ƿoðlice ƿæde ƿe hælenð him. Niſ nan ƿitega butan ƿƿoðrcƿe. buton on hƿr earde 7 on hƿr hure.:

58. 7 he ne ƿohte þær manega mægena. ƿor hƿra unƿealeafuhtƿre.:

C A P. X I V.

1. On þære tibe ƿehƿrðe ðeƿodeſ ƿe ƿeorþan bæleſ ƿica. þær hælenðer hlƿan.

2. And þa ƿæde he hƿr cnihtum. þer ƿr Iohannes ƿe Fulluhtere þe ic beheafðode. he aſaſ of ðeafe. and ƿorþan ƿrnt þar ƿunðru ƿeſremode on him.:

3. Soðlice ðeƿodeſ nam Iohannem 7 ƿeband hƿne 7 ƿette on cƿeſtere. ƿor þam ƿre ðeƿodiaben Philipper hiſ bƿoþer.

4. Iohannes him ƿæde. Niſ þe alyfed hi to ƿre to hæbbene.:

5. 7 þa he hƿne ofſlean ƿolde. he adreð him þ ƿolc. ƿorþam þe hi hæfðon hƿne ƿor ænne ƿitegan.:

6. Da on ðeƿodeſ ƿebƿrð-bæge tumbude þære ðeƿodiabiſcean dohtur beƿoran him. 7 hiſ licode ðeƿode.

7. þa behet he mid aþe hƿne to ƿyllenne ƿra hƿæt ƿra heo hƿne bæde.:

8. Da cƿæð heo ƿram hƿne meber ƿemýngod. ðyle me on anum ðiſce Iohannes heafod þær Fulluhtereſ.:

9. Da ƿær ƿe cýning ƿe-unƿet. ƿor þam aþe and ƿorþam þe him ƿæton mid.

10. And he aſende þa 7 beheafðode Iohannem on þam cƿeaſtere.:

11. 7 man bƿohte þa hiſ heafod on anum ðiſce. 7 ƿealde þam mædene. 7 þæt mæden hƿne meber.:

12. 7 þa ƿealeahtun hƿr leorning-cnihtaſ 7 namon hƿr lichaman. 7 be-þƿrƿgdon hƿne. 7 comon 7 cƿbbon hƿt þam hælenðe.:

13. Da ƿe hælenð þ ƿehƿrðe. þa ƿeſde he þanon on-ƿunðron on anum ƿcƿe. and þa ða ƿangenðan mænigu þ ƿehƿrðon. hi ƿylgdon him of þam buƿgum.:

14. 7 þa he þanon ƿeſde he ƿeſeah mýcele mænegu. 7 he him ƿemýltoðe. 7 ƿehælde þa untruman.:

15. Soðlice þa hit pær æfen geseonben. him to-genealæhton his leorning-
cnihtas 7 him to-crædon. Deof stow ys þerte. 7 tīma is forð-agan. forlæt
þas mænegas þæt hi faron into þas burga. 7 him mete bicgan. vicos

16. Þa cræð se Hælend to him. Nabbas hi neode to farenne. sylle ge
him etan.:

17. Þa andyrpedon hig. se nabbas heþ buton fīf hlafas 7 tpegen fixas.

18. Þa cræð se Hælend. Bringas me hider þa.:

19. 7 þa he het þa menegu ofer þæt gearf hi sittan. 7 he nam þa fīf hla-
fas 7 tpegen fixas. 7 befeah on þone heofon. 7 bletsigende bræc þa hlafas
7 realde his leorning-cnihtum. 7 hi þam folce.:

20. And hi æton ealle and pæron gefyllede. and hi namon þa lafa tpef-
pīlan fulle þæra brýtrena.:

21. Soðlice þæra etendra getæl pær fīf þurenða þera. butan pīfum
and cibum.:

Dýr godspæl sceal in octabas Petri et Pauli.:

---

22. And þa sona het se Hælend hys leorning-cnihtas on scip astigan. and
toforan him faran ofer þone muþan. oð þæt he þa mænegu forlete.

23. 7 þa he hig forlæten hæfde. he eode on þone munt 7 hýne þær ana
gebæd. Soðlice þa hýt æfen pær. he pær ana þær.

24. Ritodlice pær þæt scip of þam ýþum toforod. forþam þe hýt pær
stpanz pīnd.:

25. Þa com se Hælend embe þone feorþan han-cneb to him. ofer þa ræ vicia
Janus

26. Ða hi gesepon þæt. hi purdon gebræde. 7 for þam ege clýpodon
7 crædon þur. Soðlice hýt ys scīnlac.:

27. Ða spræc se Hælend 7 cræð. Nabbas geleafan. ic hýt eom. nellen
ge eop onbræban.:

28. Ða andyrpede him Petrus and cræð. Drihten. gýf þu hýt eart.
hat me cuman to þe ofer þas pæteru.:

29. Ða cræð he. Lum to me. Ða eode Petrus of þam scipe ofer þæt pæ-
ter. þæt he to þam Hælende come.:

30. Þa he geseah þone stpanzan pīnd. he hum onþred. Ða he pearð ge-
dofen. he cræð. Drihten. geðo me halne.

31. And þa hræðlice

he gefenz hýne. and
þur

þur cræð. La lýtles geleafan. hwi tpyneberc þu :

32. And þa hi wæron on þam rice. gefpac se win :

33. Soðlice þa þe on þam rice wæron. comon and to him gebædon and þur crædon. Soðlice þu eart Godes sunu :

34. And þa hig ofer-gegelodon. hi comon on þæt land Genesareth.

35. And þa þæt folc hýne gecneop. hi wendon geond eall þæt land and brohton to him ealle untrume.

36. And hýne bædon þæt hig hupu-þinga hig weafes fæb æthrinon. and swa hwylce hýr æthrynnon wurdon hale :

C A P. X V.

Dýr godspæl gebýrað on þone þryððan weofod-ðæg innan Lencten :

1. Ða comon to him fram Hierusalem þa boceras and Fariseisce. and crædon.

2. Hwi forgymað þine leorning-cnihtas ure ylþena lage. ne þreað hi hýra handa þonne hig mete sicgeað :

3. Ða andswarode he him and cræð. Hwi forgyme ge Godes bebod for eowre lage :

4. Witodlice God cræð. swa þa þinne fæder and modor. 7 se þe wýrgað hig fæder and modor swelc se deaðe.

5. Soðlice ge cwepað. Swa hwylc swa sægð hýr fæder and meder. Swa hwylc lac swa of me is fremað þe.

6. And ne weorþað fæder and modor. and ge for naht dydon Godes bebod for eowre lage :

7. La licetesas. we be eowre witegeode Geras se witega. þa he cræð.

8. Swa folc me mid weleum weorþað. 7 hýra heorte is weorn fram me.

9. Butan intingan hig me wurþað 7 lærað manna lara :

10. And he þa fram menegum togederne geclypedum and þur cræð. Ge hýrað and ongytað.

11. Ne weorþ þone mann þ on hýr muð sæð. ac hýne weorþ þ of hýr muþe sæð :

12. Swa genealæhton hýr leorning-cnihtas and crædon. Part þu þ þa Fariseiscan synt gedrewe þisum wordum gehyrnum :

13. Swa andswarode he him. Ælc plantung þe min heofonlice Fæder ne plantode byð awyrtræled :

14. Lætað hi. hiȝ sȳnt blinde and blindra latteopar. se blinda gȳf he blinde læt. hiȝ seallað beȝen on ænne pȳtt.:

15. þa andȳpparode him Petrus ȝ cræð. Apece us þis bigȝpell.:

16. Ða andȳpparode he him. And sȳnt ȝe gȳt butan andȝyte.

17. Ne onȝyte ȝe þ eall þ on þone muð ȝæð. ȝæð on þa pambe. ȝ byð on forðȝang arend.:

18. Soðlice þa þing þe of þam muðe ȝæð. cumað of þære heortan. ȝ þa beȳmitað þone mann.:

19. Of þære heortan cumað yfele ȝeþancas. mann-ȝlyhtar. unriht hæmedu. forliȝnu. rtaala. leare ȝeritnȳssa.

20. Tællice forþ. þis sȳnt þa þing þe þone mann beȳmitað. ne beȳmit þone mann þeah he unþoȝenum handum etc.:

Ðȳȝ ȝodȳpel ȝebȳrað on þone forþman þunȳer-dæȝ innan Lencten.:

21. And þa se þe se hælenð þanon on Týriȳce ȝ Sidonȳce endas.

22. And efne þa of þam Lhananeȳcum ȝemæpum clȳpode sum riȳ. and cræð. Drihten Dauiber sunu. ȝemiltra me. min dohton ȳȳ yfele mid deofle ȝeþreht.:

23. þa ne ȝe-andȳpparode he hȳre. þa ȝenealæhton hȳȳ leorning-cnihtas ȝ him to-crædon. Forlæt hiȝ. forþam heo clȳpað æfter us.:

24. Ða andȳpparode he. Ne com ic arend. buton to þam ȳceapun þe forþpudon of Iȳrahela hȳre.:

25. Ða com heo ȝ hiȝ to him ȝebæð ȝ þis cræð. Drihten. ȝerȳlȳt me.:

26. Ða cræð he. Niȳ hit na ȝod þ man nime beapna hlaȳ. and hundum puppe.:

27. þa cræð heo. Drihten. þ ȳȳ roð. riȳoblice þa hpelȳas etað of þam crumum þe of hȳra hlaȳorða beodum seallað.:

28. þa andȳpparode Drihten hȳre. Eala þu riȳ. mȳcel ȳȳ þin ȝeleaȳa. ȝe-þeorþe þe ealȳra þu pȳlle. ȝ þa of þære tide pær hȳre dohton hal ȝeþorðen.:

29. Ða se hælenð þanon se þe. eft he com rið þa Galileȳcean ræ. and artaȳ on þone munt and þær ræt.:

30. þa ȝenealæhton him to mȳcele mænȳgu. mid him hæbbenðe manega healte and blinde and panhale and manega oþre. and aledon to hȳȳ fotum. and he ȝehælde þa.

31. Ða þ þa mænȳgu pundeþon ȝereonde dumbe ȳppæcende. healte ȝangende. blinde ȝereonde. ȝ hiȝ mæpȳðon Iȳrahela ȝod.:

Dýr godspel gebýnað on þære eahtoðan pucan ofen Pentecosten:.

32. Þa cpæð se Hælend. tozæbere geclypedum hýr leorning-cnihtum. Dýrre menegu ic gemiltige. forþam hig þry dagas mid me punodon. and hig nabbað hæt hig eton. and ic hig nelle fæstende forlætan. þelær hig on wege geteorian:.

33. Ða cpædon hýr leorning-cnihtas. Hwar nime we swa fela hlafa on þýr pestene. þ we gefýllan swa mycele mænegu:.

34. Þa cpæð he. Ðu fela hlafa hæbbe ge. þa cpædon hig. Seoþon. and seara fixa:.

35. And he bebeað þa þ weo menegu fæte ofen þære eorþan.

36. And he nam þa þa seoþon hlafas 7 þa fixas. 7 bræc 7 realde hýr leorning-cnihtum. 7 hig sealdon þam folce.

37. And hig æton ealle and wæron gefýllebe. 7 þ tolafe wæs of þam gebrote hig namon seoþon wihan fulle:.

38. Witodlice þa þær æton wæron feowen þurenð manna. butan cildum and wifum:.

39. And he forlet þa þa menegu. and eode on swiþ. and com on þa endas Magedon:.

C A P. X V I.

Dýr sceal on woden-dæg on þære eahtoðan pucan ofen Pentecosten:.

1. And þa genealæhton him to Farisei 7 Sabucei. 7 hýne cwyton 7 bædon þæt he him sum tacen of heofone ætwe:.

2. Þa andswarode he him 7 cpæð. On æfen ge cweað. to morgen hýt byð smylte weder. þer heofon ys weað.

3. And on morgen ge cweað. to dæg hýt byð hweoh weder. þeos lýft swið unweðerlice. nu cunne ge tocnapan heofones hip. witodlice ge ne magon witan þæra tida tacnu:.

4. Seo yfele cneowýr and unswýht hæmende tacen secð. 7 hýne ne byð geseald. buton Ionas tacen þær witegan. 7 him forlætenum he ferde:.

5. And þa hýr leorning-cnihtas comon ofen þone muþan. hig forseton þ hig hlafas namon:.

6. And

M A T T H Æ I C A P. X V I.

51
videt ex la-
hino uerbum

6. And þa ræbe he. Gýmað and þarriað fram þam beorþman Fariþeorþum and Sabuþeorþum :

7. Þa þohton hiȝ betpux him 7 crædon. Namon þe hlaſar mid ur :

8. Þa re hælenð riſte hýra ȝehancar. he cræð to him. Hwæt þence ȝe betpux eop. lýtley ȝeleaſan. þæt ȝe hlaſar nabbað.

9. Ne undeſpſtande ȝe ȝýt. ne ȝe ne ȝehenceað þæra fif hlaſa and fif þurend manna. and hu ſela pilegena ȝe namon.

10. Ne þæra reoſon hlaſa and reoſeþ þurend manna. and hu ſela pilegena ȝe namon :

11. Hwi ne onȝýte ȝe ȝýt ꝥ ic ne ræbe be hlaſe. þarriað fram þam beorþman Fariþeorþum 7 Sabuþeorþum :

12. Þa onȝeton hiȝ þæt he ne ræbe. þarriað fram hlaſa beorþman. ac fram laſe Fariþeorþum 7 Sabuþeorþum :

Ðýr ȝoþſpel ȝebýrað on Petreſ mæſſe-ðæȝ :

13. Þitoblice þa com re hælenð on þa ðealar Leſaneæ Philippi. and ahrode hýr leorning-cnihtar. hwæne recȝað menn ꝥ ſý manneſ ſunu :

14. Ða crædon hiȝ. Sume lohannem þone Fulluhter. ſume heliam. ſume hieremiam. oððe an þara riſtegena :

15. Ða ræbe he. Hwæt recȝe ȝe ꝥ ic ſi :

16. Ða andſpawode him Petruſ. Ðu eaſt þær lýſigenber Grodeſ ſunu :

17. Þa andſpawode him re hælenð. Eabiȝ eaſt þu ſimon culſpan bearn. forþam hit þe ne onſpæah flæſc ne bloð. ac min Fæder þe on heoſonum ýr :

18. 7 ic recȝe þe ꝥ þu eaſt Petruſ. 7 oſer þýrne ſtan ic ȝetimbriȝe mine cyricean. 7 helle ȝatu ne maȝon onȝen þa :

19. And þe ic ſýlle heoſona riſeſ cæȝa. 7 ſpa hwæt ſpa þu oſer corþan ȝebindſt. ꝥ býð on heoſonum ȝebunden. 7 ſpa hwæt ſpa þu unbindſt oſer corþan. ꝥ býð unbunden on heoſenum :

20. Þa bebeað re hælenð hýr leorning-cnihtum. ꝥ hiȝ nanum menn ne rædon ꝥ he wære hælenð Lſiſt :

21. Sýððan he onȝan ſputelian hýr leorning-cnihtum ꝥ he wolde ſapan to hieruſalem. 7 ſela þinga þolian fram ylþrum 7 bocerum 7 ealdor-manum þæra ſacerða. 7 beon oſſlegen. 7 þý þriððan ðæȝe ariſan :

22. And þa ȝenam Petruſ hýne on-ſundron. 7 cræð to him. Drihten. ne ȝepurþe ꝥ :

23. þa bereah he hýne and cræð to Petre. Gang bæftan me Satanar. þiþeppæde þu eart me. forþam þu nart þa þing þe rynt Godes. ac þa þe rynt manna:

Dýr godspæl sceal on S. Laupentius mæsse-dæg:.

24. þa sæde se Hælend his leorning-cnihtum. Gýf hpa wylle fylgean me. wiþfære hýne sylfne 7 nýme his nabe 7 me fylge:.

25. Soðlice se þe wyle his wale geþon. he his forspilð. and se þe wyle his for me forspyllan. se his sint:.

26. Hwæt fremas ænegum menn þeah he ealne middan-eard geseþýne. gýf he his wale forspýrð þolað. oððe hwylc geseþixl sylð se man for his wale:.

27. witodlice mannes sunu ys to cumenne on his Fæder wuldre mid his englum. 7 þonne agylt æghwylcum be his ægenum weorce:.

Dýr sceal on fæderes-dæg on þære forman Lencten-wuce:.

28. Soðlice ic secge eow. Some sint her standende. þe deað ne onbýrtað ær his geseon mannes sunu cumentne on his Fæder rice:.

C A P. XVII.

1. And æfter six dagum nam se Hælend Petrum 7 Iacobum 7 Iohannem his broþor. 7 lædde his on-fundron on æne heahne mount.

2. And he wæs gehwod beforan him. 7 his ansyn scean swa swa sunne. 7 his wear wæron swa hwite swa snow.

3. 7 efne þa ætýrde Moyses 7 Helias mid him sprecende:.

4. þa cræð Petrus to him. Drihten. god ys ur her to beonne. gýf þu wylt. uton wýrcan her heo eardung-stowa. þe ane. Moyses ane. and Helias ane:.

5. Him þa gýt sprecendum. and soðlice þa beoht polc his oferweald. 7 þa efne com stefn of þam polcne 7 cræð. Her ys min leofa sunu on þam me wel-gelicas. gehyras hýne:.

6. 7 þa his þis gehyrdon his leorning-cnihtas. his seollon on-hýra an-sýne 7 him swiþe ondrædon:.

7. he

Dormund
Egmond

7. He genealæhte þa ant hig æthran. and him to-cræð. Aþrað and ne onþrædað eop:

8. Ða hig hýra eagan up-ahorþon. ne ƒerapõn hig nænne buton þone Ðælend rýlfne:

9. 7 þa hig of þam munte eodon. ƒe Ðælend him bebeab and þur cræð. Nanum menn ƒe þiƒ ne ƒecƒean. ær manneƒ ƒunu of beaðe aþiƒe:

Ðýƒ ƒceal on ƒriƒe-ðæg on þære ƒiƒtan pucan ofeƒ Pentecõften:

---

10. And þa axodon hýr leorning-cnihtaƒ hýne. Ðræt ƒecƒeað þa boceraƒ þ ƒebýriƒe æpeƒt cuman Ðeliam:

11. Ða andƒƒapode he him. Ðitodlice Ðelias ýƒ topeapð 7 he ƒe-ebniƒað ealle þing:

12. Ðoðlice ic eop ƒecƒe þ Ðelias com. 7 hig hýne ne ƒecneõpon. ac hig ðýdon ýmbe hýne ƒƒa hƒæt ƒƒa hig ƒoldon. 7 ƒƒa ýƒ manneƒ ƒunu eac ƒƒam him to þƒopriƒenne:

13. Ða onƒeaton hýr leorning-cnihtaƒ þæt he hýt ƒæbe be Iohanne þam Fulluhteƒe:

Ðýƒ ƒceal on ƒobneƒ-ðæg to þam ƒærtene ær hæƒƒeƒteƒ Em-nýht:

---

14. And þa he com to þære mænegu. him to-genealæhte ƒum man ƒebi-ƒedum cneopum toƒoran him 7 cræð.

15. Ðrihten. ƒemiltƒa minum ƒuna. ƒoþþam þe he ýƒ ƒýlle-ƒeoc 7 ýƒel þolað. ofe he ƒýlð on ƒýƒ 7 ƒelomlice on ƒæteƒ.

16. And ic bƒohte hýne to þinum leorning-cnihtum. and hig ne mýhton hýne ƒehælan:

17. Ða andƒƒapode he him. Eala ƒe unƒeleaƒfulle 7 þýƒne cneopeƒ. hu lanƒe beo ic mið eop. hu lanƒe ƒoþbeƒe ic eop. bƒingaf hýne to me hýðeƒ:

18. 7 þa þƒeade ƒe Ðælend hýne. 7 ƒe ðeoƒul hýne ƒoƒlet. and ƒe cnapa ƒæƒ of þære tide ƒehæleb:

19. Ða genealæhton hýr leorning-cnihtaƒ him to. 7 him to-crædon ðiƒe-lice. Ðƒi ne mýhte ƒe hýne ut-abƒiƒan:

20. Ða cræð he. Foƒ hýra unƒeleaƒfulneƒƒe. Ðoðlice on eopnoƒt ic eop ƒecƒe. Lýƒ ƒe hæƒdon ƒeleaƒan ƒƒa ƒeneƒeƒ cõƒn. and ƒe crædon to þiƒƒum munte. Faƒ heonone. þonne ƒeƒbe he. 7 eop ne býþ ænig þing unmihtelic:

21. Soðlice þis cýnn ne biþ ut-adrifen. buton þurh gebed 7 færten:.
22. Þa hig punedon on Galilea. þa cwæð se Hælend. Manneƿ sunu ƿr to fýllenne on manna handa.
23. And hig ofrleað hýne. and he aƿur on þam þruddan bæge: þa punedon hig þeaple ge-unrotrode:.
24. And þa he com to Laƿannaum. þa genealæhton to Petre þa þ̅ ƿafol namon. 7 þur cwædon. Eoƿer laƿeoƿ ne gýlt he ƿafol.
25. Þa cwæð he. Lýre. he deð: And þa he com into þam huſe. þa cwæð se Hælend. Hƿæt þincð þe Sýmon. æt hƿam nimað cýningaƿ ƿafol oððe toll. of hýra bearnnum. hƿæþer þe of fremedum.
26. Ða cwæð he. Of fremedum: þa cwæð he. Eoƿnoƿtlice þa bearn fýnt frige:.
27. Þeah-hƿæþre þ̅ se hi ne ge-unrotfugeon. ƿang to þære ƿæ. and purp þinne angel ut. 7 nim þone æƿertan fýrc. and hyr muð geopena. þu fíntræ ænne pecg on him. num þone 7 fýle for me 7 for þe:.

C A P. X V I I I.

Ðýr ſceal on S. Michaelſ mæsse-bæg:.

1. On þære tide genealæhton hýr leorning-cnihtaƿ to þam Hælende and cwædon. Hƿa ƿenr þu ƿr ƿlþna on heoƿona ƿice:.
2. 7 þa clypode se Hælend ænne lýtling. 7 gefette on hýra midlen.
3. 7 cwæð. Soðlice ic recge eoƿ. buton ge beon gecýrpede 7 geporðene ſƿa ſƿa lýtlingaƿ. ne ga ge on heoƿona ƿice:.
4. Sƿa hƿýlc ſƿa hýne ge-eaðmet ſƿa þer lýtling. se ƿr maƿa on heoƿona ƿice.
5. And ſƿa hƿýlc ſƿa ænne þýllicne lýtling on minum naman onfehð. se onfehð me:.
6. Soðlice se þe beƿricð ænne of þýrrum lýtlingum þe on me gelyfað. betere him ƿr þ̅ an cƿyrn-ſtan fý to hyr ſƿýpan gecnýt. and fý beƿenced on ƿær ƿrund:.
7. Þa þýrrum midðan-gearðe þurh ſƿicdomaƿ. neob 1ƿ þ̅ ſƿicdomaƿ cumon. þeah-hƿæþere þa þam menn þe ſƿicdom þurh hýne cýmð:.
8. Lýf þin hand oððe þin fot þe ſƿicað. aceoƿr hýne of 7 aƿurp ſƿam þe. betere þe ƿr þ̅ þu ga panhal oððe healt to liƿe. þonne þu hæbbe tƿa handa 7 tƿegen fet. 7 fý on ece fýr aƿend:.

9. And gýf þin eage þe rþicað. ahola hýt ut and apurr fram þe. be-
tepe þe ýr mid anum eage on life to ganne. þonne þu rý mid tþam arend
on helle rýr.:

10. Þannað þ ge ne oþerhogian ænne of þýrum lýtlingum þe gelyfað
on me.

11. Soðlice mannes runu com to gehælanne þ forþearð.:

12. Ðræt ýr eop geþuht. gýf hpýlc mann hæfð hund rccapa. 7 him lo-
rað an of þam. hu ne forlæt he þa niȝon 7 hund niȝontig on þam muntum.
7 gæð 7 recð þ an þe forþearð.

13. 7 gýf hýt gelimpð þ he hýt rint. roðlice ic eop recge þ he rþiþor
gebliffraþ for þam anum. þonne oþer þa niȝon and hund niȝontig þe na ne
lorebon.:

14. Ðra nýr pilla beforan eorþum Fæber þe on heofonum ýr. þ an
forþurþe of þýrum lýtlingum.:

Ðýr rceal on tipes-bæg on þære þnyðban Lencten-pucan.:

---

15. Soðlice gýf þin broþor rýnȝað rið þe. ȝa 7 rtyr him betpux þe 7
him rýlfum. gýf he þe gehýrþ. þu ȝertabelart þinne broþor.:

16. Gýf he þe ne gehýrð. nim þonne gýt ænne oþþe tpeȝen to þe. þ
ælc poþb rþande on tpeȝera oþþe þreora ȝeritnýrre.:

17. Gýf he hiȝ ne gehýrð. ræȝe hýt ȝeferþædene. gýf he hiȝ ne ȝe-
hýrð. rý he þe rpa rpa hæþen 7 manfull.:

18. Soþlice ic recge eop. Ðra hpýlce rpa ȝe ȝebindað oþer eorþan. þa
beoð ȝebundene on heofonan. and rpa hpýlce rpa ȝe oþer eorþan unbindað.
þa beoð on heofonan unbundene.:

19. Eft ic eop recge. Gýf tpeȝen of eop ȝeþræriaþ oþer eorþan be
ælcum þinȝe þe hiȝ biðað. hit ȝerýrð him of minum Fæber þe on heo-
fonum ýr.:

20. Ðær tpeȝen oþþe þny rýnt on minum naman ȝeȝaboþebe. þær ic
eom on hýra miðlene.:

21. Ða ȝenealæhte Petrus to him 7 cræð. Ðnyhten. gýf min broþor
rýnȝað rið me. mot ic him forȝýfan oð reofon riþar.:

22. Ða cræð re hælenð. Ne recge ic þe. oð reofon riþar. ac oð reo-
fon hund reofontig on riþon.:

Ðýr

Dýr ſceal on þære xxiii. pucan ofær Pentecoſten:

23. Forþam ýr heofona fuce anlic þam cýninge þe hýr þeopar gehaðegode.
 24. And þa he þæt gehað ſette. him þær an bpoht ſe him ſceolde tyn þuſend punða.
 25. 7 þa he næfde hpanon he hýt agulbe. hýne het hýr hlaforþ geſýllan. 7 hýr þif 7 hýr cild 7 eall þæt he ahte. [7 forgulbe ſcylb:.]
 26. Þa aſtrehte ſe þeop hýne 7 cþæð. Hlaforþ. gehafa geþýlb on me. 7 ic hýt þe eall agýlbe:
 27. Þa gemiltrode ſe hlaforþ him. 7 forgear him þæne gýlt:
 28. Þa ſe þeopa ut-eode. he gemette hýr efen-þeopan ſe him ſceolde an hund penega. 7 he nam hýne þa and forþþurmode hýne and cþæð. Agyf þ þu me ſcealt:
 29. 7 þa aſtrehte hýr efen-þeopa hýne 7 bæð hýne 7 þuſ cþæð. Geþýlbeþa. 7 ic hýt þe eall agýfe:
 30. He þa nolde. ac ſerþe 7 pearp hýne on cpeartern. oð þ he him eall agefe:
 31. Ða gearon hýr efen-þeopar þæt. þa purþon hið ſpide ge-unrotrode. 7 comon 7 rædon hýra hlaforþe ealle þa bæde:
 32. Þa clýpode hýr hlaforþ hýne and cþæð to him. Eala þu lýþra þeopa. eallne þinne gýlt ic þe forgear. forþam þe þu me bæde.
 33. Ðu ne gebýreþe þe gemiltſian þinum efen-þeopan. ſpa ſpa ic þe gemiltrode:
 34. Ða þær ſe hlaforþ ýrre. and realde hýne þam ptaernum. oð ðæt he eall agulbe:
 35. Ða deð min ſe heofonlica Fæþer. gýf ge of eorþum heortum eorþum bpoþnum ne forgyfað:

C A P. X I X.

1. And þa ſe Hælend ge-embode þar ſpæca. he ſerþe fram Galilea 7 com on Iudeſce endar begeonþan Iorþanen.
 2. 7 him fylgþon mýcele mænegu. 7 he hið gehælde þær:
 3. Ða genealæhton him to Farifæi hýne coſtnigenþe. 7 cþædon. Iſ alyfed ænegum menn hýr þif to forlætenne for ænegum þunge:
 4. Ða andſparode he him. Ne ræbbe ge. ſe þe on ſpuman porhte. he porhte pær-mann and þif-mann.

5. And

5. And cræð. Forþam se mann forlæt fæder 7 modor. 7 hýne to hýr
 þífe geþeot. 7 beoð tpegen on anum flærcē:

6. riðoblice ne rýnt hið tpegen. ac an flærcē. Ne getpæme nan mann
 þa þe God gefomnode:

7. Ða crædon hið. Ðu het Moýres rýllan hip-gebalef bóc. 7 hi forlæton:

8. Ða cræð he. Moýres for eoper heortan heaðnýsse lýfde eop eoper
 þif to forlætanne. soðlice næf hýt on frýmþe rpa:

9. Soðlice ic secge eop. Ðra þra rpa forlætt hýr þif. buton for forli-
 geþe. and oþer fetað. se unryht hæmð. and se þe þæt forlætene æfter
 him nýmð. se unryht hæmð:

10. Ða crædon hýr leorning-cnihtas. Gýf hýt rpa ýr þam menn mid hýr
 þife. ne fremað nanum menn to þifenne:

11. Ða cræð he. Ne underfoð ealle menn þýr forð. ac þam þe hýt
 gereald ýr:

12. Soðlice rýnð belýtnobe þe of hýra modor innoðum cumað. 7 eft
 rýnt belýtnobe þa men þe man belýtnað. and eft rýnð belýtnobe þe hið
 rýlfe belýtnodon for heofona rice. undernime se þe underniman mæge:

13. Þa þaþon him gebrohte lýtlingas to. þæt he hýr hand on hið aret-
 te 7 hi gebletfoðe. þa þeaðon hýr leorning-cnihtas hið:

14. Þa cræð se Hælend. Lætað þa lýtlingas 7 nellon ge hið forbeoban
 cuman to me. rýlcepa ýr heofona rice:

15. And þa he him hýr handa on-arette. þa ferde he þanon:

16. And þa genealæhte him an man to. and cræð. La goða lafeop. hpæt
 goðes do ic þ ic ece lif hæbbe:

17. Þa cræð he. Hpæt axart þu me be goðe. an God ýr goð. Soðlice
 gýf þu rýlt on lif becuman. heals þa beboba:

18. Ða cræð he. Hpýlce: Ða cræð se Hælend. Ne do þu man-ryht. ne
 do þu unryht hæmes. ne rtel þu. ne ræge þu leare geritnyrre.

19. þurþa þinne fæder 7 modor. 7 luþa þinne nehtan rpa rpa þe rýlfne:

20. Ða cræð se geonga. Call þif ic geheold. hpæt ýr me gýt pana:

21. Ða cræð se Hælend. Gýf þu rýlt beon fullfremes. ga and becýp
 call þæt þu ahrt and rýle hýt þearfum. and þonne hæfst þu gold-horð on
 heofone. and cum and folga me:

22. Ða se geonga man gehýrde þif forð. þa eode he apeg unrot. soðlice
 he hæfde mycele æhta:

23. riðoblice se Hælend cræð to hýr leorning-cnihtum. Soðlice ic eop
 secge þ capfoðlice se pelega gæð on Godes rice.

24. And eft ic eop recge þ̅ eadlicepe byð þam olfende to ðanne þurh næble eage. þonne re pelega on heofona rice ȝa:

25. Ða hȳr leorning-cnihtas hȳr ȝehȳrþon. hiȝ punþrobon and crædon. Ðra mæȝ hȳr ȝehealban:

26. Ða cræð re hælenð. Uncæþelic þ̅ ȳr mid mannum. ac ealle þing ȳnt mid Gode eaplice:

Ðȳr ſceal to S. Paulur mæſſe-dæȝ. 7 to S. Benedictur:

27. Ða andſparode Petrus 7 cræð. Nu re folleton ealle þing 7 folgodon þe. hƿæt byð ur to mebe:

28. Ða cræð re hælenð. Soð ic eop recge þ̅ ȝe þe me folgodon on ebcenninȝe. þonne mannes ſunu riht on hȳr mæȝen-þrymme. þ̅ ȝe rihtað ofeþ tpeſf retl. demende tpeſf mæȝþa Iſrahel:

29. And ælc þe folæt for minum naman hȳr huȝ oððe hȳr ȝebroþru oððe ſpurtſa oððe fæder oððe modor oððe riȝ oððe bearn oððe land. be hund-ſealþum he onfehð lean. 7 hæfð ece hiȝ:

30. Soðlice manega fȳrmerȝe beoð ȳtemerȝe. 7 ȳtemerȝe fȳrmerȝe:

C A P. X X.

1. Soðlice heofona rice ȳr ȝelic þam hiſeþeȝ ealþre. þe on ærne-menȝen ut-eode ahȳrian ȳrhtan on huȝ pin-ȝearð:

2. Ȝeopþdenre ȝecpȳðræþenne þam ȳrhtum. he ſealbe ælcon ænne peniȝ rið hȳr dæȝeȝ peorþe. he aȝende hiȝ on hȳr pin-ȝearð:

3. And þa he ut-eode embe undepn-tide. he ȝeſeah oþre on ſtæte idele ſtanþan.

4. Ða cræð he. Ȝa ȝe on minne pin-ȝearð. 7 ic ſȳlle eop þ̅ ȳrht byð. 7 hiȝ þa ſepþon:

5. Eft he ut-eode embe þa ſihtan 7 niȝoþan tide. 7 dȳde þam ſpa ȝelice:

6. Ða embe þa endlȳftan tide he ut-eode 7 funde oþre ſtanþende. 7 þa fæde he. Ðri ſtande ȝe heþ ealne dæȝ idele:

7. Ða crædon hiȝ. Forþam þe ur nan man ne hȳrode: þa cræð he. And ȝa ȝe on minne pin-ȝearð:

8. Soðlice þa hȳt pæȝ æfen ȝeopþden. þa fæde re pin-ȝearþeȝ hlaforþ hȳr ȝeſeſan. Elȳpa þa ȳrhtan and aȝȳf him heora mebe. aȝinn ſnam þam ȳtemerȝtan oð ðone fȳrmerȝtan:

9. Eop-

9. Eopnorlice þa þe gecomon þe embe þa enblyftan tide comon. þa on-
fengon hiȝ ælc hiȝ peningȝ:

10. And þa þe þær ærft comon þendon þ̅ hiȝ ſceolbon mare onfon. þa
onfengon hiȝ rýnbriȝe penegarȝ:

11. Ða ongunnon hiȝ muſcſnian onȝean þone hiȝeþer ealþor.

12. And þur crædon. Ðar ýtemertan poþhton ane tide. 7 þu býþert hiȝ
ȝelice uȝ. þe bæron býþena on þýȝer dæȝer hætan:

13. Ða cræð he andſpariȝende hyȝa anum. Eala þu ſneonð. ne do ic þe
nænne teonan. hu ne come þu to me to þýȝceanne wið anum peningȝe:

14. Nim þ̅ þin ýȝ and ȝa. ic wýlle þýȝrum ýtemertum ſýllan eall ſpa
mýcel ſpa þe:

15. Oððe ne mot ic ðon þ̅ ic wýlle. hræþer þe þin eage manful ýȝ
foþþam þe ic ȝoð eom:

16. Spa beoð þa ſýȝmertan ýtemerte. 7 þa ýtemertan ſýȝmerte. roð-
lice manega ſýnt ȝeclýþobe 7 feapa ȝecopene:

Ðýȝ ȝoþpel ȝebýnað on poðner-dæȝ on þære oðne Lencten-pucan:

17. Þa feþde ſe hælenð to Hieruſalem and nam hiȝ leorning-cnihtar on-
runþon. 7 þur cræð.

18. Nu ſe feapað to Hieruſalem. 7 manȝer ſunu býþ ȝeſeald þæra ſacep-
ða ealþrum 7 bocerum. 7 hiȝ ȝenýðeruað hyne to ðeaðe.

19. Feoðum to býȝmriȝenne 7 to ſpiniȝenne 7 to ahonne. 7 þam þriȝobban
dæȝe he ariȝt:

20. Ða com to him Zebedeȝ bearna moþor mið hyȝe bearnum. hiȝ ȝe-
eabmedende 7 ſum þiȝe ſpam him biððende:

21. Þa cræð he. Hræt wýlt ðu. Ða cræð heo. Seȝe þ̅ þar mine tpe-
ȝen ſuna ſittan an on þine ſpithnan healfe. and an on þine wýȝteran on
þinum ſice:

22. Þa andſparode him ſe hælenð. Gýt nýton hræt ȝýt biððað. maȝe
ȝýt ðrincaþ þone calic þe ic to ðrinçenne hæbbe. þa crædon hiȝ. wýȝt maȝon:

23. Ða cræð he. wiðoblice ȝýt minne calic ðrincað. to ſittanne on mi-
ne ſpithnan healfe oððe on wýȝteran. nýȝ me inc to ſýllenne. ac þam þe
hýt ſpam minum feaþer ȝeȝearpob ýȝ:

24. 7 þa ða tyn leorning-cnihtar ȝebulȝon wið þa tpeȝen ȝebroþru.

25. Þa clýþobe ſe hælenð hi to him 7 cræð. wiðe ȝe þ̅ ealþor-menn peal-
ðað hyȝa feoda. 7 þa þe ſýnt ýlþnan habbað anpeald on him.

26. Ne byð swa betweox eow. ac swa hwylc swa wyle betweox eow beon yl-
dwa. sw he eower þen.

27. ⁊ se þe wyle betweox eow beon swmest. sw he eower þeow.

28. Swa mannes sunu ne com þæt him man þenode. ac þæt he þenode ⁊ realde
hys sawle hys to alyreðnesse for manegum.:

Ðys sceal on sætesnes-dæg on þære Pentecostenes wucan
to þam Ymbrene.:

29. And þa hig ferdon fram Hiericho. him syligðe mycel menegu.:

30. And þa sæton tvegen blinde wið þone weg and gehwodon þæt se Hælend
fende. and þa clypodon hig to him and cwædon. Drihten. gemiltsw unc.
Dauber sunu.:

31. Ða beab seo menegu him þæt hig sawodon. þa clypodon hig þæs þe ma.
Drihten. gemiltsw unc. Dauber sunu.:

32. þa stob se Hælend and clypode hig to him and cwæð. Hwæt wylle
gyt þæt ic inc do.:

33. Ða cwædon hig. Drihten. þæt unse eagan syn ge-oweneð.:

34. þa gemiltwode he him ⁊ hys eagan æthran. ⁊ hig sona gesawon and
syligðon him.:

C A P. X X I.

Ðys sceal on þære seowðan wucan ær mycða-wyntwa.:

1. And þa he genealæhte Hierusalem and com to Bethphage to Oluetes
dune. þa fende he hys tvegen leorning-cnihtas

2. ⁊ sæde him. Farað on þæt castel þæt foran on gean eow ys. ⁊ þonne sona
finde gyt ane asene getriggeð ⁊ hys folan mid hys. untiged hig and
læsa to me.

3. ⁊ gyt hwa eow ænig þinge to-cwyð. secgað þæt Drihten hæfð hysse
neode. ⁊ þonne forlæt he eow hwælice.:

4. Call þis wæs gesowden þæt wære gefylled þæt þurh Eriam þone witegan
gecweðen wæs.

5. Secgað heahnesse dehten. Nu þin cýning þe cymð to ðe gedæfte.
⁊ sit uppan tampe asene ⁊ hys folan.:

6. þa ferdon hys leorning-cnihtas ⁊ dydon swa he him bebeab.

7. And læddon þa arrene to him . 7 hýra þola . 7 ledon hýra þeaf uppan hūg . 7 rettan hýne on uppan .:

8. Þitoblice þ̅ þ̅ folc r̅rehton hýra þeaf on þone þeḡ . 7 me heopun þara t̅reopa boḡar 7 r̅reopodon on þone þeḡ .

9. Ðæt folc þ̅ þ̅ Ðar beforan f̅rþe 7 þ̅ þ̅ þar æfter f̅rþe . clýpodon and cr̅adon . Ðal r̅y þu Ðauber r̅unu . r̅y ḡeblet̅roþ re þe com on Ðriht̅ner naman . r̅y him hæl on hehneŕrum .:

10. Ða he f̅rþe to Ier̅uralem . þa þearð eall reo bur̅ḡ-þaru onr̅t̅yred 7 cr̅adon . Ðr̅æt yr̅ þer .:

11. þa cr̅að þæt folc . þ̅r̅ yr̅ re Ðælend̅ þ̅teḡa of Nazareth on Galilea .:

12. þa re Ðælend̅ into þam temple eode . he adr̅af ut ealle þa þe ceapodon innan þam temple . 7 þara m̅ynet̅ra r̅ceamelar . and hýra r̅etlu þara þe cul-ŕnan r̅ealdon he tobr̅ac .

13. 7 cr̅að to him . Ðýt yr̅ ar̅riten . Ðin hūg yr̅ ḡebed-hūg . þitoblice ḡe poþtun þ̅ to þeoŕa cote .:

14. Ða eodon to him þa blindan 7 þa healtan . 7 he hi ḡehælc̅e .:

15. Þitoblice þa þara r̅acer̅þa ealb̅ar̅ and þa boc̅er̅ar̅ ḡer̅ap̅un þa þund̅ru þe re Ðælend̅ poþhte . and ḡehýr̅don hu þa cl̅b̅ clýpodon on þam temple and cr̅adun . Ðy Ðauber r̅unu hal . Ða þer̅un hūg yr̅re .

16. And cr̅adun . Iehýr̅st þu hr̅æt þar cr̅aðað .: þa cr̅að he . þitoblice . ne r̅aðdon ḡe næŕre . þu r̅ulŕnemedeŕt lof of cl̅ba 7 of r̅ucend̅ra muþe .:

17. And he foþlet hi þa and f̅rþe of þære býr̅iḡ to Bethania . 7 lær̅de hi þar be Grober̅ rice .:

18. On mor̅ḡen þa he eft to þære býr̅iḡ for̅ . þa hingr̅ede hýne .:

19. 7 he ḡer̅eh an r̅ic-t̅reop̅ rið þone þeḡ . þa eode he to him . 7 ne f̅unde on him buton þa leaf̅ ane . Ða cr̅að he . Ne þur̅þe næŕre þ̅r̅tm of þe acenned̅ . Ða r̅ona r̅or̅ŕc̅anc þ̅ r̅ic-t̅reop̅ .

20. 7 h̅r̅ leorning-cniht̅ar̅ þund̅r̅odon 7 cr̅adon . Loca nu hu hr̅æblice þ̅ r̅ic-t̅reop̅ r̅or̅ŕc̅anc .:

21. þa andŕ̅apode he him and cr̅að . Soð ic eop r̅ecḡe . ḡýf ḡe habbað ḡeleaŕan 7 ne t̅r̅yniað . ne do ḡe na þ̅ an be þam r̅ic-t̅reope . ac eac þeah ḡe c̅reþan to þ̅r̅um munte . Aheŕe þe upp 7 r̅eall innan þa r̅æ .

22. 7 ealles þar̅ þe ḡe biðað . ḡe beoð t̅iþa . ḡýf ḡe ḡelyfað .:

Ðýr̅ r̅eal on þod̅ner-ðar̅ḡ on þære r̅iŕtan pucan of̅er̅ Pentecosten .:

---

23. Ða he com into þam temple . þa comon þara r̅acer̅þa ealb̅ar̅ [and ælbo

ælbō ðær folcef] him to. and crædon. On hpylcepe mihte pýncfð þu þær þing. 7 hpa realde þe þyrne anpealb:

24. Þa andſparode re ðælend him and cræð. Ic ahryge eop anþe rþræce. 3yf ge me þa rþræce recgað. þonne recge ic eop on hpylcum anpealbe ic þær þing pýnce:

25. Hwæþer pær Iohannes Fulluht þe of heofonum þe of mannum: Ða crædon hi3 betpux him. Luf pe recgað. Of heofone. þonne cpyð he. Fophpam ne gelyfde ge him.

26. Luf pe recgað. Of mannum. pe onþræbað þyr folc. ealle hi3 hæfdon Iohannem for anne ptegan:

27. Ða andſparedon hi3 7 crædon. pe nýton: Þa cræð he. Ne ic eop ne recge of hpylcum anpealbe ic þær þing pýnce:

28. Ðu þincð eop, An man hæfde tpegen suna. þa cræþ he to þam ylðpan. Suna. ga 7 pýnce to ðæg on minum pin-gearþe:

29. Ða cræð he. Ic nelle. [mið hpeopnyrre inhroerþ] eode þeh ryðþan to þam pin-gearþe:

30. Þa cræð he eall rpa to þam oðrum: Ða andſparode re him 7 cræð. Ðlafopð. ic ga. 7 ne eode rpa þeah:

31. Hwæþer þarna tpegra dyde þær fæþer pillan: Þa crædon hi3. Se æftera: Þa cræð re ðælend to him. Ðoð ic eop recge. þ manfulle 7 mýltýrtan gað beforan eop on Godes rice:

32. Iohannes com on rýhtpýrreſe pege. 7 ge ne gelyfþon him. witodlice manfulle 7 mýltýrtan gelyfþon. 7 ge gefapon 7 ne dydon ryððan nane ðæbboþe. þ ge gelyfþon on him:

33. Gehýnað nu oþer bigrpel.

Dýr rceal on þære oðre pucan innan Lenctene on rruge-ðæg:

Sum hipeber ealþor pær re plantode pin-gearþ. 7 betýnde hýne. and ſette þær on pin-þringan. 7 getimþode anne rtyþel. 7 gefette þone mýb eopðtylion. 7 feþde on elþeodignýrre:

34. Þa þæra pærtma tid genealæhte. þa ſende he hýr þeopar to þam eopðtylion. þ hi3 onfengon hýr pærtmar:

35. Ða namon hi3 hýr þeopar and rþungon ſumne. ſumne hi ofrogun. ſumne hi3 oftopfodun:

36. Ða ſende he eft oþre þeopar ſelpan þonne þam ærþan pærion. þa dydon hi3 þam gelice:

37. Æt nýhtan he sende hýr sunu hým to 7 cræð. hið forþandiað þæt hið ne don minum suna swa:

38. Witodlice þa ða tyliaþ þone sunu gearaun. þa crædon hið betwýx him. Ðer ys yrfeuma. uton gan 7 ofrlean hyne. 7 habban us hýr æhta:

39. Ða namon hi 7 ofrlogon hyne. 7 arurpon wiðutan þone pin-geard:

40. Hwæt deð þæt pin-geardes hlaforð þam eorð-tylion. þonne he cýmð:

41. Ða crædon hi. He forðeð þa yfelan myð yfele. and gesecc hýr pin-geard myð oðrum tylion þe him hýr wæstm hýra tidum agyfon:

42. Ða cræð se hælend. Ne wædde ge næfre on gewritun. Se rstan þe ða timbrendan arurpon. ys geworðen to þære hýrnan heafde: Ðis ys fram Drihtne gewurðen. 7 hýc ys wundorlic on urum eazum:

43. Forþam ic secge eow þæt eow byð ætþroden Godes rice. and byð ge-reald þære þeode þe hýr earað:

44. And se þe fylð uppan þirne rstan. he byð tobrýres. 7 he tobrýre þone þe he on uppan fylð:

45. Ða þæra sacerda calðas and þa Pharisai hýr biðrpell gehýrðon. þa ongearun hið þæt he hit sæde be him:

46. Hi sohton hyne. 7 ondrædon þæt folc. forþam þe hi hærdon hyne for ænne witegan:

C A P. XXII.

1. Ða sæde he hým eft oðer biðrpell. 7 þus cræð.

2. Neofona rice ys gelic geworðen þam cincge þe macode hýr suna gýfta.

3. And sende hýr þeowas and clýpode þa gelaðoban to þam gýftum. þa nolbon hi cuman:

4. Ða sende he eft oðere þeowas. and sæde þam gelaðeban. Nu ic gearwode mine feorwe. mine feorwas. and mine fugelas synt ofrlegene. 7 calle mine þing synt gearwe. cumað to þam gýftum:

5. Ða forgyrmon hið þæt and ferðun. sum to hýr tune. sum to hýr manggunge:

6. 7 ða oðre namon hýr þeowas. 7 myð teonan gewerpencton 7 ofrlogon:

7. Ða se cýning þæt gehýrðe. þa wæs he yrre. 7 sende hýr hefe to. and forðwe þa manlagan. 7 hýra burh forwærne:

8. Ða cræð he to hýr þeowum. Witodlice þas gýfta synt gearwe. ac ða þe gelaðode wæron ne synt wyrþe.

9. Gað nu witodlice to wega gelaetum. 7 clýriað to þýrrum gýftum swa hwylce swa ge gemetun:

10. Ða

10. Ða eodon þa þeopar ut on þa wegas . 7 gegaderedon ealle þa þe hi gemetton . gode and yfele . þa wærun þa gýft-hur mid rýttendum mannum gefýllebe .:

11. Ða eode se cýning m . þ he wolde gereon þa þe þær fæton . þa geseah he þær ænne mann þe nær myð gýftlicon weafe gefcrýð .:

12. þa cwæþ he . La fpeond . humeta eodert þu in . and næfberst gýftlic weaf .: Ða gefupode he .:

13. 7 se cýning cwæþ to hýr þenum . Gebindas þif handa 7 hif fet . and purpas þine on þa uttepan þýrtro . þær býð wor 7 toþa gýftbitung .:

14. witodlice manega rýnt gelafode . 7 fæara gecorene .:

Ðýr godspæl sceal on xxiii. wucan ofer Pentecosten .:

15. Ða ongunnon þa Phariwei wædan þ he hig woldon þone wælenð on hif fprewece befon .

16. þa sendon hi him hýra leorning-cnihtas to . mid þam Herodianiscum . 7 þif cwædon . Lareow . se witon þ þu eart soþfæst . 7 þu lærest Godes weg myð soþfæstnýsse . 7 þu ne wandast for nanum menn . ne þu ne berceapast nanes mannes had .

17. Sæge us hwæt þincð þe . ýf hýt alyfed þ man Larewe gafol wýlle . þe ná .:

18. þa se wælenð hýra facn gehýrde . þa cwæð he . La lýcetesas . hwi wandige ge min .

19. Atypas me þæs gafoles mýnet . Ða brohton hi him ænne peninc .:

20. Ða cwæð se wælenð to him . hwæs anlicnýs ýf þif 7 þif ofergeppit .

21. hig cwædon . þæs Larewes .: Ða cwæð he . Agýpas þam Larewe þa þing þe þæs Larewes rýnt . and Gode þa þing þe Godes rýnt .:

22. þa hig þ gehýrdon . þa wundrowdon hig . and forleton hýne and ferdon onweg .:

23. On þam bæge comon to hým Sabucei þa secgað þæt nan ænýst ne fýg . and hig axodon hýne

24. And cwædon . Lareow . Moyses sæde . Gýf hwa deað fý . and bearn næbbe . þæt hýf broþor nýme hýf wif and fetýne hým bearn .:

25. witodlice myð us wærun weofon gebroþru . 7 se forma fetete wif 7 forðfende . 7 læfde hýf broþer hýf wif butan bearne .:

26. 7 se ofer ealra . 7 se þrýdda . oð þone weofodan .

27. þa æt sibemertan forðfende þæt wif .:

28. Hwylcer þæra feorona byð þæt riȝ on þam ænryte. ealle hiȝ hæf-
 don hiȝ:
 29. Ða andſparode ſe Hælend hým and cræð. Ge þpoliað and ne cunnon
 halige ġeppitu. ne Grober mægen:
 30. Riȝoblice ne riȝiað hiȝ. ne hiȝ ne ceopliað on þam ænryte. ac hiȝ
 ġynt ſpylce Grober englar on heofone:
 31. Ne næbbe ġe be deaðra manna ænryte. þæt eop ſþam Grobe ġeræb þær.
 32. Ic eom Abrahameſ Grob 7 Iſaacſ Grob and Iacobſ Grob. nyr Grob na
 deaðra ac lybbendra:
 33. Þa þ ſolc þ ġehýrðe. þa pundrebon hiȝ hýr laſe:

Ðýr ſceal on þære pucan oſer Pentecorten:

34. Þa þa Phariſeýcan ġehýrðon þ he het þa Sabuceýcan ſtýlle beon.
 þa eodon hi toġædepe.
 35. And an þe þær þære æ-laſeop axode hýne and ſandode hýr. þur *υουρισ*
 cpeþende.
 36. La laſeop. hpæt ýr þ mæſte bebod on þære æ:
 37. Ða cræð ſe Hælend. Luſa Dnyhten þinne Grob on calpe þinne heor-
 tan. 7 on calpe þinne ſaple. 7 on callun þinum mode:
 38. Þiȝ ýr þæt mæſte and þæt ſþmerte bebod.
 39. Oðer ýr þýrrum ġelic. Luſa þinne nehſtan ſpa ſpa þe ſylſne:
 40. On þýrrum tþam bebodum byð ġeſýlled eall ſeo æ.
 41. Þa Ða Phariſeýcan ġegaderude þærþun. Ða cræð ſe Hælend.
 42. Hpæt þincð eop be Lriȝte. hpær runu ýr he. hiȝ cræðun. Ðauidſ:
 43. Ða cræð ſe Hælend. hpi clýpað Ðauid hýne on ġarte. Dnyhten.
 and cþýð.
 44. Dnyhten cræð to minum Dnyhtne. Site on mine ſpýðþan healſe.
 oð þ ic ġerette þine ſýnð þe to ſot-ſcamole:
 45. ġýf Ðauid hýne on ġarte Dnyhten clýpað. hu ýr he hýr runu:
 46. Ða ne mýhton hiȝ him nan poþ andſparian. ne nan ne doþrte oſ
 þam bæġe hýne nan þing mare axiȡean:

C A P. XXIII.

1. Þa ſþræc ſe Hælend to þam ſolce 7 to hýr leorning-cnihtum.
 2. 7 cræð. Bocþar 7 Phariſei ſætun oſer Moýſes laſeop-ſetl.

3. Heal-

3. Deað 7 pýrceað swa hwæt swa hig secgeað. and ne do ge na eften hýra weorcum. hig secgeað 7 ne doð:

4. Hig bindað hefige byrþena þe man abeþan ne mæg. 7 lecgeað þa uppan manna exla. 7 nellað hi þa myð hýra fínge æthrinan:

5. Ealle hýra weorc hi doð þ̅ menn hi gereon. hi tobræað hýra healþec 7 mærrað hýra weara fnaðu.

6. Hig lufgeað þa fýrmetan retl on gebeorcýpum. and þa fýrmetan laneop-retl on geramnungum.

*Rabbi
Hine ain
Eguroabgan*

7. 7 þæt hi man grette on fæstum. 7 þ̅ menn hig laneopar nemnon:

8. Ne gýrne ge þ̅ eop man laneopar nemne. an yr eoper laneop. ge fýnt ealle gebroþru:

9. And ne nemne ge eop fæder ofer eorþan. an yr eoper fæder se þe on heofenum yr:

10. Ne eop man ne nemne laneopar. forþam an Elyst yr eoper laneop:

11. Se þe eoper ylbert fy. beo se eoper þen:

12. Ritoblice se þe hýne up-ahfeð. se byð genýðerod. and se þe hýne fylfne ge-eaðmet. se byð up-ahafen:

Ðýr sceal on fýrge-dæg on þære nýgeðan pucan ofer Pentecosten:

---

13. Þa eop bocpar 7 Pharise licetpar. forþam ge belucað heofona rice beforan mannum. ne ge inn ne gað. ne ge ne gefarigeað þ̅ oðre ingan:

14.

15. Þa eop bocpar 7 Pharise licetpar. forþam ge befaað swa and eorþan. þ̅ ge don anne ælþeodigne. 7 þonne he gepurden byð. ge geboð hýne helle-bearn trýfealdlycop þonne eop:

16. Þa eop blindan latteopar. ge secgað. swa hwylc swa sƿeð on temple. þ̅ yr naht. swa hƿa swa sƿeð on þær temple gold. se yr scyltig:

17. Eala ge dýrgan and blindan. hwæþer yr mare ðe þæt gold. þe þ̅ templ ðe þ̅ gold gehalgað:

18. And swa hƿa swa sƿeð on þam weofode. þ̅ yr naht. swa hwylc swa sƿeð on þære ofsprunge þe ofer þ̅ weofod yr. se yr scyltig:

19. Eala ge blindan. hwæþer yr mare. þe ofsprung. þe þ̅ weofod þe gehalgað þa ofsprunge:

20. Ritoblice se þe sƿeð on weofode. he sƿeð on him and on eallum þam þe him ofer fýnt.

21. And se þe sƿeƿeð on temple. he sƿeƿeð on him and on þam þe him on-eapbizað.

22. And se þe sƿeƿeð on heofonan. he sƿeƿeð on Grodes þrym-ſetle and on þam þe ofen þ̅ ſitt:

23. Þa eop bocerſar 7 Phariſei liceterſar. ge þe teoðigað myntan 7 bile 7 cymyn. 7 ge ſopleton þa þing þe ſynt heſigenan þære æ. dom and mildeheortnyſſe and geleafan. þar þing hyt gebýnebe þ̅ ge dydon. and þa oðere ne ſopleton:

24. La blindan latteopar. ge bſnehuigað þone gnæt aƿeð. and bſincað þone olfenb:

25. Þa eop bocerſar 7 Phariſei liceterſar. ſopþam ge clænſigað þ̅ riðutan yſ calicear 7 býxſar. 7 ge ſynt innan fulle ſeaſlacer 7 unclænnyſſe:

26. Eala þu blinda Phariſeuſ. clænſa æreſt þ̅ riþinnan yſ caliceſ 7 biſceſ. þ̅ hyt ſy clæne þ̅ riðutan yſ:

27. Þa eop bocerſar and Phariſei liceterſar. ſopþam ge ſynt gelice hritum býrgenum þa þinceað mannum utan plitige. and hi ſynt innan fulle deaðra bana 7 ealſe ſylðe.

28. 7 ſƿa ge ætýpað mannum utan nyhtſiſe. innan ge ſynt fulle licetunge 7 unnyhtſiſnyſſe:

29. Þa eop bocerſar 7 Phariſei liceterſar. ge þe timbrigað pitegena býrgena. 7 glencgað rihtſiſna gemýnb-ſtopa.

30. 7 ge cpeþað. Gyſ þe ƿærun on upe ſædeþa daðum. næron þe hýra geſeþan on þæra pitegyna blodeſ gýte:

31. Rihtlice ge ſynt eop ſylfum to geſitnyſſe. þ̅ ge ſynt þæra bearn þe ofſlogon þa pitegan.

32. And gefýlle ge þ̅ gemet eopra ſædeþa:

33. Eala ge næddþan 7 næddþena cýnn. hu ſleo ge ſƿam helle dome:

Ðýr godſpel ſceal on 5. Stefaſeſ mæſſe-dæð:

34. Ic ſende to eop pitegan and þiſe bocerſar. and ge hi ofſleað 7 hoð 7 ſpingað on eoppum geſomnungum. 7 ge hi ehtað of býrig on býrig.

35. Dæt ofen eop cume ælc nyhtſiſ bloð þe ƿæſ agoten ofen eopþan. ſƿam Abeleſ bloð þæſ nyhtſiſan. oð Zachariſ bloð Barachiaſ ſuna. þone ge ofſlogon betryx þam temple 7 þam peofoðe:

36. Doð ic ſeðe eop. Ealle þar þing cumað ofen þar cneopyſſe:

37. Eala Ieruſalem. eala Ieruſalem. þu de ða pitegan ofſlyht. 7 mið

ƿtanum oftoppart þa ðe to ðe aſende ſynt. ƿƿiðe of ic polde þine beapn
gegabepigan ƿpa reo henn hyne cicenu undeþ hyne ſyþeru gegabepað. and
þu noldeþt:

38. ƿitodlice nu byð eoper huf eop ƿerte ƿoplaten:
39. Soð ic recge eop. Ne gereof ge me heonon-ƿopþ. aþþam þe ge rec-
geon. Sy gebletrod þe þe com on Druhtner naman:

C A P. XXIV.

1. And þa þe ðalend ut-eode of þam temple. him to-genealæhton hýr
leorning-cnihtar þ̅ hi him ætýpðun þar templeſ getimþunge:
2. þa andſƿapode he him 7 cƿæð. Geſeoð ge eall þiſ. ƿoð ic recge eop.
Ne byð heþ læfed ƿtan uppan ƿtane þe ne beo topoppen:
3. þa he ƿæt uppan Oliueter ðune. þa comun hýr leorning-cnihtar ðiblice
and cƿæðun. Sæge uſ hƿænne þar þing gepurþun. 7 hƿylc tacn ſý þiner to-
cýmer 7 ƿopulde ge-endumge:
4. Ða andſƿapode he him 7 cƿæð. ƿapniſgeað þ̅ eop nan ne beƿpice.
5. Manega cumað on minum naman and cƿeþað. Ic eom Eriſt. and
beƿpicað manega:
6. ƿitodlice ge gehýnað geſeoht and geſeohta hliſan. ƿapniſgeað þ̅ ge ne
beon geþreſeðe. Ðar þing ſceolun gepurþan. ac nýr þonne gýt þe ende:
7. þeod ƿinð ongear þeode. 7 ƿice ongear ƿice. 7 mann-cƿealmar beoð.
7 hungſar ƿibe geond land. 7 eopþan ƿtýpunga.
8. Calle þar þing ſynt þæra ƿara anginnu:
9. þonne ſýllað hi eop on geþreſeðnýſſe. 7 ofſleað eop. and ealle menn
eop hatigeað ƿop minum naman:
10. And þonne beoð manega ungetnýppode. and belæpað betƿýx hým. 7
hatigeað hým betƿýnan:
11. 7 manega leaſe ƿitegan cumað 7 beƿpicað manega.
12. 7 ƿopþam þe unſýhtƿiſnýr nýxað. manegra luſu acolað:
13. ƿitodlice þe þe þurþunað oð ende. þe byð hal:
14. And þiſ geþƿel byð bobod ofep ealle eopþan on getnýſſe eallum
þeodum. 7 þonne cýmð reo ge-endumge:
15. þonne ge geſeoð þa onſcununge þæne topoppennýſſe þe þe ƿitega
gecƿæð Daniel. þa he ƿtod on haligre ƿtope. ongyte þe þe hýt ƿæt.
16. Fleon þonne to muntum þa þe on Iudea-lande ſynt.
17. 7 þe þe ƿf uppan hýr hure. ne ga he nýþer þ̅ he æniſ þing on hýr hure recce.

- 18. And se þe Ƴr on æcere. ne cƳrre he þ he hƳr tunecan nƳme. *Lat. Vult. tunicam*
- 19. þa eachendum 7 febendum on þam dagum :
- 20. Biobað þæt eoper fleam on pintpa oððe on perre-bæge ne gepurðe.
- 21. pitoblice þonne bƳð rpa mƳcel gebeorƳ. rpa næf of midban-gearþer fruman oð þr. ne nu ne gepƳrð :
- 22. And buton þa bagaf gercƳrte pærun. næfe nan man hal geporþen. ac for þam gecopenum þe he geceaf. þa bagaf beoð gercƳrte :
- 23. þonne gƳf eop hpa rægð. Nu Lrur Ƴr hef oððe þær. ne gelyfe ge hƳm :
- 24. þonne cumað leafe Lrurtaf 7 leafe pitegan. and boð micle tacn and fore-beacn. þ þa beoð on geþolan gelæbbe. gƳf hƳt beon mæg. þe gecopenene pærun :
- 25. pitoblice ic hƳt eop foreræbe :
- 26. GƳf hi eop recgað. ðer he Ƴr on perrene. ne fare ge ut. gƳf hi g recgað. ðer he Ƴr on þurh-farun. ne gelyfe ge :
- 27. pitoblice rpa rpa liget færð fram earc-bæle 7 ætƳrð oð per-bæl. rpa bƳð mannes runa tocƳme :
- 28. Spa hrær rpa hold bƳð. þƳþer beoð earpa gegaderube :
- 29. Sona æfter þæra baga geþrefƳþnƳrre. reo runne bƳð forrporcen. and se mona hƳr leoht ne rƳlð. and rceorpan feallað of þære heoronan. 7 þære heoronan mægen beoð arƳrrebe.
- 30. 7 þonne ætƳrð mannes runa tacen on heoronan. 7 þonne pepað calle eorþan mægþa. 7 gercod mannes ruru cumenþne on heoronan genipum mid mƳcelum mægene 7 mægen-þnƳmme.
- 31. 7 he arent hƳr englar mid bƳman 7 mƳcelre rterne. 7 hi gegaderigað hƳr gecopenan of reoper midban-eapþer endum. of heorona heahnƳrsum oð hƳra gemæru :
- 32. Leornigeaf bigrpel be þam ric-þeore. þonne hƳr trig bƳð hnerce 7 leaf acennede. ge ritun þæt rumer Ƴr gehende.
- 33. And pite ge rpa þonne ge þaf þing gercod. þæt he Ƴr on dupum gehende :
- 34. Soð ic recge eop þæt ðeor cneorƳr ne gerit. ærþam þe calle þaf þing gepurþon :
- 35. Heorone 7 eorþe geritað. pitoblice mƳne porþ ne geritað :
- 36. Nat nan man be þam bæge ne be þære tide. ne furþon englar. buton Fæþer ana :
- 37. pitoblice rpa rpa on Noef dagum pæf. rpa bƳð mannes runa tocƳme.

ic polbe þine bearn
 a gegaderað. and
 . ærþam þe ge rec-
 to-genealæhton hƳr
 unge :
 roð ic recge eop.
 ung-cnihtaf biblan
 tacn rƳ þiner to
 an ne berpice.
 e com Lrur. æ
 papnigað þ ge
 ne gƳt se ende.
 mann-cpealmar beoð.
 eop. and calle menn
 rpað betƳrþ hƳm. 7
 u acolað :
 n geritnƳrre eallum
 nƳrre þe se piteg
 þe hƳt pæt.
 on hƳr hƳre recce
 18. And

38. Spa hi pærun on þam dægum ær þam flode. etende 7 drincende and
wifigende 7 gýfta fyllende. oð þone dæg þe Noe on þa earce eode.

39. And hig nýrton ær þæt flod com and nam hig ealle. swa byð man-
nes suna tocýme:

40. Þonne beoð tpegen on æcere. an byð genumen 7 oþer byð læfed:

41. Tra beoð æt cýrne gwindende. an byð genumen 7 oþer byð læfed.
Tpegen beoð on bedde. an byð genumen 7 oþer byð læfed:

Dýr godspel sceal to mæniges confessorer mæsse-dæg:

42. Paciganð witodlice. forþam þe ge nýton on hwylcere tide eoper hla-
forð cuman wýle:

43. Witað þ̅ gýf se hweber ealdr wifre on hwylcere tide se þeow to-
weard wære. witodlice he wolde pacigan. and nolde geþarigan þ̅ man his huf
underwulfre:

44. And forþam beo ge gearwe. forþam þe mannes sunu wýle cuman on
þære tide þe ge nýton:

45. Wenst du hwa wý getwýpe 7 gleap þeow. þone geseht hýr hlaforð oþer
hýr hweber. þ̅ he him on tide mete wýlle:

46. Eadig wý se þeow þe hýr hlaforð hýne gemet þur donðne þonne he cýmð.

47. Soð ic eow secge. þ̅ oþer eall þ̅ he ah he hýne geseht:

48. Wýf se wýrela þeowa þencð on hýr heortan and cýpð. Min hlaforð
wifrað hýr cýme.

49. 7 agýnð beatan hýr efen-þeowas. 7 wý 7 drincð wýð drincenum.

50. Þonne cýmð þær weales hlaforð on þam dæge þe he na ne wenð. and
on þære tide þe he nat.

51. And toðælð hýne. and aset hýr wæl wýð liceterum. þær byð wop
7 toþa gwihtbitung:

C A P. XXV.

Dýr sceal to haligra wæmnena mæsse-dæge:

1. Þonne byþ heofona rice gelic þam tyn wæmnum þe þa leoht-watu na-
mun 7 ferðun on gean þone wýrdguman 7 þa wýrðe.

2. Wýra wif wærun wýrige. 7 wif gleape:

3. Ac þa wif wýregean namun leoht-watu. 7 ne namun nanne ele mid hým.

4. Ða

4. Ða gleapan namun ele on hýra fatum mid þam leoht-fatum:.
5. Ða se brýðguma ylde. þa hnappuðon hið calle 7 flegun:.
6. ritodlice to myððere nyhte man hrýmde 7 cræð. Nu se brýðguma cýmð. fapað hým togeaner:.
7. Ða apýrun ealle þa fæmnan. 7 glengðon hýra leoht-fatu:.
8. þa crædon þa dýreðan to þam písum. Ðýllað ur of eorþum ele. forþam ure leoht-fatu fýnt acpencte:.
9. Ða andfparuðun þa gleapan and cræðun. Ne se. þelæf þe se 7 ge nabbon genoh. Ðað to þam cýpendun 7 bycgaþ eop ele:.
10. ritodlice þa hið ferdun 7 polðon bycðan. þa com se brýðguma. and þa þe gearuþe færun. eodun in mid hým to þam gýrtum. and feo duþu fæf belocen:.
11. Ða æt-nehrtan comun þa oðre fæmnan 7 cræðun. Dpýhten. Dpýhten: læt ur in:.
12. Ða andfparode he hým 7 cræð. Ðoð ic eop fecge. Ne can ic eop:.
13. ritodlice faciað. forþam þe ge nytun ne þone dæg ne þa tide:.

Ðýr godfrel gebýpað on Ð. Syluerteres mæsse-dæg. 7 to oðra conferroþer:.

14. Sum man ferdde on elþeodinyrre and clýpode hýf þeopaf and betæhte hým hýf æhta.
15. And anum he realde fýf pund. fumum tra. fumum an. æghpýlcum be hýf azenum mægene. 7 ferdde fona:.
16. Ða ferdde se þe ða fýf pund underfeng. 7 geftrýnbe oðere fýfe:.
17. 7 ealra se ðe þa tra underfeng. geftrýnbe oðere tra:.
18. ritodlice se þe þ an underfeng. ferdde 7 beðelf hýt on eorþan. and behýðde hýf hlafoþer feoh:.
19. ritodlice æfter mýclum fýferte com þæra þeopa hlafoþ. 7 dýhte hým gefað:.
20. Ða com se þe þa fýf pund underfeng. 7 brohte oðere fýfe 7 cræð. Ðlafoþ. fýf pund þu realdeft me. nu ic geftrýnbe oðere fýfe:.
21. Ða cræð hýf hlafoþ to hým. Beo bliðe þu goda þeop 7 geftrýpa. forþam þe þu fæne geftrýpe ofer lýtle þing. ic gefette þe ofer mýcele. Ða into þiner hlafoþer blýffe:.
22. Ða com se þe þa tra pund underfeng. 7 cræð. Ðlafoþ. tra pund þu

þu me realbert . nu ic hæbbe getryned ofne tra :

23. Ða cræð hys hlaforð to hym . Lieblifra þu gōða þeopa ⁊ getrypa . forþam þe þu wære getrype ofer feara . ofer wela ic þe gefette . Ʒa on þines hlaforðes gefean :

24. Ða com se þe þæt an pund underfeng . ⁊ cræð . hlaforð . ic wæt þæt þu eart heard mann . þu wurst þær þu ne feope . and Ʒaderast þær þu ne rppengbert .

25. And ic ferde of-bræd . ⁊ behyðde þin pund on eorþan . her þu hæfst wæt þin ys :

26. Ða andspawode hys hlaforð hym ⁊ cræð . þu ysela þeop ⁊ wara . þu wurst wæt ic riwe þær ic ne fare . ⁊ ic Ʒaderige þær ic ne rstedde .

27. Hyt gebýrede þæt þu befarstert min feoh myneterum . ⁊ ic name þænne ic come wæt min ys mid þam Ʒafole :

28. Animað þ þ pund æt hym . ⁊ ysllað þam þe me þa tyn pund brohte :

29. witoblice ælcon þara þe hæfd man ysld . ⁊ he hæfd genoh . Ðam þe næfd . wæt hym þincð wæt he hæbbe . wæt hym byð ætbroden :

30. And wurpað þone unnýtta þeopan on þa uttepan þýrtu . þær byð pop and toþa Ʒurtebitung :

Ðys sceal on monan-dæg on forþan fæsten-dæg :

31. witoblice þonne mannes sunu cymð on hys mægen-þrymme . ⁊ calle englas mid him . þonne rit he ofer hys mægen-þrymme setl .

32. ⁊ calle þeoda beoð toforþan hym Ʒegaderude . ⁊ he arýndrað hi him betrynan . swa swa se hýrde arýndrað þa scep fram tyccenum .

33. ⁊ he gefert þa sceap on hys swiþeþan healfe . and þa tyccenu on hys þýrtrepan healfe :

34. Ðonne crið se cýning to þam þe on hys swiþeþan healfe beoð . Lumað Ʒe gebletude mines Fæder . and onfoð þ rice þ eop Ʒegearpod ys of middan-Ʒearðes swýmde :

35. We hingrebe . ⁊ Ʒe me realdun etan . me þýrtre . and Ʒe me realdun dripan . ic wæs cuma . ⁊ Ʒe me in-lahodon .

36. Ic wæs nacod . ⁊ Ʒe me rcrýddun . ic wæs untrum . ⁊ Ʒe eodun to me . ic wæs on cwearþe . ⁊ Ʒe comon to me :

37. Þonne andspawað þa rýhtwýsan ⁊ cweþað . Drihten . hwænne Ʒefare we þe hingriwendne . ⁊ we þe feddon . þýrtrendne . ⁊ we þe dripan realdun .

38. Hwænne Ʒefare we þ þu cuma wære . and þe in-lahodon . oððe nacodne . and we þe rcrýddon .

39. Oððe hrænne gerapon þe þe untrumne oððe on cwearterne. 7 þe comon to þe:

40. Þonne andrparað þe cýninc hým 7 cpýð to him. Soð ic eop recge. swa lange swa ge dyðun anum of þýrrun minum lærtum gebroðrum. swa lange ge hýt dyðun me:

41. Þonne sægþ he þam þe beoð on þa pýnrtan healfe. Gewitað ge aþyrgebe fram me on þ ece swý þe ys ðeofle 7 hýr englum gezeappuð:

42. Þitodlice me hingrebe. 7 ge ne realdun me etan. me þýrste. and ge me drinccan ne realdun.

43. Ic sæf cuma. 7 ge me in ne zelahobun. ic sæf nacob. and ge me ne rcsýðdon. ic sæf untrum 7 on cwearterne. 7 ge ne comun æt me:

44. Donne andrparigeað him þa 7 cweþað. Drihten. hrænne gearpe þe þe hingrigendne oððe þýnrtendne oððe cuman oððe untrumne oððe on cwearterne. 7 þe ne þenedon þe:

45. Donne andrparað þe cýninc hým 7 cpýð. Soð ic eop recge. swa lange swa ge ne dyðun anum of þýrum lærtum. ne dyðe ge hit me:

46. 7 þonne farað hig on ece swýle. 7 þa rihtwiran on þ ece life:

C A P. XXVI.

1. Þitodlice þa se hælend hæfde calle þas swýra ge-endob. þa cwæð he to hýr leorning-cnihtum.

Ðer passio sceal on Palm sunnan-dæg:

2. Þite ge þ æfter twam dagum beoð Eastro. 7 mannes bearn býð ge-reald þ he swý on rode ahangen:

3. Ða wæron gearanode þa ealdras þæra sacerða 7 hlafordas þær folces to þæra sacerða ealdres botle. þe sæf genemnes Karþas.

4. And hig hæfdon micel gemot þ hig woldon þone hælend mid sacne berýppan 7 ofrlean:

5. Hig cwædon þitodlice sume þ hýt ne mihte beon on þam sweolr-dæge. þelær to mycel stýrnung wuðe on þam folce:

6. Ða se hælend sæf on Bethania. on Symoner huse þær hweoflan.

7. Þa genealæhte him to sum wíf. seo hæfde box mid ðeoppýrðne realfe. 7 ageat uppan hýr heafod þær he sæt:

8. Þa gearaun hýr leorning-cnihtas þæt. 7 wuðon gebolgene 7 cwædon. To hwan ys þýr eoppýlled.

9. þiſ mihte beon geſeald to miclum ƿýrþe . 7 þearfum geðæled .
10. þa ſe ðælend hýt ƿýrte . þa cƿæð he to him . Ðri rýnt ge gname þýrum ƿife . ƿitodlice god ƿeopc heo ƿophte on me .
11. Sýmle ge habbað þearfan mýð eop . ac ge nabbað me rýmle .
12. Ðeo dýde þar ſealde on minne lichaman . ꝥ ic ƿæpe germýned to be- byrgýnne .
13. Ðoð ic ſecge eop . Ða hræſ ƿpa þýr godſpel býð gebodud on eallum midðan-earde . býð geſæd on hiſe gemýnd ꝥ heo þýr dýde .
14. þa ſeþde an of þam tƿelfum . þe ƿæſ genemned ludar ſe ƿifeſſaca . to þæra ſacepta ealdrum .
15. And cƿæð to him . Ðræt ƿýlle ge me rýllan and ic hýne belæpe eop . Ða beheton hiſ him þrittig rýllinga .
16. 7 rýððan he ſmeade geornlice ꝥ he hýne polde belæpan .
17. Ða on þam ſorþman geapcung-ðæge genealæhton þa leorning-cnihtar to þam ðælende and þur cƿædun . Ðræſ ƿýlt þu ꝥ ſe gegeapſion þe þine þenunga to Earþro .
18. þa cƿæð ſe ðælend . Farað on þar ceapþre to ſumum men 7 ſecgað him . Se laſeop ſæðð . Min tuma iſ gehende þæt ic mid þe ƿýrce mine Earþro mid minum leorning-cnihtum .
19. And þa leorning-cnihtar dýdon ƿpa ſe ðælend hým bebead . and hiſ gegeapþodon hým Earþer-þenunga .
20. On þam æfene ſæt ſe ðælend mid hýr tƿelf leorning-cnihtum æt geſeopde .
21. And þa hi ætun he cƿæð to him . ƿitodlice ic ſecge eop . ꝥ an eoper belæpð me .
22. Ða ƿurdon hiſ ƿiþe ge-unroþode 7 ongan anpa gehƿýlc cƿeþan . Ðrihten . cƿýrt þu eom ic hýt .
23. And he andſƿarode 7 þur cƿæð . Se þe bedýpð on dýſce mid me hiſ hand . ſe me belæpð .
24. ƿitodlice manneſ ſunu ſærð . ƿpa hýt aþriten iſ be him . þa þam men þurh þone þe býð manneſ ſunu belæped . beteþe ƿæpe þam menn ꝥ he næſpe næpe acenned .
25. Ða cƿæð ludar þe hine belæpde . Cpýrt þu laſeop . hræþeſ ic hýt rý . Ða cƿæð ſe ðælend . þu hýt ſædeſt .
26. ƿitodlice þa hiſ ætun . ſe ðælend nam hlaſ and hýne gebletþode and þræc and ſealde hýr leorning-cnihtun and cƿæð . Onfoð and etað . þiſ iſ min lichaman .

27. And he genam þone calic þancienðe . and fealde him . þur cpeþenðe .
Driocað ealle of þýrrum .

28. Þiſ iſ ritodlice mineſ bloðeſ calic niſſe æ . ꝥ biþ for manegum aȝo-
ten on ſynna forȝýfennyſſe .

29. Ritodlice ic ſecge eop . ꝥ ic ne ðrince heonforð of þýrrum eopþli-
can pine . ær þam ðæge þe ic ðrince ꝥ niſe mið eop on mineſ Fæðeſ niſe .

30. Ða hiȝ hæfðon hýra loſſrang ȝerungenne . þa ſeþðon hiȝ uppan
Oliueteſ dūne .

31. Ða ſæðe ſe Hælend him . Calle ge purþað ge-untreopode on me on
þýrre nihte . hýt ýſ aſſuten . þurh þæſ hýrðeſ ſlege bið ſeo heorð to-
ðræfed .

32. Ritodlice æfterþam þe ic of ðeaþe ariſe . ic cume to eop on Trahele .

33. Þa andſpýðe Petruſ him ȝ þur cþæþ . Ðeah þe hiȝ ealle ge-untreop-
ſion on þe . ic næſſe ne ge-untreopriȝe .

34. Þa cþæð ſe Hælend . Soð ic ſecge þe . ꝥ on þýrre nihte ærþam þe
cocc cþape . þriſa þu þiſræcſt min .

35. Ða ſæðe Petruſ him . Ritodlice þeah þe ic ſcýle ſpeltan mið þe . ne
riðſace ic þin . ȝelice þam cþeðon ealle þa oþre leorning-cnihtaſ .

36. Ða com ſe Hælend mið him on þone tun þe iſ ȝenemned Giezemani . ȝ
ſæðe hýſ leorning-cnihtum . Sittaþ heſ oð ꝥ ic ȝa hýðeſ-ȝeond ȝ me ȝebidde .

37. And he genam Petrum ȝ Zebedeuf tpeȝen ſuna . ȝ onȝan unſotrian
and beon unſot .

38. Þa ſæðe ſe Hælend him . Unſot iſ min ſapl oð ðeaþ . ȝebidaþ heſ ȝ
ſaciaþ mið me .

39. And þa he þæſ lýthpon þanon aȝan . he aſeoll on hiſ anſýne and hýne
ȝebæð ȝ þur cþæþ . Fæðeſ min . ȝýſ hýt beon mæȝe . ȝerite þeſ calic ſſam
me . þeah hþæðeſe na ſpa ſpa ic þýlle . ac ſpa ſpa þu þýlt .

40. And he com to hiſ leorning-cnihtum . ȝ he ȝemette hiȝ ſlæpenðe . ȝ
he ſæðe Petre . Spa . ne mýhte ge nu ſacian ane tid mið me .

41. ſaciað and ȝebiddað eop . ꝥ ge in ne ȝan on coſtaunge . ritodlice ſe
ȝaſt iſ hþæð . and þæt ſlærc iſ untrum .

42. Eſt oþre riðe he ſeþðe and hýne ȝebæð ȝ cþæð . Min Fæðeſ . ȝýſ
þeſ calic ne mæȝe ȝeritan buton ic hýne ðrince . ȝepurþe þin willa .

43. ȝ he com eſt and ȝemette hiȝ ſlæpenðe . ſoðlice hýra eaȝan þæron
ȝeheſeȝode .

44. ȝ he ſoþlet hiȝ eſt ȝ ſeþðe ȝ hýne ȝebæð þriððan riðe . cpeþenðe
þ ýlce ȝebed .

45. Ða com he to hýr leorning-cnihtum 7 ræde him. Slaþað callunga 7
 þeſtað eop. nu genealæceð ſeo tid. and mannes ſunu býð gereald on ſyn-
 fulpa hand :

46. Aþiſað. uton ſapan. nu genealæceð ſe þe me belæpð :

47. Þa he þar þing ſpæc. þa com Iudaſ an of þam trefum. and micel
 folc mid hým mid ſpurdum 7 rahlum. aſende fram þæra ſacerða ealdrum
 7 þæs folces ealdrum :

48. Se þe hýne belæpbe realde hým tacn 7 cpæð. Ðra hpæne ſpa ic cýrre.
 ſe hýt iſ. nimað hýne :

49. And he genealæhte hræðlice to þam hælenðe 7 cpæð. Ðal beo þu la-
 reop. 7 he cýrte hýne :

50. Ða cpæð ſe hælenð to him. Cala ſpeonð. to hpan becom þu. Ða
 genealæhton hi. 7 þone hælenð genamon :

51. Witodlice an þæra þe mýð þam hælenðe pæs. abrað hýr ſpurd. and
 aſloh of aner þæra ſacerða ealdrer þeopan eaſe :

52. Þa cpæð ſe hælenð to him. Do þin ſpurd on hýr ſcæde. witodlice
 ealle þa þe ſpurd nýmað. mid ſpurd hi forþurþað :

53. Þenſt þu þ ic ne mýhte biðban minne Fæder. þ he ſende me nu ma
 þonne trefe conyðu engla :

54. Ðu maƷon beon gefýllebe þa halƷan Ʒepnitu þe be me apnitene ſýnt.
 forþam þur hýt Ʒebýnað to beonne :

55. On þære tide cpæð ſe hælenð to þam folce. Callſpa to þeoſe Ʒe
 ſýnt cumene mid ſpurdum 7 mid rahlum me to nýmenne. bæƷhpamlice ic
 ræt mid eop on þam temple 7 lærde eop. 7 Ʒe me ne namon :

56. Þiſ eall ýr Ʒeponðen þ þæra witƷena halƷan Ʒepnitu ſýn gefýllebe :.
 Ða flugon ealle þa leorning-cnihtaſ. 7 forleton hýne :

57. 7 hiƷ genamon þone hælenð 7 læbbon hýne to Laſphan þæra ſacerða
 ealdrer. þær þa boceraſ 7 þa ealdrer Ʒeramnode pæron :

58. Petruſ him ſýlƷde þeoppane oð he com to þæra ſacerða ealdrer
 botle. 7 he in-eode 7 ræt mid þam þenum. þ he Ʒeſap þone ende :

59. Witodlice þæra ſacerða ealdrer 7 eall þ Ʒemot rohton leaſe ſaƷa on-
 Ʒean þone hælenð. þ hi hýne to deaþe realdon.

60. And hiƷ ne mihton nane ſindan. þa ða manega mid leaſum onſaƷum
 genealæhton : þa æt-nehtaſ comon trefen þæra leoƷera.

61. 7 cpædon. Þeſ ræde. Ic mæƷ toſurpan Iodeſ templ. and æfter
 þþým ðaƷum hýt eft ƷetimbriƷean :

62. Ða aſaſ ſe ealdrer þæra ſacerða 7 cpæð. Ne andþyrdſt þu nan þing
 on-

onſean þa ðe þiſ ðe onſecgeað:

63. Se Hælend ſurode: Ða ſe ealþor þæra ſacerba cræð. Ic halrige þe þurh þone liſigendan God. þ þu ſecge uſ gýſ þu ſý Crift Goder ſunu:

64. Ða cræð ſe Hælend hým to. Ðæt þu ſæbeſt. ſoð ic eop ſecge. Æfter þýrum ge geſeoð mannes bearn ſittende on þa ſſiðſan healfe Goder mægen-þrýmmeſ. 7 cumentne on heofoneſ polcnum:

65. Þa þæra ſacerba ealþor ſlat hýſ aſen neaſ 7 cræð. Þiſ ýſ býmop-ſſræc. to hſi pilrige þe æniſne oþre ſage. nu ge gehýrþon of hým gýltlice ſſræce.

66. Hwæt ýſ eop nu geſuht: Hiſ anþýrþan ealle and cræþon. He ýſ deaðer ſcýlþiſ:

67. Ða ſſætton hiſ on hýſ anſýne. and beoton hýne mið hýra ſýſtum. ſume hýne ſlogon on hýſ anſýne mið hýra bſadum handum.

68. 7 cræþon. Sege uſ Crift. hwæt ýſ ſe þe ðe ſloh:

69. Petruſ ſoðlice ſæt ute on þam caſertune. þa com to hým an þeopen 7 cræð. 7 þu wære mið þam Galileſcean Hælende:

70.

70. 7 he wiðſoc beforan eallum 7 cræð. Nat ic hwæt þu ſegſt:

ΘΛ ΩΨΙΣ:

71. NSΓ ΛΓΓ ΑΝΔ ΑΝ ΦΑΝ ΙΝΑ ΙΝ ΔΑΝΚ. ΓΑΣΛΘ ΙΝΑ ΑΝΦΑΚΑ. ΓΛΗ ΟΛΦ ΔΝ ΦΛΙΜ ΓΛΙΝΑΚ. ΓΛΗ ΣΑ ΥΑΣ ΜΙΦ ΙΛΙΣΗΛ ΦΛΜ-ΜΑ ΝΛΖΧΚΛΙΑΝ.

71. Þa he ut-eode of þære dura. þa geſeah hýne oþer wýln. 7 wæde þam þe þær wæron. And þer wæs mið þam Nazarenſcean Hælende:

72. ΓΛΗ ΛΕΤΚΑ ΛΕΛΙΑΙΚ ΜΙΦ ΛΙΦΑ ΣΥΛΚΑΝΔΣ. ΦΛΤΕΙ ΝΙ ΚΛΑΝΝ ΦΛΝΑ ΜΑΝΝΑΝ.

72. 7 he wiðſoc eft mið aþe. þ he hýſ nan þing ne cuðe:

73. ΛΕΑΚ ΛΕΙΤΙΛ ΦΑΝ ΑΤΓΑΓ-ΓΑΝΔΑΝΣ ΦΛΙ ΣΤΑΝΔΑΝΔΑΝΣ ΟΕΦΗΝ ΠΛΙΤΚΑΝ. ΒΙΣΗΝΓΛΙ ΓΛΗ ΦΗ ΦΙΖΕ ΙΣ. ΓΛΗ ΑΝΚ ΚΑΖΔΑ ΦΕΙΝΑ ΒΑΝΔΥΕΙΦ ΦΗΚ.

73. Ða æfter lýtlum ſýſſe geſealæhton þa ðe þær ſtodun. 7 cræþun to Petre. Soðlice þu eaſt of hým. 7 þin ſſræc þe geſſutelað:

74. ΦΑΝΗΗ ΔΗΓΑΝΝ ΛΕΔΧΜ-ΓΑΝ ΓΛΗ ΣΥΛΚΑΝ. ΦΛΤΕΙ ΝΙ ΚΛΑΝΝ ΦΑΝΑ ΜΑΝΝΑΝ. ΓΛΗ ΣΗΝΣ ΗΑΝΑ ΗΚΗΚΙΔΑ.

74. Ða ætroc he and ſſe- neþe þ he næſſe þone man ne cuþe. 7 hwæðlice cſeop ſe cocc:

75. ΓΛΗ ΓΑΜΗΝΔΑ ΠΛΙΤΚΗΣ ΥΑΝΚ-

75. Þa gemunde Petruſ þær

ΥΛΗΚΑΙΣ ΙΛΙΣΝΙΣ ΟΙΨΑΝΙΣ ΔΗ
 ΣΙΣ. ΦΛΤΕΙ ΕΛΗΚ ΗΛΝΙΝΣ ΗΚΗΚ
 ΨΚΙΜΣΙΝΨΑΜ ΑΕΛΙΚΙΣ ΜΙΚ: ΟΛΗ
 ΝΣΓΑΓΓΑΝΔΣ ΝΤ. ΓΛΙΚΡΥΤ ΒΛΙ-
 ΤΚΛΒΛ:

þær hælenðes purð þe he
 cræð. Ærþam þe ge cocc
 crape. þrypa þu me rið.
 ræcst: 7 he eode ut 7 peop
 biteþlice:

C A P. XXVII.

C A P. XXVII.

1. ΑΤΜΑΝΚΡΙΝ ΦΑΝ ΥΛΗΚΦΑ-
 ΝΑΝΑ ΚΟΝΑ ΝΕΜΟΝ ΑΛΛΑΙ
 ΓΝΔΟΑΝΣ ΟΛΗ ΦΛΙ ΣΙΝΙΣΤΑΝΣ
 ΜΑΝΛΓΕΙΝΣ ΒΙ ΙΛΙΣΝ. ΕΙ ΑΕΔΑΝ-
 ΦΙΔΕΔΕΙΝΑ ΙΝΑ.

1. Ritoolice þa hýt mor-
 zen ræf. þa porhton calle
 þæra racerða ealþraf gemot.
 7 þær folcef ealþraf onþean
 þone hælenð þ híz hýne to
 deaðe belæþbon:

2. ΟΛΗ ΓΑΒΙΝΔΑΝΔΑΝΣ ΙΝΑ
 ΓΑΤΑΝΗΟΝ. ΟΛΗ ΑΝΛΕΝΑΗΟΝ
 ΙΝΑ ΠΑΝΤΙΑΝ ΠΕΙΛΑΤΑΝ ΚΙΝ-
 ΔΙΝΑ:

2. And híz læþbon hýne
 gebundenne. 7 realbbon hýne
 þam Pontijcean Pilate þam
 deman:

3. ΦΑΝΝΗ ΓΑΣΜΙΘΑΝΔΣ ΙΝΔΑΣ
 ΣΑ ΓΑΛΛΕΥΟΑΝΔΣ ΙΝΑ. ΦΛΤΕΙ
 ΔΗ ΣΤΑΝΛΙ ΓΑΤΑΝΗΑΝΣ ΥΛΚΨ.
 ΙΔΚΕΙΓΟΑΝΔΣ ΓΑΥΑΝΔΙΔΑ ΦΑΝΣ
 ΨΚΙΝΣΤΙΓΗΝΣ ΣΙΛΗΒΚΙΝΑΙΖΕ ΓΝΔ-
 ΟΛΜ ΟΛΗ ΣΙΝΙΣΤΑΜ.

3. Ða gereah Iubar þe hý-
 ne belæþbe. þæt he forþe-
 med ræf. þa ongan he hreor-
 rian. and brohte þa þrittiz
 rýllingaf to þæra racerða
 ealþrum.

4. ΟΙΨΑΝΔΣ. ΕΚΛΥΛΗΚΗΤΑ ΜΙΣ
 ΓΑΛΛΕΥΟΑΝΔΣ ΒΛΧΨ ΣΥΙΚΝ. ΙΨ
 ΕΙΣ ΟΕΨΗΝ. ΟΛ ΚΑΚΑ ΝΗΣΙΣ.
 ΨΗ ΥΙΤΕΙΣ:

4. And cræð. Ic rýngode
 þa ic realde þæt rýhtre
 blob: Ða cræþbon híz. Ðræt
 rþrycst þu þ to ur:

5. ΟΛΗ ΑΥΛΙΚΠΑΝΔΣ ΦΛΙΜ ΣΙ-
 ΛΗΒΚΑΜ ΙΝ ΑΛΗ. ΑΕΛΛΙΨ. ΟΛΗ
 ΓΑΛΛΕΙΨΑΝΔΣ ΝΣΗΛΙΗΛΗ ΣΙΚ:

5. 7 he areapp þa rýllin-
 gaf in on þ tempel. and fer-
 þe 7 mid gnyne hýne rýlfne
 aheng:

6. ΙΨ ΦΛΙ ΓΝΔΟΑΝΣ ΝΙΜΑΝ-
 ΔΑΝΣ ΦΑΝΣ ΣΚΑΤΤΑΝΣ. ΟΕΨΗΝ.
 ΝΙ ΣΚΗΔΑ ΙΣΤ ΑΛΓΟΑΝ ΦΑΝΣ ΙΝ
 ΚΑΗΚΒΑΝΑΗΝ. ΝΝΤΕ ΑΝΔΥΛΙΚ-
 ΨΙ ΒΛΧΨΙΣ ΙΣΤ.

6. Ða roðlice þæra racerða
 ealþraf onþengon þær reol-
 rref 7 cræþbon. Nif hýt na aly-
 fed þ þe aþendon hýt on ure
 maðm-cýrte. forþam þe hýt
 if blobes purð:

7. ΓΛ-

7. ΗΙΣ

7. ΓΑΚΗΝΙ ΦΑΝ ΝΙΜΑΝΔΑΝΣ.
ΝΣΒΛΗΗΤΕΔΗΝ ΝΣ ΦΛΙΜ ΦΑΝΑ
ΑΚΚ ΚΛΣΓΙΝΣ. ΔΗ ΝΣΕΙΛΗΑΝ . . Α
ΓΑΣΤΙΜ.

7. Hiȝ porhton þa zemoť
and ſmeadon hu hiȝ ſceolbon
þær hælenber purð ateon. þa
zebohton hiȝ ænne æcer mid
þam ſeo tigel-pȝrhtena on to
bebȝrgeanne elþeodirce men.

8. ΔΗΨΦΕ ΗΛΙΤΑΝΣ ΥΛΚΨ ΑΚΚΣ
ΓΛΙΝΣ ΑΚΚΣ ΒΛΧΨΙΣ ΟΝΔ ΗΙΝΑ
ΔΑΓ.

8. Forþam iȝ ſe æcer ze-
haten Acheldemah. ꝥ iȝ on
ure zeþeode. Blodeȝ æcer. 7
ȝpa he iȝ zehaten oð þȝrne
ðæȝ:

9. ΦΑΝΗΗ ΝΣΕΝΑΛΛΑΧΔΑ ΦΑ-
ΤΑ ΟΙΨΑΝΧ ΦΑΙΚΗ ΙΛΙΚΛΙΜΙΑΝ
ΟΚΑΝΕΤΗ ΟΙΨΑΝΔΑΝ. ΓΛΗ ΓΛ-
ΝΕΜΗΝ ΦΚΙΝΣΤΙΓΗΝΣ ΣΙΛΗΒΚΕΙ-
ΝΑΙΖΕ. ΑΝΔΑΥΑΙΚΨΙ ΦΙΣ ΥΛΙΚ-
ΨΧΔΙΝΣ ΦΑΤΕΙ ΓΑΚΑΗΝΙΔΕΔΗΝ
ΕΚΑΜ ΣΗΝΗΜ ΙΣΚΑΕΙΣ.

9. Ða þær zefylled ꝥ ze-
creben iȝ þurh hieremiam
þone ȝitegan þur creþende.
7 hu onfenzon þrittiȝ ſcȝl-
linga þær zebohtan purð.
þone þe þær ær zerurþoð
ſram Iſrahela bearnum.

10. ΓΛΗ ΑΤΤΕΒΗΝ ΙΝΣ ΟΝΔ
ΑΚΚΑ ΚΛΣΓΙΝΣ. ΣΥΛ ΣΥΕ ΑΝΑ-
ΒΛΗΨ ΜΙΣ ΕΑΝ:

10. And hiȝ realbon ꝥ on
tigel-pȝrhtena æcer. ȝpa ȝpa
Drihten me zefette:

11. ΙΨ ΙΛΙΣΝΣ ΣΤΧΨ ΕΑΗΚΑ
ΚΙΝΔΑΝΑ. ΓΛΗ ΕΚΑΗ ΙΝΑ ΣΑ
ΚΙΝΔΙΝΣ. ΟΙΨΑΝΔΣ. ΦΗ ΙΣ ΦΗ-
ΔΑΝΣ ΙΝΔΑΙΕ. ΙΨ ΙΛΙΣΝΣ ΟΛΨ
ΔΗ ΙΜΜΑ. ΦΗ ΟΙΨΙΣ.

11. Ða ſtoð ſe hælenð be-
foran þam deman. 7 ſe dema
hȝne axode þur creþende. Eaȝt
þu Iudea cȝning. þa cꝥæð ſe
hælenð. Ðæt þu rezȝt:

12. ΓΛΗ ΜΙΨ ΦΑΝΕΙ ΥΚΧΗΙΤΣ
ΥΛΣ ΕΚΑΜ ΦΛΙΜ ΓΝΔΓΑΜ ΓΛΗ
ΣΙΝΙΣΤΑΜ. ΝΙΥΑΙΗΤ ΑΝΔΗΧΕ.

12. And mid þȝ ðe hȝne
ȝreȝðon þæra ſacerða calðþær
7 þa hlafordær. nan þinȝ he
ne andȝpapoðe:

13. ΦΑΝΗΗ ΟΛΨ ΔΗ ΙΜΜΑ ΠΕΙ-
ΛΑΤΗΣ. ΝΗΗ ΗΑΝΣΕΙΣ ΘΑΝ ΕΙΛΗ
ΑΝΑ ΦΗΚ ΥΕΙΤΥΧΔΑΓΑΝΔ.

13. Ða cꝥæð Pilatuȝ to
him. Ne zehȝpert þu hu ſela
ſaȝena hiȝ onȝean þe ſecȝaði:

14. ΓΛΗ ΝΙ ΑΝΔΗΧΕ ΙΜΜΑ ΥΙ-
ΨΚΑ ΝΙΛΙΝΗΗΝ ΥΑΗΚΔΕ. ΣΥΛ
ΣΥΕ ΣΙΔΑΛΛΕΙΚΙΔΑ ΣΑ ΚΙΝΔΙΝΣ
ΕΙΛΗ:

14. 7 he ne andȝȝrðe mid
nanum porðe. ȝpa ꝥ ſe dema
pundroðe ſȝiðlice:

15. ΑΝΔ

15. Hiȝ

15. ΑΝΔ ΑΝΩΦ ΦΑΝ ΟΛΚΟΛ-
ΝΧΗ ΒΙΝΗΤΣ ΥΑΣ ΣΑ ΚΙΝΔΙΝΣ
ΕΚΑΛΕΤΑΝ ΛΙΝΑΝΑ ΦΙΖΛΙ ΜΛ-
ΝΑΓΕΙΝ ΒΑΝΔΓΑΝ. ΦΑΝΕΙ ΥΙΛ-
ΔΕΔΗΝ:

16. ΗΛΒΛΙΔΕΔΗΝ ΝΗΦΑΝ ΒΑΝΔ-
ΓΑΝ ΓΑΤΑΚΗΙΔ ΑΝΑ ΒΑΚΑΒΒΑΝ:

17. ΓΛΙΝΜΑΝΛΙΜ ΦΑΝ ΙΜ. ΟΛΦ
ΙΜ ΠΕΙΛΑΤΗΣ. ΟΑΝΑ ΥΙΛΕΙΦ ΕΙ
ΕΚΑΛΕΤΑΝ ΙΖΥΙΣ. ΒΑΚΑΒΒΑΝ.
ΦΑΝ ΙΛΙΣΗ. ΣΛΕΙ ΗΛΙΤΑΔΑ ΧΡΙΣ-
ΤΗΣ.

18. ΥΙΣΣΑ ΑΝΚ ΦΑΤΕΙ ΙΝ ΝΕΙΦΙΣ
ΑΤΓΕΒΗΝ ΙΝΑ:

19. ΣΙΤΑΝΔΙΝ ΦΑΝ ΙΜΜΑ ΑΝΑ
ΣΤΑΝΑΣΤΑΛΑ. ΙΝΣΑΝΔΙΔΑ ΔΗ
ΙΜΜΑ ΟΕΝΣ ΙΣ. ΟΙΦΑΝΔΕΙ. ΝΙ-
ΥΛΙΗΤ ΦΝΣ ΓΛΗ ΦΛΜΜΑ ΓΛ-
ΚΛΙΗΤΙΝ . . . . .

ic hæbbe geholod to dæg þurh gefýhðe for hym :

20. þa lærdon þæra facerða ealdras 7 þa hlafordas þ̅ folc. þ̅ hig bædon
Barrabam 7 þone ðælend forðýdon :

21. Ða andrýrðe se dema 7 ræde hym. Ðræþerne wylle ge þ̅ ic forgyfe
eow of þisum tram. Ða crædon hig. Barrabban :

22. Ða cræð Pilatus to him. ritoblice hræt do ic be þam ðælende þe is
Erist genemned : Ða crædon hig ealle. Sy he on rode ahangen :

23. Ða cræð se dema to him. ritoblice hræt yrfeles dýde þer : Ði þa
fripor clýrodon þur cpeþende. Sy he ahangen :

24. Ða gefeah Pilatus þ̅ hýt naht ne fremode. ac gerurðe mare gehlýð.
þa genam he ræter and þroh hýr handa beforan þam folce 7 cræð. Unrcýl-
diz ic eom fram þýrref rihtwisan blode. ge gereoð :

25. Ða andrparode eall þ̅ folc 7 cræð. Sy hýr blod ofer us 7 ofer ure bearni.

26. Ða forgear he hym Barrabban. and þone ðælend he let rpinzan and
fealde hym to ahonne :

15. Hiz hæfdon hym to
gerunan to hýra rymbel-dæ-
ge. þ̅ se dema sceolde for-
gyfan þam folce ænne for-
ryrhtne mannan. swýlcne hig
habban woldon :

16. He hæfde þa soðlice
ænne ftranigne þeowman ge-
hæfene. se wæs genemned
Barrabbar :

17. Ða þ̅ folc geramnod
wæs. þa cræð Pilatus : Ðræ-
þer wylle ge þ̅ ic eow agýfe
þe Barrabam. þe þone ðælend
þe is Erist gehaten.

18. He wiste soðlice þ̅ hig
hýne for andan him fealdon :

19. He fæc þa Pilatus on
hýr dom-geete. þa sende hýr
wif to hym 7 cræð. Ne beo
þe nan þing gemæne on gear
þýrne rihtwisan. soðlice feala

27. Ða underfengen þær ðeman cempan þone Hælend on þam ðom-erne .
7 geƷaberodun ealne þone þreat to hým .

28. And unŕŕyððon hýne hýr aƷenum reafe . 7 ŕŕyððon hýne mið peol-
cen-reaðum ŕŕýccelŕe .

29. 7 punðon cýne-helm of þornum 7 aŕetton ofeŕ hýr heafob . 7 hreob
on hýr ŕŕiðŕan . 7 býƷðon hýra cneop beforan hým . 7 býŕmeŕeðon hýne þur
cŕeþenðe . Ðal þeŕ þu luðea cýning .

30. 7 ŕŕættton on hýne . 7 namon hreob 7 beotun hýr heafob .:

31. And æfter þam þe hiƷ hýne þur býŕmeŕeðon . hiƷ unŕŕyððon hýne
þam ŕŕýccelŕe . and ŕŕyððon hýne mið hýr aƷenum reafe . and læððon hýne
to ahonne .:

32. Ðoðlice þa hiƷ ut-ŕeðon . þa Ʒemetton hiƷ ænne Eýŕeniŕcne man
cumenðe hým toƷeaner . þær nama þær ðýmon . Ðone hiƷ nýððon þ he bæŕe
hýr noðe .:

33. Þa comon hiƷ on þa ŕtope þe iŕ Ʒenemneð Golgotha . þæt iŕ heafob-
pannan ŕtop .:

34. And hiƷ reaðon hým ƕin ðrincaŕn ƕið Ʒeallan ƷemenƷeð . 7 þa he hýr
onbýriƷe . þa nolde he hýt ðrincaŕn .:

35. Ðoðlice æfter þam þe hiƷ hýne on noðe ahengon . hiƷ toðælðon hýr
reaf and ƕurpon hlot þær ofeŕ . þ þære Ʒeŕýlled þ he Ʒeŕeðen þær þurh
þone ƕiteƷan 7 þur cƕæð . Ði toðælðon him mine reaf . and ofeŕ mine reaf
hiƷ ƕurpon hlot .:

36. 7 hiƷ beheolðon hýne ŕitteðe .

37. And hiƷ aŕetton ofeŕ hýr heafob hýr Ʒýlt þur aŕŕitenne . **DIS**
Y S S E H A E L E N D I U D E A L Y N I N G :

38. Ða þæron ahangen mið hým tƕeƷen ŕceaþan . an on þa ŕŕiðŕan heal-
fe . 7 oðer on þa ƕýnŕŕan .:

39. Þitodlice þa reƷ-ŕeðenðan hýne býŕmeŕeðon 7 cŕehton hýra heafob .

40. And cƕæðun . þa þ ðer toƕýrþ Godeŕ tempel . and on þrum ðaƷum
hýt eŕt Ʒetimbŕað . Ʒehæl nu þe ŕýlŕne . Ʒýŕ þu ŕý Godeŕ ŕunu . Ʒa nýþer
of þære noðe .:

41. Eac þæra ŕaŕeŕða ealðŕar hýne býŕmeŕeðon mið þam bocerum 7 mið
þam ealðrum . 7 cƕæðun .

42. . . . . 42. Oþere he Ʒehælðe . 7

ISRAELIS IST. ATSTEIGLA . . . . . he hýne ŕýlŕne Ʒehælan ne mæƷ .
ÐAN NN AF PHAMMA GALGIN . . . . . Ʒýŕ he Iŕnahela cýning ŕý . Ʒa
nu nýþer of ðære noðe . and
L EI pe

ΕΙ ΓΑΣΛΙΘΙΜΑ ΓΛΗ ΓΛΛΛΗΒ-
 ΓΑΜ ΙΜΜΑ:

pe zelyfað hym :

43. ΤΡΑΝΑΙΔΑ ΔΗ ΓΡΦΑ. ΛΛΗΣ-
 ΓΑΔΑΝ ΝΗ ΙΝΑ ΓΑΒΛΙ ΥΙΛΙ ΙΝΑ.
 ΟΛΨ ΑΝΚ ΦΑΤΕΙ ΓΡΨ ΙΜ ΣΗΝΗΣ:

43. He zelyfað on Gōð.
 alyre he hýne nu zýr he ýl-
 le. ritoblice he fæbe. Gōber
 runu ic eom :

44. ΦΑΤΗΗ ΣΑΜΡ ΓΛΗ ΦΛΙ
 ΥΛΙΔΕΔΓΑΝΣ ΦΛΙ ΜΙΨΗΚΛΑΜΙ-
 ΔΑΝΣ ΙΜΜΑ ΙΔΥΕΙΤΙΔΕΔΗΝ ΙΜ-
 ΜΑ:

44. Felice þa fceaðan. þe
 mid hým ahangene wærun.
 hýne hýrpoun :

45. ΕΡΑΜ ΣΑΙΗΣΤΩΝ ΦΑΝ ΟΕΙ-
 ΛΑ ΥΑΚΨ ΚΙΩΙΣ ΝΕΑΚ ΑΛΛΑΙ
 ΑΙΚΨΑΙ ΠΝΔ ΟΕΙΛΑ ΝΙΠΝΔΧΝ.

45. Ritoblice fram þære
 fixtan tide wærun zepurden
 þýrtru ofer ealle eorþan oð
 þa nýgoðan tid.

46. ΙΨ ΦΑΝ ΒΙ ΟΕΙΛΑ ΝΙΠΝΔΧΝ
 ΝΕΗΚΩΠΙΔΑ ΙΛΙΣΗΣ ΣΤΙΒΝΛΙ ΜΙ-
 ΚΙΛΑΙ. ΟΨΑΝΔΣ. ΗΕΛΕΙ ΗΕΛΕΙ
 ΛΙΜΑ ΣΑΒΑΚΨΑΝΙ. ΦΑΤΕΙ ΙΣΤ.
 ΓΡΨ ΜΕΙΝΣ. ΓΡΨ ΜΕΙΝΣ. ΔΗ ΟΕ
 ΜΙΣ ΒΙΛΛΙΣΤ:

46. 7 ýmbe þa nýgoðan
 tid clýpode þe hælenð micel-
 þe rterne. 7 þur cwæð. Heh.
 Heh. lema zabdani. þ 7r on
 Englyrc. Min Gōð. min Gōð.
 to hri forlete þu me :

47. ΙΨ ΣΗΜΛΙ ΨΙΖΕ ΓΑΙΝΑΚ
 ΣΤΑΝΔΑΝΔΑΝΕ ΓΛΗΛΗΣΓΑΝ-
 ΔΑΝΣ ΟΕΨΗΝ. ΦΑΤΕΙ ΗΕΛΙΑΝ
 ΥΡΠΕΙΨ ΣΑ:

47. Soðlice fume. þa ðe
 þær ftoðon 7 þif zehýrbon.
 cwædon. Nu he clýpað he-
 liam :

48. ΓΛΗ ΣΗΝΣ ΦΚΑΓΙΔΑ ΛΙΝΣ
 ΗΣ ΙΜ ΓΛΗ ΝΑΜ ΣΥΑΜΜ ΕΝΛΛ-
 ΓΑΝΔΣ ΑΚΕΙΤΙΣ. ΓΛΗ ΛΑΓΓΑΝΔΣ
 ΑΝΑ ΚΑΝΣ ΔΚΑΓΓΚΙΔΑ ΙΝΑ:

48. Ða hræðlice arn an hý-
 na 7 zenam ane fpongean and
 fýlbe hig mid ecede 7 arette
 an hreod þær on. and fealbe
 him ðrincan :

49. ΙΨ ΦΛΙ ΑΝΨΑΚΑΙ ΟΕΨΗΝ.
 ΛΕΤΕΙ. ΣΛΙΘΑΜ ΟΙΜΛΙΗ ΗΕΛΙΑ
 ΝΑΣΓΑΝ ΙΝΑ:

49. Ritoblice þa oðre cwæ-
 don. Læt. utun zereon hræ-
 þer heliar cume 7 ýlle hýne
 alyran :

50. ΙΨ ΙΛΙΣΗΣ ΑΕΤΚΑ ΗΚΩΠ-
 ΓΑΝΔΣ ΣΤΙΒΝΛΙ ΜΙΚΙΛΑΙ. ΑΕΛΛΙ-
 ΑΥΤ ΑΗΜΑΝ:

50. þa clýpode þe hælenð
 eft micelþe. rterne. 7 arende
 hýr gart :

51. ΓΛΗ ΦΑΝ ΕΑΝΚΗΛΗ ΑΛΗΣ
 ΔΙΣ-

51. 7 þær rihte þær tem-
 ples

ΔΙΣΚΡΙΤΝΧΔΑ ΙΝ ΤΥΛ. ΙΝ ΠΛ-
ΦΚΧ ΠΝΔ ΔΛΛΑΦ. ΓΑΗ ΛΙΚΦΑ
ΚΕΙΚΑΙΔΑ. ΓΑΗ ΣΤΑΙΝΧΣ ΔΙΣ-
ΣΚΡΙΤΝΧΔΕΔΗΝ.

pler pahryft pearþ tofriten
on tpezen dælar. fram ure-
pearþon oð nyþepearþ. 7 reo
eopþe biþode. and fcanaf to-
burpton.

52. ΓΑΗ ΗΛΛΙΥΑΣΝΧΣ ΝΣΛΗΚ-
ΝΧΔΕΔΗΝ. ΓΑΗ ΜΑΝΑΓΑ ΛΕΙΚΑ
ΦΙΖΕ ΛΙΓΑΝΔΑΝΕ ΥΕΙΗΛΙΖΕ ΝΚ-
ΚΙΣΗΝ.

52. 7 byrgena purþun ge-
openode. and manize halize
lichaman þe ær þlepon ary-
ron.

53. ΓΑΗ ΝΣΓΑΓΓΑΝΔΑΝΣ ΝΣ
ΗΛΛΙΥΑΣΝΧΜ ΛΕΑΚ ΝΚΚΙΣΤ ΙΣ.
ΙΝΝΓΑΓΓΑΝΔΑΝΣ ΙΝ ΦΧ ΥΕΙΗΧΝ
ΒΛΗΚΓ. ΓΑΗ ΑΤΛΗΓΙΔΕΔΗΝ ΣΙΚ
ΜΑΝΑΓΑΙΜ:

53. 7 þa hiȝ ut-eodon of
þam byrgenum æfter hȝf
ærȝfte. hiȝ comun on þa ha-
liȝan ceafþre and æteopþon
hiȝ manegum:.

54. ΙΨ ΗΝΝΔΛΕΑΦΣ ΓΑΗ ΦΛΙ
ΜΙΨ ΙΜΜΑ ΥΙΤΑΝΔΑΝΣ ΙΛΙΣΗΛ.
ΓΑΣΛΙΘΑΝΔΑΝΣ ΦΧ ΚΕΙΚΧΝ ΓΑΗ
ΦΧ ΥΛΗΚΦΑΝΧ. ΧΗΤΕΔΗΝ ΛΒΚΑ-
ΒΑ. ΟΙΨΑΝΔΑΝΣ. ΒΙΣΗΝΓΑΙ ΓΧΨΣ
ΣΗΝΗ ΙΣΤ ΣΑ:

54. ritodlice þær hundreder
ealdor 7 ða þe mid him þæron
healbende þone hælenð. þa hiȝ
zerapun þa eopþ-bifunȝe 7 þa
þiȝ þe þær zerurþon. hiȝ on-
drædon him þearle 7 crædon.
Soð Godeþ runu þær þer:.

55. ΥΕΣΗΝ ΝΗΨΑΝ ΓΑΙΝΑΚ ΟΙ-
ΝΧΝΣ ΜΑΝΑΓΧΣ ΕΛΙΚΚΑΦΚΧ ΣΑΙ-
ΘΑΙΝΔΕΙΝΣ. ΦΧΣΕΙ ΛΛΙΣΤΙΔΕΔΗΝ
ΛΕΑΚ ΙΛΙΣΗΛ ΕΚΑΜ ΓΑΛΛΕΙΛΙΑ.
ΑΝΔΒΛΗΤΓΑΝΔΕΙΝΣ ΙΜΜΑ:

55. ritodlice þær þæron
manega riȝ feorþan. þa þe
fȝliȝþon þam hælenðe fram
Galilea. him þenigenðe:.

56. ΙΝ ΦΛΙΜΕΙ ΥΑΣ ΜΑΚΓΑ ΣΧ
ΜΑΓΔΑΛΛΕΝΕ. ΓΑΗ ΜΑΚΓΑ ΣΧ
ΙΛΚΧΒΙΣ ΓΑΗ ΙΧΣΕΖ ΛΙΨΕΙ. ΓΑΗ
ΛΙΨΕΙ ΣΗΝΙΥΕ ΖΛΙΒΛΙΔΑΙΑΝΣ:

56. Betpuh þam þær reo
Magdalenifce Maria. 7 Ma-
ria iacober moder 7 Iosepher
moder. and Zebeder funena
moder:.

57. ΙΨ ΦΑΝ ΣΕΙΨΗ ΥΑΚΦ. ΟΑΜ
ΜΑΝΝΑ ΓΑΒΙΓΣ ΑΕ ΑΚΕΙΜΑΨΑΙ-
ΑΣ. ΦΙΖΗΗ ΝΑΜΧ ΙΧΣΕΕ. ΣΑΕΙ
ΓΑΗ ΣΙΒΑ ΣΙΠΧΝΙΔΑ ΙΛΙΣΗΛ.

57. Soðlice þa hȝt æfen
þær. com ŝum peliȝ man of
Arimathia. þær nama þær Io-
sep. re fȝlfa þær þær hæ-
lenðer leorning-cnyht.

58. ΣΑΗ ΑΤΓΑΓΓΑΝΔΑΣ ΔΗ ΠΕΙ-
ΛΑ.

58. He zencalæhte to Pi-
late

ΛΑΤΑΝ. ΒΛΨ ΦΙΣ ΛΕΙΚΙΣ ΙΛΙΣΝΙΣ.
ΦΑΝΗ ΠΕΙΛΑΤΗΣ ΝΣΛΑΝΒΙΔΑ
ΓΙΒΑΝ ΦΑΤΑ ΛΕΙΚ:

59. ΓΛΗ ΝΙΜΑΝΔΣ ΦΑΤΑ ΛΕΙΚ
ΙΧΣΕΡ. ΒΙΥΑΝΔ ΙΤΑ ΣΑΒΑΝΑ
ΗΚΛΙΝΓΑΜΜΑ.

60. ΓΛΗ ΓΑΛΛΑΓΙΔΑ ΙΤΑ ΙΝ
ΝΙΝΓΑΜΜΑ ΣΕΙΝΑΜΜΑ ΗΛΛΙΥΑ.
ΦΑΤΕΙ ΝΣΗΝΛΧΔΑ ΑΝΑ ΣΤΑΙΝΑ.
ΓΛΗ ΕΛΗΚΥΑΛΥΓΑΝΔΣ ΣΤΑΙΝΑ
ΜΙΚΙΛΑΜΜΑ ΔΛΗΚΧΝΣ ΦΙΣ ΗΛΛΙ-
ΥΙΣ ΓΑΛΛΙΨ:

61. ΥΑΣΗ ΦΑΝ ΓΑΙΝΑΚ ΜΑΚ-
ΓΑ ΜΑΓΔΑΛΕΝΕ ΓΛΗ ΣΧ ΑΝΦΑ-
ΚΑ ΜΑΚΓΑ ΣΙΤΑΝΔΕΙΝΣ ΑΝΔ-
ΥΑΙΚΦΙΣ ΦΑΜΜΑ ΗΛΛΙΥΑ:

62. ΙΕΤΗΜΙΝ ΦΑΝ ΔΑΓΑ. ΣΛΕΙ
ΙΣΤ ΛΕΑΚ ΠΑΚΑΣΚΑΙΥΕΙΝ. ΓΛ-
ΥΕΜΗΝ ΑΝΗΝΜΙΣΤΑΝΣ ΓΝΔΓΑΝΣ
ΓΛΗ ΕΛΚΕΙΣΛΕΙΣ ΔΝ ΠΕΙΛΑΤΑΝ.

63. ΟΙΦΑΝΔΑΝΣ. ΕΚΑΝΓΑ. ΓΛ-
ΜΗΝΔΕΔΗΜ ΦΑΤΕΙ ΓΛΙΝΣ ΛΙΚΖ-
ΓΑΝΔΣ ΟΛΨ ΝΑΗΗ ΛΙΒΑΝΔΣ.
ΛΕΑΚ ΦΚΙΝΣ ΔΑΓΑΝΣ ΗΚΚΕΙΣΑ.

64. ΗΛΙΤ ΝΗ ΥΙΤΑΝ ΦΑΜΜΑ
ΗΛΛΙΥΑ ΗΝΔ ΦΑΝΑ ΦΚΙΔΓΙΝ
ΔΑΓ. ΙΒΑΙ ΝΕΤΧ ΟΙΜΑΝΔΑΝΣ
ΦΛΙ ΣΙΠΧΝΓΧΣ ΙΣ ΒΙΝΙΜΑΙΝΑ ΙΜ-
ΜΑ. ΓΛΗ ΟΙΦΑΙΝΑ ΔΝ ΜΑΝΑ-
ΓΕΙΝ. ΗΚΚΑΙΣ ΝΣ ΔΑΝΦΑΙΜ. ΓΛΗ
ΙΣΤ ΣΧ ΣΠΕΙΔΙΖΕΙ ΛΙΚΖΙΨΑ ΥΑΙΚ-
ΣΙΖΕΙ ΦΙΖΑΙ ΕΚΗΜΕΙΝ:

65. ΟΛΨ ΙΜ ΠΕΙΛΑΤΗΣ. ΗΛΒΑΙΨ
ΥΑΚΑΓΑΝΣ. ΓΑΓΓΙΨ ΥΙΤΑΙΔΗ
ΣΥΑ ΣΥΕ ΚΗΝΗΗΨ:

late and bæd þær hælenðer
lichaman. Ða het Pilatus agy-
fan hym þone lichaman:.

59. 7 Iosep zenam þone
lichaman. 7 bepanð hyne mid
clænre rcýtan.

60. And lede hyne on hyr
nipan býrgene. þa he aheop on
rtane. 7 he to-apylte micelne
rtan to hlíbe þære býrgene.
7 ferðe fýððan:.

61. Ðær þær foðlice geo
Magðalenyrce Maria and geo
oðer Maria ritteðde æt þæ-
re býrgene:.

62. ritoblice oðrum bæge
þe þær gearcung-bæg. comun
tozæðere þæra sacerða eal-
ðra 7 þa runðor-halzan to
Pilate.

63. 7 cƿæbon. Ðlayorð.
pe gemunon þ̅ re rƿica ræde.
þa he on līfe þær. Æfter
þ̅m dagon ic ariƿe.

64. Ðæt nu healban þa býr-
gene oð þone þ̅rýððan bæg.
þelær hyr leorning-cnihtar
cunon 7 forrtelon hyne. and
recgeon þam folce þ̅ he arý-
re of deaþe. Ðonne bið þæt
æftere gebrýlð þ̅rre þonne
þ̅ ærre:.

65. Ða cƿæð Pilatus. Ge
habbað heorð-ræðenne. fa-
rað and healðaþ rƿa rƿa ge
pitan:.

66. **ΙΨ ΕΙΣ ΓΑΛΛΙΑΝΣ ΓΑ-
ΛΗΚΗΝ ΦΑΤΑ ΗΛΛΙΥ. ΕΑΝΚΣΙΓΛ-
ΓΑΝΔΑΝΣ ΨΑΝΑ** . . . . .

66. Soðlice hig ferdon 7
ymbetrimedon þa byrgene.
7 inreðlobun þone stan mið
þam pearðum :

C A P. X X V I I I.

Dýr sceal on **Carten** æfen :

1. Soðlice þam ferste-bæges æfene. se þe onlyhte on þam fopman ferste-bæge. com seo Magdalenisce Maria and seo oþer Maria þ hig polbon gereon þa byrgene.
2. 7 þær pearþ geporðen micel eorð-bifung. witodlice Drihtnes engel artaf of heofonan 7 genealæhte and apylte þone stan onreð. and ræt þær on uppan :
3. Dýr anryn þær spylce liget. 7 hýr pearf sra hrite sra rnap :
4. Witodlice þa pearðas wæron afyrhte. and wæron geporðene spylce hig deaðe wæron :
5. Ða andsparode se engel 7 ræde þam wifon. Ne ondræde ge eop. ic pat witodlice þ ge sceað þone hælend þone þe on rode ahangen wæs.
6. Nýr he her. he araf soðlice sra sra he ræde. cumað and gereoð þa stope þe se hælend wæs on-aleð.
7. 7 farað hræðlice 7 scegeað hýr leorning-cnihtum þ he araf. 7 soðlice he cymð beforan eop on Galileam. þær ge hýne gereoð. nu ic secge eop :

Dýr sceal on frige-bæg on þære oðre **Carte-pucan** :

8. þa ferdon hig hræðlice fram þære byrgene mið ege 7 mið myclum gefean. 7 urnon 7 cýðdon hýt hýr leorning-cnihtum :
9. 7 efne þa com se hælend ongean hig 7 cræð. Hale were ge : hig genealæhton 7 genamon hýr fet. 7 to hým ge-eaðmeddon :
10. Ða cræð se hælend to hým. Ne ondræde ge eop. faraf and cýfað minum gebroðrum þ hig faron on Galileam. þær hig gereoð me :
11. Ða þa hig ferdon. þa comun sume þa pearðas on þa ceafre 7 cýðdon þara facefða ealdrum ealle þa þing þe þær geporðene werun :

12. Ða Ʒeramnuðun þa calðſar hiƷ Ʒ rophƷun Ʒemot. Ʒ realdun þam þeƷnum micel feoh.

13. Ʒ cƷæðun. SecƷeað þ þýr leorning-cnihtaƷ comun nihtaƷ Ʒ foƷƷta-lan hýne þa pe flepun.

14. Ʒ Ʒýf re ðema þýr Ʒe-axað. pe læpað hýne Ʒ Ʒeðoð eop rophleaƷe.

15. þa onƷenƷun hiƷ þæƷ feoƷ. and ðyðun callſƷa hiƷ Ʒelæpeðe Ʒærun: Ʒ þýr ƷoƷð ƷæƷ ƷeƷiðmæƷſuð mið Iudeum oð þýrne andƷeaƷðan ðæƷ.

Ðýr ſceal on ſƷiƷe-ðæƷ innan þæƷe EarƷer-pucan:.

16. þa ſeƷðun þa enluſun leorning-cnihtaƷ on þone munt þæƷ re hæ-lend him ðihte.

17. Ʒ hýne þæƷ ƷeƷapun. and hi to him Ʒe-caðmeððun. Ʒitodlice Ʒume hiƷ Ʒpeoneðon:

18. Ða Ʒenealæhte re hælend Ʒ ſƷhæc to hým þaƷ þiƷƷ. and þýƷ cƷæð. Me ýƷ ƷeƷeald ælc anpeald on heoƷonan Ʒ on eoƷþan.

19. Fapað Ʒitodlice Ʒ læpað ealle þeoda. Ʒ fullƷeað hiƷ on naman Fæðer Ʒ Suna Ʒ þæƷ halƷan IarƷer.

20. Ʒ læpað þ hiƷ healdun ealle þa þiƷƷ þe ic eop bebeað. and ic beo mið eop ealle ðaƷaƷ oð Ʒopulðe Ʒe-endunƷe. Amen:.

